

Projekt transformace účetních výkazů společnosti XY na účetní výkazy podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví

Bc. Hana Šlahařová

Diplomová práce
2010



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Hana ŠLAHAŘOVÁ
Osobní číslo: M080390
Studijní program: N 6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Finance

Téma práce: Projekt transformace účetních výkazů společnosti XY
na účetní výkazy podle mezinárodních standardů
účetního výkaznictví

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě kritické literární rešerše popište a srovnajte používané české účetní standardy a mezinárodní standardy účetního výkaznictví.

II. Praktická část

- Analyzujte rozdíly mezi českými účetními standardy a mezinárodními standardy účetního výkaznictví.
- Na základě předchozí analýzy proveďte srovnání účetní závěrky sestavené podle českých účetních standardů s mezinárodními standardy účetního výkaznictví.
- Vypracujte projekt transformace účetních výkazů společnosti na účetní výkazy podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví.
- Proveďte zhodnocení vlivu transformace účetních výkazů společnosti dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví na výsledky finanční analýzy společnosti.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] BOHUŠOVÁ, H. Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS: vybrané IAS/IFRS v podmínkách českých podniků. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-366-9.
[2] DVOŘÁKOVÁ, D. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1950-1.
[3] KRUPOVÁ, L. IFRS: mezinárodní standardy účetního výkaznictví: [aplikace v podnikové praxi: stav k 1. 1. 2009]. Praha: VOX, 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.
[4] MLÁDEK, R. Postupy účtování podle IFRS = IFRS policies and procedures. Praha: Leges, 2009. ISBN 978-80-87212-13-4.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Marie Paseková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 29. března 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 4. května 2010

Ve Zlíně dne 29. března 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka



doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně *3.5.2010*



1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě

pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

S nárůstem všech globalizačních tendencí a s rozvojem informačních technologií roste význam používání jednotného účetnictví. Z tohoto důvodu dochází k harmonizaci účetnictví. Jeden ze směrů harmonizačního úsilí představují Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, jejichž cílem je položit jednotnou základnu pro účetní vykazování.

Předmětem práce je zjednodušené provedení transformace účetních výkazů společnosti XY na účetní výkazy podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické práci je provedeno seznámení s vývojem harmonizace, charakteristika jednotlivých standardů a finanční analýzy.

Část praktická je pak zaměřena na analýzu položek účetních výkazů a na provedení finanční analýzy. Druhou částí je pak samotný projekt transformace. Výsledek transformace je pak demonstrován na porovnání rozdílů výsledků finanční analýzy.

Klíčová slova: harmonizace účetnictví, účetní standard, výkaznictví, transformace, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví.

ABSTRACT

Importance of a uniform accounting grows up with the increase of globalization tendencies and the development of information technology. For this reason, the harmonization of accounting. International Financial Reporting Standards represent one of the directions of the harmonization efforts. Purpose of IFRS is to lay the foundation for financial reporting.

Object of this thesis is a simplified implementation of the transformation of the financial statements of XY on the financial statements under International Financial Reporting Standards. This thesis has two parts – theoretical and practical.

The theoretical part is made acquaintance with the development harmonization, characteristics of individual standards and financial analysis.

The practical part is then focused on the analysis of financial statements and to perform its financial analysis. The second part is the project of transformation. Result of the transfor-

mation is demonstrated by comparing the difference between the results of financial analysis.

Keywords: harmonization of accounting, accounting standard, reporting, transformation, International Financial Reporting Standards.

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní Ing. Marii Pasekové, Ph.D. za ochotu při vedení této práce, za poskytnuté návody, rady a připomínky.

Dále bych ráda poděkovala panu Richardu Netopilovi za věnovaný čas při zpřesňování potřebných informací.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	13
I TEORETICKÁ ČÁST	15
1 HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ	16
1.1 HARMONIZACE V RÁMCI EVROPSKÉ UNIE	18
1.2 AMERICKÉ VŠEOBECNĚ UZNÁVANÉ ÚČETNÍ ZÁSADY	20
1.3 MEZINÁRODNÍ STANDARDY ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ	21
2 MEZINÁRODNÍ STANDARDY ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ	23
2.1 HISTORICKÝ VÝVOJ	23
2.2 KONCEPČNÍ RÁMEC	25
2.2.1 Cíle účetní závěrky	25
2.2.2 Kvalitativní charakteristiky a základní předpoklady sestavení účetní závěrky	26
2.2.3 Obsah, způsob vykazání a oceňování základních prvků tvořících účetní závěrku	29
2.2.3.1 Základní prvky účetní závěrky	29
2.2.3.2 Základní koncepce oceňování	30
2.2.4 Pojetí a uchování kapitálu	31
2.3 DLOUHODOBÝ MAJETEK A IFRS	32
2.3.1 IAS 16 Pozemky, budovy, zařízení	32
2.3.2 IAS 17 Leasingy	34
2.3.3 IAS 38 Nehmotná aktiva	36
2.4 FINANČNÍ MAJETEK A IFRS	37
2.4.1 IFRS 7 Finanční nástroje: zveřejňování	37
2.4.2 IAS 32 Finanční nástroje: prezentace	39
2.4.3 IAS 39 Finanční nástroje: účtovní a oceňování	40
2.5 OBĚŽNÁ AKTIVA A IFRS	41
2.5.1 IAS 2 Zásoby	41
2.6 VLASTNÍ KAPITÁL A IFRS	43
2.7 CIZÍ KAPITÁL A IFRS	43
2.7.1 IAS 37 Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky	44
2.8 VÝKONY A IFRS	44
2.8.1 IAS 11 Dlouhodobé zakázky	45
2.8.2 IAS 18 Výnosy	45
2.8.3 IAS 20 Vykazování státních datací a zveřejnění státní podpory	46
2.9 VÝKAZY, DALŠÍ VYKAZOVÁNÍ A IFRS	47
2.9.1 IAS 8 Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby	47
2.9.2 IAS 10 Události po rozvahovém dni	48
2.9.3 IAS 12 Daně ze zisku	49
2.9.4 IAS 21 Dopady změn směnných kurzů cizích měn	49
2.9.5 IAS 33 Zisk na akcii	50

3	FINANČNÍ ANALÝZA.....	52
3.1	ZDROJE FINANČNÍ ANALÝZY	52
3.2	METODY FINANČNÍ ANALÝZY	53
3.3	SLABÉ STRÁNKY FINANČNÍ ANALÝZY	54
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	56
4	ANALYTICKÁ ČÁST	57
4.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O SPOLEČNOSTI.....	57
4.2	ANALÝZA ROZVAHY	58
4.2.1	Aktiva.....	58
4.2.1.1	Analýza dlouhodobého nehmotného majetku.....	60
4.2.1.2	Analýza dlouhodobého hmotného majetku	61
4.2.1.3	Analýza dlouhodobého finančního majetku.....	62
4.2.1.4	Analýza zásob.....	62
4.2.1.5	Analýza dlouhodobých pohledávek	62
4.2.1.6	Analýza krátkodobých pohledávek.....	62
4.2.1.7	Analýza krátkodobého finančního majetku	63
4.2.1.8	Analýza časového rozlišení aktiv	63
4.2.2	Pasiva	63
4.2.2.1	Analýza základního kapitálu	65
4.2.2.2	Analýza kapitálových fondů	65
4.2.2.3	Analýza rezervních fondů, nedělitelného fondu a ostatních fondů ze zisku	65
4.2.2.4	Analýza výsledku hospodaření minulých let.....	65
4.2.2.5	Analýza hospodaření běžného účetního období.....	65
4.2.2.6	Analýza rezerv	66
4.2.2.7	Analýza dlouhodobých závazků	66
4.2.2.8	Analýza krátkodobých závazků	66
4.2.2.9	Analýza bankovních úvěrů a výpomocí.....	67
4.2.2.10	Analýza časového rozlišení.....	67
4.3	ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	67
4.3.1.1	Analýza tržeb za prodej zboží.....	69
4.3.1.2	Analýza nákladů vynaložených na prodané zboží.....	70
4.3.1.3	Analýza výkonů	70
4.3.1.4	Analýza výkonové spotřeby.....	70
4.3.1.5	Analýza osobních nákladů	70
4.3.1.6	Analýza daní a poplatků	71
4.3.1.7	Analýza odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.....	71
4.3.1.8	Analýza tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu.....	71
4.3.1.9	Analýza zůstatkové ceny prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	71
4.3.1.10	Analýza změny stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období.....	71
4.3.1.11	Analýza ostatních provozních výnosů.....	72
4.3.1.12	Analýza ostatních provozních nákladů.....	72
4.3.1.13	Analýza nákladů z přecenění cenných papírů a derivátů	72

4.3.1.14	Analýza výnosových úroků	72
4.3.1.15	Analýza nákladových úroků	72
4.3.1.16	Analýza ostatních finančních výnosů.....	72
4.3.1.17	Analýza ostatních finančních nákladů	73
4.3.1.18	Analýza daně z příjmů za běžnou činnost.....	73
4.4	ANALÝZA VÝKAZU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH	73
4.5	ANALÝZA VÝKAZU O ZMĚNÁCH VE VLASTNÍM KAPITÁLU	75
4.6	FINANČNÍ ANALÝZA	76
4.6.1	Analýza prostřednictvím vertikální analýzy	76
4.6.1.1	Analýza rozvahy	76
4.6.1.2	Analýza výkazu zisku a ztráty	78
4.6.2	Analýza prostřednictvím poměrových ukazatelů	79
4.7	SWOT ANALÝZA	82
5	PROJEKT TRANSFORMACE ÚČETNÍCH VÝKAZŮ PODLE MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ.....	85
5.1	DŮSLEDKY PŘECHODU NA IFRS PRO SPOLEČNOST.....	85
5.2	PRVNÍ APLIKACE IFRS	86
5.3	STANOVENÍ ROZDÍLŮ MEZI ČESKOU ÚČETNÍ LEGISLATIVOU A IFRS U POLOŽEK ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	87
5.3.1	Rozbor rozdílů mezi českou účetní legislativou a IFRS.....	87
5.3.1.1	IAS 2 Zásoby.....	87
5.3.1.2	IAS 11 Dlouhodobé zakázky.....	88
5.3.1.3	IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení	89
5.3.1.4	IAS 17 Leasingy	90
5.3.1.5	IAS 18 Výnosy	91
5.3.1.6	IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejňování státní podpory.....	91
5.3.1.7	IAS 32 a 39 Finanční nástroje: prezentace; účtování a oceňování.....	92
5.3.1.8	IAS 37 Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva.....	93
5.3.1.9	IAS 12 Daně ze zisku.....	95
5.3.1.10	IAS 33 Zisk na akcii.....	96
5.3.2	Zachycení rozdílů do výkazů (převodový můstek)	97
5.4	TRANSFORMACE ÚČETNÍCH VÝKAZŮ NA VÝKAZY PODLE IFRS	102
5.4.1	Výkaz o finanční situaci	102
5.4.2	Výkaz o úplném výsledku za období.....	104
5.4.3	Výkaz změn vlastního kapitálu	106
5.4.4	Výkaz o peněžních tocích.....	107
5.4.5	Komentář.....	108
5.5	Vliv přechodu na výsledky finanční analýzy	108
5.5.1	Vliv úprav na vertikální analýzu.....	108
5.5.2	Vliv úprav na výsledky poměrových ukazatelů	110
	ZÁVĚR	113
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	115
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	118

SEZNAM OBRÁZKŮ.....	119
SEZNAM TABULEK	120
SEZNAM PŘÍLOH	122

ÚVOD

Ekonomická teorie uvádí, že základními výrobními faktory jsou práce, kapitál a půda. Ovšem při rozhodování o jejich využití jsou nepostradatelné informace. Z tohoto důvodu je možné informace považovat za další výrobní faktor.

V dnešní technicky vyspělé době lze získat celou řadu dat o vybrané oblasti. Tato data se mění na informace v okamžiku, kdy se na jejich základě dokáže ekonomický subjekt rozhodnout. Proto, aby se daný subjekt rozhodl správně, je ovšem nutné vždy vědět na jakém základě se k dané informaci dospělo.

Tato skutečnost má výrazný vliv i na účetní vykazování, protože základním úkolem účetnictví je zachytit všechna data o ekonomické realitě vybraného ekonomického subjektu a ta zpracovat do spolehlivých informací. Pokud se pak ekonomický subjekt podle těchto informací rozhoduje, musí vědět na základě jakých principů a zásad byla tato data na informace převedena.

Tato myšlenka vedla k harmonizaci účetnictví, která má zajistit, že bude možno jednoduše porovnat informace mezi účetními jednotkami kdekoliv na světě. Což je při neustále se zvyšujícím stupni propojování národních ekonomik navzájem nezbytností.

Proto se na počátku 70. let 20. století dohodly profesní účetní organizace celé řady zemí světa, že založí nadnárodní profesní organizaci, která se bude zabývat tvorbou jednotné základny pro účetní vykazování. Od této doby vznikají mezinárodní standardy účetního výkaznictví.

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví se začaly postupně prosazovat také do tuzemské praxe, a to nejen díky vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004.

Cílem této práce je provést zjednodušenou transformaci účetních výkazů sestavených podle české účetní legislativy na účetní výkazy podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

V první - teoretické části je popsán vývoj harmonizace účetnictví spolu s charakteristikou v současnosti existujících směrů harmonizace. Dále jsou charakterizovány standardy, které se výrazně promítly při transformaci. Je zde zachycen cíl, resp. zaměření jednotlivých standardů a také je uvedeno srovnání s českou účetní legislativou, popsány hlavní rozdíly. Zařazen je zde také stručný popis finanční analýzy.

Ve druhé – praktické části je nejprve proveden rozbor aktiv, pasiv, nákladů a výnosů, na který navazuje finanční analýza. Ta vychází z hodnot zaznamenaných u jednotlivých položek účetních výkazů podle českých účetních předpisů. Druhou položku praktické části představuje projekt transformace, v němž je provedena úprava účetních položek podle vhodných standardů.

V závěru práce je celý projekt zhodnocen.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ

Spolu s vývojem obchodu se vyvíjely také záznamy jednotlivých obchodníků o jimi provedených aktivitách, které jim sloužily pro získání informací o tom, jak hospodaří. Zrod moderní podoby účetnictví lze datovat do období renesance (15. – 16. století). Jak uvádí v počátečních kapitolách [3] první spis pojednávající o této disciplíně lze přisoudit františkánskému mnichu Lucovi Pacioli, který působil jako profesor matematiky v Perugii a v Římě. Důležitou složkou jeho nejvýznamnějšího díla je traktát *Tractatus XI. particularis de computis et scripturis* (zvláštní XI. rozprava o účtech a písemnostech), v němž popisuje formu účetnictví tehdy používanou benátskými kupci. V tomto díle je možno nalézt pojmy jako je rozvaha, deník a hlavní kniha, které jsou základními dokumenty současného účetnictví. K rozšíření spisu došlo až po autorově smrti, kdy bylo dílo přeloženo do celé řady jazyků a vydáno v zemích celé Evropy.

Tak jak je v jednotlivých zemích odlišný historický vývoj, tak i od dob L. Pacioliho se vyvinula celá řada účetních systémů, které se od sebe díky rozdílným podmínkám v daných zemích odlišují. Mezi hlavní body rozdílnosti lze zařadit například tyto:

- vztah mezi účetnictvím a daňovým právem,
- okruh uživatelů účetních informací,
- míra a způsob regulace účetnictví,
- způsoby oceňování,
- a další. [4]

Členit existující účetní systémy lze podle různých hledisek. Jedním z nich je členění závislé na makroekonomickém nebo mikroekonomickém přístupu. Tohle členění přibližuje tabulka Tab. 1.

Koncept účetnictví	Účetní systémy	Stát
Makroekonomický Vychází při tvorbě přednostně z národohospodářské politiky státu.	Ovlivněné vládou	Švédsko
	Ovlivněné legislativou	Japonsko, Německo
	Ovlivněné daňovou legislativou	Francie, Belgie, Itálie, Španělsko
Mikroekonomický Vychází přednostně z potřeby podniku.	Založené na ekonomické praxi	Velká Británie, USA, Kanada
	Založené na ekonomické teorii	Nizozemí

Tab. 1 Členění účetních systémů závislé na makroekonomickém nebo mikroekonomickém přístupu [3]

Další možná hlediska členění dnes existujících účetních systémů, lze znázornit např. podle [4] také takto:

- britsko-severoamerický model

Zohledňuje rozsáhlý a rozvinutý peněžní a kapitálový trh s množstvím nadnárodních uskupení a firem. Účetnictví je orientováno na potřeby investorů. Tento model využívají země jako je USA, Velká Británie, Nizozemí, Kanada, Austrálie, Izrael, Singapur.

- kontinentální model

Zohledňuje tradiční závislost firem a organizací na finančních institucích. Účetnictví se snaží uspokojit potřeby státu. S tímto model se můžeme setkat v Rakousku, Francii, Dánsku, Finsku, Německu, Itálii, Japonsku, Švýcarsku a dalších.

- jihoamerický model

Bere v potaz především vysoké inflační vlivy a také potřeby vlád a daňových orgánů. Model využívají téměř všechny země Latinské a Jižní Ameriky a také země jako je Indie či Pákistán.

- smíšený model

Jeho snahou je najít cestu přechodu z centrálně řízené ekonomiky na ekonomiku tržní. Země, které jej využívají, jsou Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Bulharsko a další (u těchto zemí lze ale pozorovat tendenci směřující k přechodu na kontinentální model).

Jak bylo uvedeno výše, rozdílné přístupy jednotlivých států k právnímu systému, různé skupiny uživatelů účetních informací a odlišné jádro investorů způsobují odlišnosti v přístupu k účetnictví. Ale v současnosti je nastolen trend zcela opačný. Dochází ke stále vyššímu propojování národních ekonomik, které je způsobeno technickým a technologickým pokrokem lidstva. Ten stojí za rychlejším tokem informací, zboží a rozvojem kapitálových trhů. Z tohoto důvodu vzniká potřeba konceptu účetnictví na nadnárodní úrovni. Hovoříme tedy o harmonizaci účetnictví.

Harmonizace účetnictví znamená přibližování účetních pravidel a účetních výkazů různých zemí do té míry, aby byla zajištěna srovnatelnost informací o finanční situaci a výsledcích hospodaření daného subjektu. Harmonizace je tedy proces celkového sblížení finančního účetnictví a výkaznictví [20].

Význam účetnictví spočívá v podávání spolehlivých informací o ekonomické zdatnosti daného subjektu tak, aby na jejich základě mohl každý informovaný uživatel vyvodit odpovídající závěry a učinit rozhodnutí [4]. Toto je základní fakt, který vedl k harmonizačnímu úsilí. V současné době lze identifikovat tři základní směry v mezinárodní harmonizaci účetnictví:

- směrnice Evropské unie,
- Americké všeobecně uznávané účetní zásady US GAAP,
- Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS.

1.1 Harmonizace v rámci Evropské unie

Evropská unie je politické a ekonomické integrační uskupení 27 evropských států, jehož cílem je posilování ekonomické a sociální soudržnosti a propojenosti členských států, prosazování vlastní identity v mezinárodněpolitických vztazích, posilování ochrany, práv a zájmů občanů Unie. Členské státy na toto uskupení přenesly některé ze svých pravomocí tak, aby mohly společným postupem výše uvedených cílů dosáhnout. Jednotlivé země společenství tedy přizpůsobují svou legislativu a přijímají do svého právního řádu právní akty vydávané příslušnými orgány Evropské unie.

Nejdůležitější právní akty týkající se harmonizace účetnictví na území Evropské unie jsou čtvrtá, sedmá a osmá směrnice, které dohromady vytvářejí kodex účetní legislativy Evropské unie.

- 4. směrnice

z 25. června 1978 se zaměřuje na obsah roční účetní závěrky. Pravidla směrnice se týkají zejména formy účetních výkazů, obsahu jednotlivých položek výkazů, oceňovacích pravidel, obsahu přílohy k účetní závěrce a výroční zprávy a pravidel zveřejňování [20]. Představuje kompromis mezi britsko-severoamerickým a kontinentálním modelem účetnictví, který se projevoval v možnosti volby mezi více variantami řešení.

Dnes platí ve znění dalších směrnic, a to např. směrnice z 18. června 2003, ze 17. května 2006 a ze 14. června 2006. Omezuje možnosti variantnosti řešení pro národní úpravy účetnictví. Posláním je zabezpečit srovnatelnost účetních výkazů z hlediska jejich formy, oceňování a způsobů zveřejňování.

- 7. směrnice

z 13. června 1983 se věnuje konsolidované účetní závěrce. Směrnice neumožňuje odchýlení od jejích pravidel z toho důvodu, že konsolidované účetní závěrky sestavují především nadnárodní společnosti.

Tato směrnice je dnes upravena směrnicí ze dne 18. června 2003.

- 8. směrnice

z 10. dubna 1984 se zabývá minimálními požadavky kladenými na získání kvalifikace osob odpovědných za ověřování účetních výkazů (auditorů). Jedná se především o jejich sjednocení tak, aby mohli vykonávat činnost ve všech členských státech Evropské unie.

Aktualizována směrnicí ze 17. května 2006.

V roce 2000 vyhlásila Evropská komise tzv. novou harmonizační strategii, která obsahovala zásadní koncepční změnu. Evropská komise dospěla k rozhodnutí, že by nebylo efektivní vytvářet nový samostatný systém standardů, když vhodný soubor nadnárodních standardů již byl vytvořen a neustále se zdokonaluje. Za nástroj regulace evropského účetnictví byly zvoleny IFRS. Byl tím odstraněn nedostatek předešlé úpravy, kdy účetní závěrka sestavená v souladu se směrnicemi Evropské unie nebyla přijímána na

burzách za hranicemi společenství. Nová strategie požaduje sestavovat konsolidovanou účetní závěrku společností registrovaných na evropských burzách cenných papírů v souladu s IFRS. [2]

1.2 Americké všeobecně uznávané účetní zásady

Impulesem pro vznik Amerických všeobecně uznávaných účetních zásad (US GAAP) byl den, který je v historii označován jako „černý čtvrtek“, tedy 24. říjen 1929, kdy došlo k největšímu burzovnímu krachu v dějinách. Přispěla k němu také nevěrohodnost účetních výkazů. Vznikly tedy díky potřebě stanovit jednotná pravidla pro společnosti, jejichž akcie budou kótovány na burze cenných papírů, a obnovit tak důvěru v trhy a jejich fungování.

Tvorbou GAAP byla pověřena soukromá organizace, a to Výbor pro vydávání účetních standardů (FASB), již zaúkolovala v roce 1934 tehdejší nejvyšší burzovní instituce Security and Exchange Commission.

US GAAP dnes představují nejpropracovanější účetní pravidla na světě, která nejsou povinná ze zákona, ale jsou všeobecně uznávána. Jejich základní charakteristiky lze shrnout podle [4] v těchto bodech:

- ucelený účetní systém plně odpovídající potřebám rozvinuté ekonomiky orientované na trh a poskytování informací všem, kteří využívají kapitálový trh a všechny jeho dostupné nástroje k podnikání;
- systém primárně zaměřený na sestavování finančních výkazů předkládaných jejich uživatelům;
- systém, jehož využití je založeno na dobrovolném rozhodnutí;
- systém, jehož informace jsou uznávány a také využívány na všech rozhodujících burzách světa;
- systém, jehož informace jsou využívány k auditování.

Ve své fyzické podobě jsou GAAP uspořádány hierarchicky ve třech úrovních, které zahrnují:

1. fundamentální postuláty – ideové předpoklady a principy, na nichž stojí účetní systém USA.

2. koncepční rámec – ideový základ výkazů finančního účetnictví.
3. účetní standardy.

V současné době je systém založen na 158 standardech, 7 konceptech a 48 interpretacích FASB. V sestavování výkazů existuje poměrně značná volnost a jejich struktura musí být účetní jednotkou volena tak, aby podávala všechny rozhodné informace svým uživatelům. Výkazy jsou sestavovány tak, že je zcela běžná pětiletá srovnatelnost. [4]

US GAAP jsou založeny na pěti všeobecně uznávaných zásadách:

- zásada historické hodnoty,
- zásada uznávání tržeb,
- zásada časové a věcné souvislosti,
- zásada plného sdělení,
- zásada omezení. [4]

1.3 Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

Na počátku 70. let 20. století (v roce 1973) byla na základě dohody profesních účetních organizací z Austrálie, Kanady, Francie, Německa, Japonska, Mexika, Nizozemí, Velké Británie, Irska a USA založena nezávislá soukromá profesní organizace Výbor pro tvorbu mezinárodních účetních standardů (IASB). Od tohoto období se datuje vznik Mezinárodních účetních standardů, které jsou vytvářeny za účelem zaujetí pozice jediného světového účetního systému.

Tento systém je založený na mikroekonomickém přístupu, čili lze jej chápat jako kombinaci teorie a praxe.

Protože se IFRS věnuje tato práce, budou IFRS na tomto místě charakterizovány pouze základními znaky, k nimž patří:

- systém plně odpovídá potřebám rozvinuté ekonomiky orientované na trh a poskytování informací uživatelům kapitálového trhu;
- tyto zásady jsou zaměřené především na sestavování finančních výkazů;

- jejich dobrovolné použití je omezeno, protože jejich využití je postaveno na zákonné povinnosti dané rozhodnutími Evropské komise i národními legislativními úpravami;
- informace poskytované tímto systémem jsou využívány na domácích burzách cca 35 zemí;
- systém, jehož informace jsou využívány k auditování.

Ze základních charakteristik lze vypožorovat určitou shodu s US GAAP. Na počátku vzniku mezinárodních standardů IASC vycházel ze zkušeností a poznatků US GAAP. I když mezi těmito systémy existují rozdíly, jsou filozofie i přístup k řešení jednotlivých účetních problémů shodné. Cílem je tedy existující rozpory odstranit a dosáhnout tak vzniku jediného konceptu světového účetnictví, který bude plně uznáván.

2 MEZINÁRODNÍ STANDARDY ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ

Jak již bylo uvedeno výše a jak uvádí například [21] Mezinárodní standardy účetního výkaznictví jsou souborem standardů vydávaných Radou pro mezinárodní účetní standardy (IASB), upravující sestavování a prezentaci finančních výkazů účetní závěrky.

Mezinárodní účetní standardy se skládají z těchto základních částí:

- Úvodní část - zde je definován účel IFRS, vymezeny řídicí orgány spolu s jejich pracovním programem a postupy.
- Předmluva – která definuje tyto cíle:
 - ▲ formulovat a ve veřejném zájmu vyhlášovat účetní standardy, které mají být dodržovány při zveřejňování úplné sady výkazů finančního účetnictví, propagovat jejich celosvětové přijetí a dodržování,
 - ▲ pracovat všeobecně pro zlepšení a harmonizaci právních předpisů, účetních standardů a postupů vztahujících se k předkládání výkazů finančního účetnictví.
- Koncepční rámec pro sestavování a předkládání účetních výkazů.
- Standardy (IAS a IFRS).
- Interpretace standardů, jejichž úkolem je rozhodnout o způsobu řešení sporných otázek.

Dále IFRS obsahují Významový slovník, Historii vývoje IFRS, Zdůvodnění závěrů a Implementační příručku.

2.1 Historický vývoj

Jak už bylo uvedeno výše, v roce 1973 byl založen Výbor pro tvorbu mezinárodních účetních standardů (IASC), který byl pověřen tvorbou účetních standardů platných na mezinárodní úrovni, jež označujeme zkratkou IAS. Počáteční tvorba standardů se zaměřila převážně na vznik základních pravidel, která byla kritizována pro svou šíři a nejednoznačnost. Od roku 1987 se proto hlavním cílem stalo odstraňování vzniklých nepřesností, a tím došlo ke tvorbě použitelných principů.

Důležitým faktem je také propojení IASC s dalšími profesionálními světovými účetními orgány, kdy se např. v roce 1983 jeho členy staly všechny profesní organizace, které byly sdruženy v Mezinárodní federaci účetních (IFAC).

Činnost IASC byla řízena Radou složenou ze 13 skupin zemí jmenovaných radou IFAC.

Během 90. let začal IASC spolupracovat s Mezinárodní organizací komisí cenných papírů (IOSCO), kdy v jejím zájmu jako zástupce orgánu světových regulátorů trhů cenných papírů bylo poskytování přehledných, věrohodných, transparentních a úplných informací. Vyvrcholením spolupráce pak bylo doporučení IOSCO vydané v květnu roku 2000, podle kterého mají její členové po emitentech cenných papírů požadovat vykazování podle IFRS.

V roce 1995 vznikl poradní sbor, v němž působili odborníci z účetní profese. Poradní sbor připomínkoval strategie a plány Rady, připravoval roční zprávy o činnosti Rady, zapojoval odbornou veřejnost do práce IASC.

Posuzovat sporné účetní problémy v praxi nejednotně řešené, měl za úkol Stálý interpretační výbor (SIC) vytvořený Radou v roce 1997. Jak vyplývá z jeho názvu, vytvářel interpretace k problematickým oblastem, které měly sjednotit řešení v kontextu s existujícími standardy a Koncepčním rámcem.

Zlomovým rokem je rok 1999, kdy bylo rozhodnuto o novém uspořádání IASC, z něhož se tak stala Nadace Výboru pro mezinárodní účetní standardy (IASCF). Ta se skládá z

- Rady pro mezinárodní účetní standardy (IASB)

IASB začala pracovat v roce 2001, od kdy odpovídá za tvorbu celosvětově platných účetních standardů. Cílem IASB je vytvoření komplexního systému kvalitních, srozumitelných a vymahatelných účetních standardů a posadit jejich celosvětové využití [2].

Rada má 14 členů, kteří schvalují nově vytvořené standardy a změny stávajících, zveřejňované návrhy nových standardů i konečnou verzi Interpretací. Při své činnosti spolupracuje s tvůrci národních účetních standardů.

- Poradního sboru (SAC)

Úkolem jeho členů je umožnit nejširší odborné veřejnosti podávat návrhy a doporučení pro činnosti IASB. Zprostředkovává také informace o očekávaných dopadech navrhovaných standardů.

- Výboru pro interpretaci mezinárodního účetního výkaznictví (IFRIC)

Svou činnost provádí od března 2002, kdy nahradil SIC, přičemž jeho poslání zůstává zachováno.

Od roku 2001 jsou všechny nově vytvořené standardy označovány zkratkou IFRS. Cílem bylo odlišení nových standardů od IAS vydávaných IASC a také ta skutečnost, že se jedná o standardy zaměřené na výkaznictví. Přičemž IAS zůstávají nadále v platnosti. V současné době platné standardy jsou uvedeny v příloze P I.

2.2 Koncepční rámec

Koncepční rámec, který byl schválen v roce 1989, představuje základní myšlenkové východisko IFRS. Není standardem, a tudíž ani standardně neřeší jakýkoliv problém vztahující se k oceňování či zveřejňování. Naopak všechny standardy zastřešuje. Vyskytne-li se rozpor mezi ním a některým ze standardů, postupuje se podle příslušného standardu.

Koncepční rámec vymezuje:

- cíle účetní závěrky,
- kvalitativní charakteristiky a základní předpoklady sestavení účetní závěrky,
- obsah, způsob vykazání a oceňování základních prvků tvořících účetní závěrku,
- pojetí a uchování kapitálu.

2.2.1 Cíle účetní závěrky

Základním cílem účetní závěrky je předložit informace o výkonnosti, finanční pozici podniku a jejích změnách širokému okruhu uživatelů, kteří tyto informace využijí při svých ekonomických rozhodnutích.

- Výkonnost

Lze ji charakterizovat jako schopnost podniku zúročit investované prostředky, čili jako ziskovost. Tuto informaci lze využít k odhadu možného vývoje struktury a velikosti zdrojů, které bude podnik využívat v budoucnu.

Údaje o výkonnosti lze nalézt ve výkazu zisku a ztráty, ovšem nelze při jejím posuzování opomenout ani ostatní výkazy finančního účetnictví.

- Finanční pozice

Informace o finanční pozici zahrnuje rozvaha. Finanční pozice podniku je ovlivněna zdroji, jimiž účetní jednotka disponuje, její finanční strukturou, likviditou a solventností, její schopností přizpůsobit se změnám v podnikatelském prostředí.

- Změny ve finanční pozici

Uživatelé čerpající z účetní závěrky hledají údaje o investicích, financování o operativních činnostech, které účetní jednotka podnikla ve sledovaném období. To pak napomáhá zjistit, jak je účetní jednotka schopna generovat peníze a peněžní ekvivalenty a jak je následně využívá.

Všechny tyto informace naleznou ve výkazu peněžních toků.

Mezi uživatele informací z účetní závěrky lze zařadit investory, věřitele, zaměstnance, dodavatele, odběratele, konkurenční podniky, finanční analytiku, poradce, žurnalisty i nejširší veřejnost, přičemž každý z nich poptává potřebné informace za svým specifickým účelem.

2.2.2 Kvalitativní charakteristiky a základní předpoklady sestavení účetní závěrky

Díky kvalitativním charakteristikám kladeným Koncepčním rámcem na účetní závěrku se stávají informace z ní užitečné pro její uživatele. Koncepční rámec stanoví čtyři nejdůležitější charakteristiky, kterými jsou:

- srozumitelnost;

Informace by měly být prezentovány srozumitelným způsobem, přičemž se ale předpokládá, že jejich uživatel má dostatečnou znalost podnikatelských a ekonomických aktivit i účetnictví a že je ochoten studovat informace s náležitou péčí.

- relevance;

Informace z účetní závěrky lze považovat za relevantní, jestliže jejich získáním je možné ovlivnit ekonomické rozhodnutí uživatele, a to hodnocením minulé, současné nebo budoucí události či potvrzením nebo úpravou minulých hodnocení. Součástí relevance je významnost a včastnost.

- spolehlivost;

Informace lze považovat za spolehlivé, jestliže neobsahují žádné významné chyby a zkreslení a představují věrně to, co představovat mají. Proto, aby byla spolehlivost zajištěna, uvádí Koncepční rámec další kvalitativní charakteristiky, kterými jsou:

- ▲ důvěryhodné zobrazení – jedná se o pravdivé a věrné zobrazení všech transakcí;
- ▲ přednost obsahu před formou – při zachycování transakcí je nutno vycházet z její ekonomické podstaty;
- ▲ objektivita, nestrannost – čili neutralita informace v tom smyslu, že informace nesmí ovlivnit rozhodnutí uživatele takovým způsobem, kterým by došlo k předem očekávanému výsledku;
- ▲ opatrnost – rozpoznání a kvalifikování nejistoty při sestavování účetních výkazů a zachycení její podstaty takovým způsobem, který nepovede k vytvoření skrytých rezerv;
- ▲ úplnost – je nutno zachytit všechny významné informace, přičemž je ale nutné respektovat rovnováhu mezi jejich přínosem a náklady na jejich zjištění.

- srovnatelnost;

Informace musí být srovnatelné v čase, aby bylo možno stanovit trendy ve finanční pozici a výkonnosti. Důležitá je také srovnatelnost mezi podniky. Z tohoto důvodu musí být uživatel seznámen o použitých účetních pravidlech a metodách.

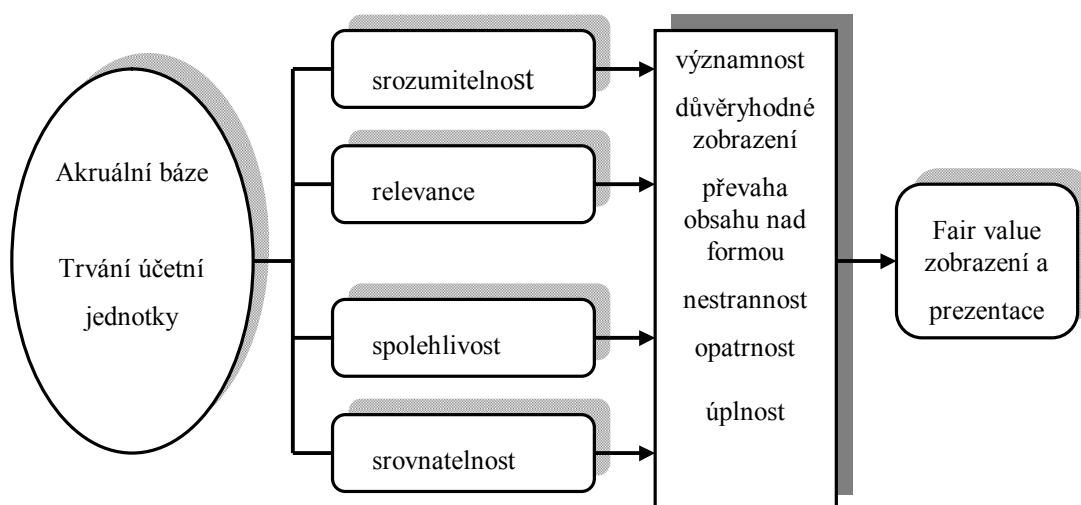
Důležité je nastolit mezi kvalitativními charakteristikami rovnováhu tak, aby bylo dosaženo cíle účetní závěrky. Je nutno respektovat přínosy zveřejňovaných informací a vyšší nákladů na jejich získání a také včasnost vykázaní informace.

Koncepční rámec dále stanovuje předpoklady sestavení účetní závěrky, které tvoří základní kostru účetního výkaznictví IFRS a které musí být při jejím sestavení splněny. Tyto předpoklady představují:

- předpoklad trvání podniku (tzv. going concern) – znamená, že podnik v dohledné budoucnosti bude ve své činnosti pokračovat ani není nucen likvidovat nebo významným způsobem neomezit svou činnost.
- aktuální báze – výsledky hospodářských operací a jiných událostí jsou uznány v okamžiku, kdy dojde k jejich uskutečnění a ne až v okamžiku peněžního příjmu nebo plnění. Tyto operace jsou vykázány v období, k němuž se věcně a časově vztahují.

Na tomto místě je vhodné uvedené základní předpoklady, na nichž jsou IFRS založeny, ještě doplnit podle IAS 1 - Sestavování a zveřejňování účetní závěrky o

- věrné a poctivé zobrazení skutečnosti – pravdivé a věrné vyjádření finanční pozice, výkonnosti a jejich změn.
- periodicitu vykazování – pravidelné (nejméně roční) sestavování účetních výkazů.



Obr. 1 Filozofický základ IFRS [4]

2.2.3 Obsah, způsob vykázání a oceňování základních prvků tvořících účetní závěrku

2.2.3.1 Základní prvky účetní závěrky

Koncepční rámeček uvádí jako základní prvky účetní závěrky aktiva, závazky, vlastní kapitál, které mají vazbu na vymezení finanční pozice, a dále náklady spolu s výnosy, které pak slouží pro vyjádření výkonnosti účetní jednotky.

- Aktivum

Představuje ekonomický zdroj, který má podnik pod kontrolou a jenž vznikl na základě minulé události. Očekává se od něj, že podniku přinese v budoucnu ekonomický prospěch. Podmínkou vykázání v rozvaze je spolehlivá ocenitelnost aktiva a dostatečná jistota budoucího ekonomického prospěchu.

- Závazek

Znázorňuje současnou povinnost, která vznikla na základě minulé události a od níž se očekává budoucí odtok ekonomického prospěchu. Podobně jako je tomu u aktiv, je pro jejich zachycení v rozvaze podstatné spolehlivé ocenění a dostatečná jistota toho, že nastane odtok ekonomického prospěchu.

- Vlastní kapitál

Tvoří zbytkový podíl na aktivech po té, co od nich odečteme hodnotu závazků účetní jednotky.

- Náklady

Lze je popsat jako snížení ekonomického prospěchu účetní jednotky za účetní období ve formě poklesu aktiv nebo navýšením závazků, kdy v konečném důsledku dojde k poklesu vlastního kapitálu jiným způsobem než odčerpáním vlastníky. Náklad je uznán v okamžiku dostatečné jistoty odtoku ekonomického prospěchu, v okamžiku dostatečné spolehlivosti měření a vykázání v období jeho vzniku. Koncepční rámeček rozlišuje expenses, které chápeme jako náklady vznikající z obvyklé, běžně se opakující činnosti (např. náklady na prodej, mzdy, odpisy), a losses, jež představují další položky splňující definici nákladů, přičemž mohou i nemusí vznikat v průběhu běžné činnosti účetní jednotky.

- Výnosy

Lze definovat jako zvýšení ekonomického prospěchu účetní jednotky za účetní období ve formě navýšení aktiv či snížení závazků, kdy v konečném důsledku dojde k nárůstu vlastního kapitálu jiným způsobem než vklady vlastníků. Zachytit výnos do výsledovky je možné, jestliže dojde k rozpoznání zvýšení aktiv či snížení závazků v důsledku vzniku výnosu, který dále musí být spolehlivě oceněn. Konceptní rámec stejně jako u nákladů rozděluje výnosy (income) na dvě položky, a to revenues a gains. Revenues jsou výnosy z obvyklé, běžně se opakující činnosti (např. tržby z prodeje výrobků, výnosy z úroků). Gains lze pak označit za opak losses, čili ostatní položky splňující definici výnosů, které byly dosaženy z jiné než obvyklé (běžné) činnosti (např. kladný výsledek z prodeje dlouhodobých aktiv, výsledek přecenění aktiv směrem nahoru).

2.2.3.2 Základní koncepce oceňování

Oceňování představuje ohodnocení základních prvků účetní závěrky peněžními částkami, jejichž spolehlivé zjištění je důležité pro uznání prvků v rozvaze a výsledovce. Použitý způsob oceňování významným způsobem ovlivňuje vypovídací schopnost poskytovaných účetních informací.

Konceptní rámec definuje čtyři základní oceňovací báze pro sestavení účetní závěrky.

- Historické náklady (historical cost)

představují vynaložené peněžní prostředky či jejich ekvivalenty v okamžiku pořízení aktiv. U závazků představují hodnotu prospěchu získaného v důsledku jeho převzetí nebo částku, kterou je třeba vynaložit na jejich úhradu.

- Běžná cena (current cost)

se rovná částce, kterou by bylo nutno vynaložit na pořízení totožného aktiva v současném okamžiku. U závazků je pak shodná s nediskontovanou částkou, která by byla nutná k úhradě závazku v současnosti.

- Realizovatelná/vypořádací hodnota (realizable/settlement value)

znamená peněžní obnos, který by bylo možno získat za standardních podmínek prodejem aktiva. U závazků je jí nediskontovaná suma peněz, kterou je nutno za standardních podmínek vynaložit na jejich úhradu.

- Současná hodnota (present value)

je založená na současném diskontování částek, které v budoucnu za standardních podmínek využívání aktiva podniku přinese. U závazků se pak jedná o současné diskontování budoucích peněžních odtoků, které budou vyvolány úhradou závazků.

Koncepční rámec nezahrnuje model fair value. Absence definice fair value v Koncepčním rámci je zdůvodňována zastaralostí Koncepčního rámce, i když první definice fair value byla uvedena již v roce 1982 v tehdejší verzi IAS 20 a Koncepční rámec byl schválen až v roce 1989 [2]. Oceňování prostřednictvím fair value však zmiňuje řada standardů, proto je vhodné se o této oceňovací bázi také zmínit.

- Fair value

představuje finanční hodnotu, za níž by mohlo být aktivum směřeno, příp. závazek vyrovnán, při standardní transakci mezi znalými a ochotnými partnery při existenci aktivního trhu (podmínky pro jeho existenci: stejnorodé obchodované položky, možnost kdykoliv nalézt obchodní partnery, veřejná dostupnost informací o cenách).

2.2.4 Pojetí a uchování kapitálu

Kapitál podniku můžeme chápat jako jeho bohatství či majetkovou podstatu. Vlastníky podniku vždy zajímá, jak se vyvíjí jejich majetek, zda jeho hodnota roste či klesá. Podle zvoleného pojetí kapitálu pak stanovují, zda podnik dosáhl zisku či nikoliv.

IFRS rozeznávají dva základní přístupy pojetí kapitálu, pomocí nichž lze určit, zda byl kapitál uchován. Jde o

- finanční pojetí,

podle kterého chápeme kapitál jako vlastní kapitál nebo čistá aktiva. Zisku je pak dosaženo v okamžiku, kdy jeho hodnota na počátku období je nižší než na konci, přičemž je nutno vyloučit veškeré vklady a výběry vlastníků. Kapitál je tedy uchován, jestliže vlastní kapitál zůstal alespoň nezměněn. Uchování kapitálu lze vyjádřit v nominálních peněžních jednotkách nebo přepočtem na současnou kupní sílu (zohlednění inflace).

- produkční pojetí,

keré si lze představit jako např. jednotky produkce na hodinu, jedná se tedy o produktivní kapacitu podniku. Zisku účetní jednotka dosáhne, jestliže fyzická produkční kapacita na konci účetního období je vyšší než na začátku. Podnik je tedy v zisku, pokud se mu daří reprodukovat jeho výrobní kapacitu. Uchování kapitálu je vyjádřeno v běžných cenách.

2.3 Dlouhodobý majetek a IFRS

Mezi základní standardy, které upravují oblast dlouhodobého majetku, patří:

- IFRS 5 Dlouhodobá aktiva držená za účelem prodeje a ukončované činnosti,
- IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení,
- IAS 17 Leasingy,
- IAS 36 Snížení hodnoty aktiv,
- IAS 38 Nehmotná aktiva,
- IAS 40 Investice do nemovitostí,
- IAS 41 Biologická aktiva.

2.3.1 IAS 16 Pozemky, budovy, zařízení

Na všechna aktiva, která podnik využívá pro svou běžnou činnost, se vztahuje tento standard, který je stěžejním standardem upravující oblast dlouhodobého hmotného majetku.

Všechna tato aktiva musí splňovat definici aktiva, jež je uvedena v Koncepčním rámci.

Podle charakteru podnikatelské činnosti, způsobu využívání aktiv či době jejich použitelnosti se sama účetní jednotka rozhodne, které položky bude sledovat samostatně.

Méně významné položky stejného technicko-ekonomického určení lze agregovat a dále sledovat jako celek.

Další možností je desagregace tzv. komponentní přístup, kterým rozdělíme aktiva na více součástí. Je možné je využít tehdy, jestliže jednotlivé části aktiva mají rozdílnou dobu použitelnosti. Tyto součásti se pak sledují a odpisují odděleně.

Významné náhradní díly a součásti zařízení účetní jednotka klasifikuje jako pozemky, budovy a zařízení, pakliže očekává, že je bude používat déle než jedno účetní období [9].

Při pořízení pozemků, budov a zařízení je o nich účtováno v pořizovacích nákladech, k nimž např. podle [2] patří nákupní cena včetně dovozní cel a daní po odečtení obchodních slev a rabatů, veškeré přímo přiřaditelné náklady (náklady na dopravu, instalaci a montáž, platby specializovaným odborníkům, atd.), náklady na odstranění aktiva a uvedení místa do původního stavu. Pokud dochází ke splácení pořizovacích nákladů v delším časovém období, je nutno vyjádřit pořizovací náklady v současné hodnotě budoucího odtoku peněz. Rozdíl mezi nominální hodnotou závazku a současnou hodnotou je pak vyjádřen jako úrok, není-li aktivován v souladu s IAS 23.

V průběhu držení aktiv lze jejich hodnotu přeceňovat na základě:

- model pořizovacích nákladů, který představuje vykazování v částce pořizovacích nákladů snížených o oprávky a kumulované ztráty ze snížení hodnoty, jejichž rozpoznání upravuje IAS 36.
- modelu přecenění, kdy přeceníme k rozvahovému dni položky na reálné hodnoty snížené o následné oprávky a veškeré kumulované ztráty ze snížení hodnoty. Reálnou hodnotu pozemků a budov stanovíme na základě cen zjištěných pomocí průzkumu trhu a podložením odhadem znalce; u strojů a zařízení ji stanovíme jako cenu tržní.

Standard se zmiňuje o lineárních i nelineárních odpisech, ovšem blíže je nepopisuje. Přímou však stanovuje, že použitá metoda odpisování musí nejlépe odrážet způsob budoucího využívání ekonomických prospěchů plynoucích z pozemků, budov a zařízení. Použitou metodu je potřeba nejméně jedno ročně testovat a při zjištění významných rozdílů musí být odpisy upraveny v souladu s IAS 8 Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby. Mezi základní metody odpisování pak řadíme lineární odpisy, zrychlené odpisy (např. metoda DDB – Double Declining Balance Method, SYD – Sum of the Years Digits) a výkonové odpisy [19]. Jak bylo uvedeno výše, při odpisování je nutno desagregovat významné položky daného aktiva, pokud mají odlišnou dobu použitelnosti.

IAS 36 vyžaduje na konci účetního období provádění testů na snížení hodnoty pozemků, budov a zařízení.

Účetní hodnota dlouhodobého aktiva, které je předmětem tohoto standardu, je odúčtována v případě pozbytí (prodej, zlikvidování) aktiva nebo v případě, že od dalšího užívání aktiva není možno očekávat žádný užitek [2].

Srovnání s českou účetní legislativou

Pokud se porovná IAS 16 a českou legislativu, lze dojít k následujícím závěrům. V českém účetnictví není zcela běžná agregace položek aktiv. Rozdíl představuje také rezerva na sanace, rekultivace, apod., která oproti české úpravě vstupuje do pořizovací ceny a je nutné ji diskontovat. Při přeceňování se v ČR výhradně používá model pořizovacích nákladů. Navýšení reálné hodnoty dlouhodobých aktiv směrem nahoru není v legislativě ČR umožněno. Oproti české legislativě standard IAS 16 přikládá velkou důležitost době použitelnosti aktiva. Naše předpisy se této otázce věnují podstatně méně.

2.3.2 IAS 17 Leasingy

Předmětem úpravy tohoto standardu je leasing neboli nájem. Standard popisuje, jakým způsobem odlišit dvě formy leasingu, a to finanční a operativní, jak je účetně zachytit a zveřejnit je jak u pronajímatele, tak u nájemce.

Leasing je chápán jako dohoda pronajímatele s nájemcem, jemuž je poskytováno právo užívat aktivum po stanovené období za stanovenou peněžní částku, která může mít jednorázovou podobu nebo podobu řady plateb po smluvené období.

Podle dopadu rizik a přínosů souvisejících s pronajatým aktivem na nájemce a pronajímatele rozlišuje standard operativní a finanční leasing.

Pro stanovení leasingu jako finančního je potřeba naplňovat následující podmínky:

- převod vlastnických práv na nájemce do konce nájemního vztahu;
- nájemce vlastní opci na nákup aktiva, u níž se na počátku leasingového vztahu vysoce předpokládá její využití a cena, která bude v okamžiku možného uplatnění opce nižší než reálná hodnota aktiva;
- leasing je sjednán na podstatnou dobu životnosti aktiva;

- reálná hodnota aktiva na počátku leasingového vztahu musí být nižší nebo rovna současné hodnotě minimálních leasingových plateb;
- aktivum, které je předmětem leasingu, má natolik specifickou povahu, že jej může využívat pouze nájemce bez větších úprav;
- nájemce může vypovědět leasing, pouze pokud ponese veškeré ztráty pronajímatele související se zrušením;
- zisky a ztráty související s přeceněním najímaného aktiva náleží nájemci;
- nájemci je umožněno pokračovat v leasingu v dalším období, ovšem za nájemné, jež je podstatně nižší než tržní.

Nájemce vykazuje aktivum získané prostřednictvím leasingu ve své rozvaze na straně aktiv a na straně pasiv jako dluh, a to v reálné hodnotě nebo v současné hodnotě minimálních leasingových plateb. Nájemce také tento majetek odpisuje. Leasingové splátky jsou pak rozděleny na finanční náklad a závazek.

Pronajímatel pak v rozvaze zachycuje hodnotu pohledávky z finančního leasingu, a to v částce, za kterou aktivum pořídil. Veškeré výnosy z pronájmu pronajímatel zachytí rovnoměrnou částkou na základě míry návratnosti čisté nesplacené investice.

Za leasing operační pak standard považuje vše ostatní. Předmět operačního leasingu je vykazován a odpisován u pronajímatele. Nájemce zařadí jednotlivé platby do nákladů.

Standard rovněž stanoví postup při provádění zpětného leasingu a podmínky zveřejnění, které se týkají všech významných skutečností týkajících se pronájmu majetku od jejich identifikace přes dobu pronájmu, jeho podmínky, až po jeho předpokládané ukončení [4].

Srovnání s českou účetní legislativou

České pojetí oblasti leasingu je diametrálně odlišné od konceptu IFRS, kdy náš pohled upřednostňuje právní podstatu před ekonomickou. V českých podmínkách je nutné, aby v průběhu nebo po skončení leasingu nabyl nájemce vlastnické právo k předmětu leasingu, IAS 17 stačí pouze možnost přechodu. Nájemce u nás majetek vede pouze na podrozvahových účtech a účtuje o leasingových splátkách, které jsou pro něj daňově uznatelným nákladem, majetek nemůže odpisovat. Dochází tak ke zkreslení informací a při provádění hodnocení firmy je nutno tento fakt zohlednit.

2.3.3 IAS 38 Nehmotná aktiva

Tento standard se věnuje účtování v oblasti nehmotných aktiv, pokud nejsou upravena jinými standardy.

Nehmotná aktivum lze definovat například podle [7] jako identifikovatelné nepeněžní aktivum bez fyzické podstaty. Protože se jedná o aktivum, je jasné že musí splňovat náležitosti aktiva uvedené v Koncepčním rámci, kdy nejdůležitější jsou identifikovatelnost a ovládnání (právo získat budoucí prospěch a možnost omezení přístupu jiných subjektů k tomuto prospěchu) aktiva.

Standard rozlišuje nehmotná aktiva na dvě oblasti podle doby jejich použitelnosti na aktiva:

- s omezenou dobou použitelnosti - aktivum generuje ekonomický prospěch společnosti po omezenou dobu, tato se pravidelně odpisují,
- s neomezenou dobou použitelnosti - období, po které aktivum vytváří ekonomický prospěch, není nijak omezeno.

Při pořízení ocení účetní jednotka nehmotné aktivum pořizovacími náklady. K rozvahovému dni jej pak přecení za pomoci modelu pořizovacích nákladů nebo modelu přecenění.

Podrobně je ve standardu rozváděna problematika pořízení nehmotného aktiva prostřednictvím vlastní činnosti, a to hledisko jeho rozpoznání i ocenění. IAS 38 například nedovoluje aktivovat náklady na vytvoření obchodní značky, názvu periodika, seznam zákazníků a dalších, ty se pak stávají součástí postupně vytvářeného goodwillu, který představuje rozdíl mezi kupní cenou podniku a hodnotou čistých aktiv podniku. Goodwill se tedy projeví až v okamžiku prodeje podniku.

Důležitou položkou standardu je rozlišení pojmů výzkum a vývoj. Podle standardu nejsou výsledky výzkumu považovány za nehmotná aktiva a zahrnují se do nákladů v okamžiku, kdy vznikly. Výsledky vývoje už pak lze uznat jako aktivum za předpokladu splnění stanovených podmínek, k nimž patří možnost jeho použití nebo prodeje, záměr jej dokončit a dostupnost zdrojů k dokončení, schopnost jej používat, pravděpodobný budoucí ekonomický prospěch, schopnost jej ocenit.

Při zveřejňování informací o nehmotných aktivech je nutno uvést rozdělení aktiv do jednotlivých specifických skupin, v nichž musí být odděleně zveřejněny informace týkající se aktiv vytvořených vlastní činností a ostatních. Dále se uvádí určitelnost doby použitelnosti nehmotných aktiv a analýza příčin změn účetních hodnot v průběhu účetního období.

Srovnání s českou účetní legislativou

Česká legislativa se touto oblastí přespříliš nezabývá. Jak uvádí [2] uživatelé postrádají systematickou, konzistentní a přesnou úpravu, která by omezila vykazování rizikových nehmotných dlouhodobých aktiv vytvořených vlastní činností a zároveň zabránila nesystematickému vykazování nehmotných aktiv prostřednictvím položek časového rozlišení (komplexní náklady příštího období) či dokonce absenci časového rozlišení těchto údajů. Česká úprava vylučuje aktivaci nehmotných aktiv vytvořených pro vlastní úpravy. V ČR se tato aktiva oceňují pouze prostřednictvím historických cen. Nehmotná aktiva jsou všechna odpisována, vyloučeno je stanovení neomezené doby použitelnosti.

2.4 Finanční majetek a IFRS

Oblast finančního majetku není jednoduchá. Tuto oblast upravují následující standardy:

- IFRS 7 Finanční nástroje: zveřejňování,
- IAS 32 Finanční nástroje: prezentace,
- IAS 39 Finanční nástroje: účtovní a oceňování.

Tyto standardy se zabývají širokým okruhem, zahrnují tedy dlouhodobý finanční majetek, peníze, pohledávky, závazky i vlastní kapitál.

Do této skupiny lze zařadit také podskupinu, která se věnuje sdružování účetních jednotek. Zde lze zařadit standardy jako IFRS 3 Podnikové kombinace, IAS 28 Investice do přidružených podniků a další.

2.4.1 IFRS 7 Finanční nástroje: zveřejňování

Standard se týká oblasti zveřejňování informací o finančních nástrojích a doplňuje požadavky stanovené v IAS 32 a navazuje také na IAS 39.

Účetní jednotka zveřejňuje informace o finančních nástrojích, které jsou rozděleny podle tohoto standardu do skupin na informace o významu finančních nástrojů a informace o povaze a míře rizik vyplývajících z finančních nástrojů.

V literatuře [19] je pro oblast finančních nástrojů shrnuto, že musí být zveřejněny:

- čisté zisky a ztráty z:
 - ▲ finančních aktiv či finančních závazků vykazovaných reálnou hodnotou výsledkově, a to samostatně za finanční aktiva či finanční závazky, které tak byly klasifikovány při prvotním zachycení, a finančních aktiv či finančních závazků klasifikovaných jako finanční aktiva finanční závazky k obchodování,
 - ▲ finančních aktiv určených k prodeji, přičemž je třeba samostatně vykázat zisk či ztrátu uznanou přímo do vlastního kapitálu a částku odúčtovanou z vlastního kapitálu do hospodářského výsledku,
 - ▲ investic držených do splatnosti,
 - ▲ úvěrů a pohledávek, a
 - ▲ finančních závazků oceňovaných v zůstatkových hodnotách,
- celkové úrokové výnosy a náklady (na bázi efektivní úrokové sazby) finančních aktiv či finančních závazků nevykazovaných reálnou hodnotou výsledkově,
- výnosy nebo náklady z poplatků:
 - ▲ za finanční aktiva či finanční závazky, které nejsou vykazovány v reálné hodnotě výsledkově, a
 - ▲ za svěřenectví obdobné operace vedoucí k držbě či investování aktiv jménem fyzických osob, svěřeneckých fondů, penzijních plánů a dalších organizací,
- úrokové výnosy z finančních aktiv se sníženou hodnotou,
- vyšší ztráty ze snížení hodnoty finančních aktiv, a to za každou jejich třídu.

Srovnání s českou účetní legislativou

Jak uvádí literatura [9], česká účetní legislativa vyžaduje pouze omezené zveřejňování informací o finančních nástrojích. Informace o řízení rizik jsou vyžadovány pouze u finančních institucí.

2.4.2 IAS 32 Finanční nástroje: prezentace

Tento standard popisuje vykazování finančních nástrojů jako závazků anebo kapitálových nástrojů a zápočtů finančních aktiva závazků. Ve standardu lze také nalézt požadavky na odpovídající vyjádření finančních nástrojů.

Standard chápe finanční nástroj jako smlouvu, která jedné straně poskytuje finanční aktivum a straně druhé finanční závazek či kapitálový nástroj (finanční nástroje tedy zahrnují aktiva, závazky, ale i kapitálové položky).

Finanční aktivum si lze představit jako:

- peníze,
- kapitálové nástroje jiného podniku (akcie),
- smluvní práva
 - ▲ k přijetí peněz či jiného finančního aktiva od jiné účetní jednotky,
 - ▲ ke směně finančního aktiva či závazku s jinou účetní jednotkou za podmínek, které jsou pro účetní jednotku potenciálně výhodné.

Finanční závazek pak představuje smluvní povinnost:

- předat hotovost či finanční aktivum jiné účetní jednotce,
- směnit finanční aktivum či závazek s jinou účetní jednotkou za podmínek, které jsou pro účetní jednotku potenciálně nevýhodné.

Kapitálovým nástrojem je rozuměna jakákoliv smlouva, která dokládá zbytkový podíl na aktivech účetní jednotky po odečtení všech jejích závazků.

Standard se také věnuje složeným finančním nástrojům, které v sobě zahrnují finanční závazek i kapitálový nástroj, proto se rozdělují na dvě části.

Základním principem IAS 32 je ten fakt, že klasifikace finančního nástroje jako finančního závazku či kapitálového nástroje vychází z podstaty smlouvy a definic výše uvedených (nebere se v potaz právní forma). Účetní jednotka se o klasifikaci musí rozhodnout v okamžiku prvotního účtování a toto rozhodnutí pak tuto formu dodržet.

Srovnání s českou účetní legislativou

Vykazování finančních nástrojů podle tuzemské účetní legislativy se přibližuje IFRS v případě finančních institucí. U běžných podnikatelských subjektů však existují rozdíly – neexistence definice závazků a kapitálových nástrojů, upřednostnění právní stránky před ekonomickou či neexistence povinnosti oddělovat závazkovou a kapitálovou část složených nástrojů.

2.4.3 IAS 39 Finanční nástroje: účtovní a oceňování

Standard IAS 39 se věnuje zásadám pro klasifikaci a ocenění všech finančních nástrojů.

Standard využívá stejných definic jako IAS 32, které dále doplňuje o definici derivátu.

Derivát je finanční nástroj,

- jehož hodnota se mění na základě změny hodnoty podkladového aktiva,
- vyžaduje žádnou nebo velmi malou počáteční investici,
- bude vypořádán v budoucnu.

Pravidla standardu klasifikují finanční nástroje do následujících kategorií, které shrnuje následující tabulka Tab. 2:

Finanční nástroje			Typ
Zkratka	Anglicky	Český ekvivalent	
FVPL	Fair Value Through Profit and Loss	Přeceňované reálnou hodnotou s dopadem do výsledovky	Držené k obchodování (HFT)
			Ostatní takto označené při svém vzniku
			Nezajišťovací deriváty
AFS	Available For Sale	Držené k prodeji	Realizovatelná finanční aktiva
HTM	Held To Maturity	Držené do splatnosti	Úmysl držet je do splatnosti
			„Nepošpinění“ HTM portfolia v nedávné minulosti
L&R	Loans & Receivables	Úvěry a pohledávky	Kromě určených k prodeji, označených FVPL či AFS

Tab. 2 Kategorie finančních nástrojů [upraveno podle 12]

O tom, kam držené finanční aktivum zařadit, pomáhá určit rozhodovací diagram, znázorněný v příloze P IV.

Finanční nástroje při prvotním zachycení zobrazujeme v pořizovacích nákladech, které představují reálnou hodnotu spolu s transakčními náklady. Další oceňování finančních nástrojů je nastíněno také za pomoci následující tabulky Tab. 3.

Finanční nástroj	Ocenění při		Dopad
	pořízení	přecenění	
FVPL	pořizovací náklady	reálná hodnota	výsledkově
HTM	pořizovací náklady	zůstatková cena	výsledkově
L&R	pořizovací náklady	zůstatková cena	výsledkově
AFS	pořizovací náklady	reálná hodnota	kapitálový fond

Tab. 3 Oceňování finančních nástrojů [19]

Jak bylo uvedeno u IAS 32, vykazování finančních nástrojů podle tuzemské účetní legislativy se přibližuje IFRS v případě finančních institucí. Ovšem některé specifické otázky neřeší česká účetní legislativa pro podnikatele, kdy v případě finančních nástrojů odkazuje na předpisy pro finanční instituce.

2.5 Oběžná aktiva a IFRS

Problematické oběžných aktiv se věnuje standard IAS 2 Zásoby. Ostatním položkám, ke kterým patří peníze, peněžní ekvivalenty a pohledávky se věnují standardy IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky, IAS 7 Výkazy peněžních toků, IAS 18 Výnosy, IAS 32 Finanční nástroje: prezentace a IAS 39 Finanční nástroje: účtování a oceňování.

2.5.1 IAS 2 Zásoby

Standard IAS 2 věnovaný zásobám poskytuje vodítko pro stanovení pořizovacích nákladů, použití nákladových vzorců pro ocenění při vyskladnění a také při snižování hodnoty zásob.

Definice zásob, jak je uvedena například v [7], uvádí, že se jedná o aktiva držaná k prodeji v rámci běžného obchodního styku (hotové výrobky), aktiva ve výrobním procesu za účelem prodeje v rámci běžné obchodní činnosti (práce v procesu), a materiály, které jsou spotřebovány ve výrobě (suroviny).

Při vykazování zásob je vyžadováno ocenění na úrovni nižší částky

- z pořizovacích nákladů, které zahrnují náklady na nákup, na přeměnu a ostatní pořizovací náklady;
- a čisté realizovatelné hodnoty, která představuje odhadnutou prodejní cenu sníženou o odhadnuté náklady na dokončení a odhadnuté prodejní náklady.

Postup je potom následující:

Pořizovací náklady	>	Čistá realizovatelná hodnota	Zásoby vykážeme v ČRH
Pořizovací náklady	=	Čistá realizovatelná hodnota	Zásoby vykážeme v ČRH = PN
Pořizovací náklady	<	Čistá realizovatelná hodnota	Zásoby vykážeme v PN

Tab. 4 Vykázání hodnoty zásob [19]

Úbytek zásob nezaměnitelných se oceňuje v individuálních pořizovacích nákladech. Při úbytku zásob, jichž existuje velký počet položek a jsou běžně zaměnitelné, lze využít nákladových vzorců

- FIFO, která říká, že zboží, které první přišlo do skladu, z něj také první odchází, nebo
- váženého aritmetického průměru.

O zásobách se zveřejňují:

- použitá účetní pravidla pro ocenění zásob včetně použitých nákladových vzorců,
- celková účetní hodnota zásob a ocenění jednotlivých skupin zásob v dělení nejvhodnějším pro daný podnik,
- celková účetní hodnota zásob oceněných v čisté realizovatelné hodnotě,
- účetní ocenění zásob daných do zástavy za závazky,

- množství zásob a částku snížení ocenění zásob uznané v účetním období jako náklad ovlivňující výsledek hospodaření,
- výši storen původně vykázaných snížení ocenění, která byla uznána jako snížení hodnoty zásob včetně k tomu směřujících okolností.

Srovnání s česko účetní legislativou

Oproti českým předpisům standard přísněji uplatňuje zásadu opatrnosti. IAS 2 do zásob nezahrnuje významné náhradní díly, které se vykazují v souladu s IAS 16. Přísněji také pohlíží na oceňování vyráběných zásob. Výpůjční náklady spojené se zakoupenými zásobami se nekapitalizují.

2.6 Vlastní kapitál a IFRS

Vlastní kapitál není upraven samostatným standardem. Klíčové úpravy jsou obsaženy:

- v Koncepčním rámci a
- v IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky.

Okrajově se pak vlastním kapitálem zabývají další standardy, jako jsou IAS 8, IAS 16, IAS 21, IAS 32, IAS 38, IAS 39, IAS 41.

2.7 Cizí kapitál a IFRS

Podle položek, které jsou zahrnovány do cizího kapitálu, lze k této problematice přiřadit následující standardy:

- IFRS 2 Úhrada akciemi,
- IFRS 7 Finanční nástroje: zveřejňování,
- IAS 19 Zaměstnanecké požitky,
- IAS 26 Penzijní plány,
- IAS 32 Finanční nástroje: prezentace,
- IAS 37 Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky,
- IAS 39 Finanční nástroje: účtovní a oceňování.

2.7.1 IAS 37 Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky

Cílem standardu, jak uvádí literatura [9], je zajistit, aby byla používána vhodná kritéria uznávání a východiska oceňování rezerv, podmíněných závazků a aktiv, a zajistit, aby v komentáři k účetní závěrce byly zveřejněny dostatečné informace umožňující uživatelům porozumět jejich podstatě, časovému rozvržení a hodnotě.

Rezervu standard chápe jako závazek s neurčitým časovým rozvrhem nebo výší. Protože se jedná o závazek, musí dále splňovat definici závazku uvedenou v Koncepčním rámci. Rezerva má být použita na ty výdaje, které byly původně vytvořeny.

Rezervu oceníme nejlepším odhadem výdajů nutných k vypořádání současného závazku k rozvahovému dni. Rezervu je nutno pravidelně prověřovat a upravovat tak, aby byly zohledněny aktuálně nejlepší odhady.

Pod pojmem podmíněný závazek standard uvádí závazek, který možná nastane, tzn. že událost, díky které má závazek vzniknout, je nejistá a není plně pod kontrolou účetní jednotky. Nevykazuje se v rozvaze, pouze se zveřejňuje.

Pro rozhodnutí, zda se jedná o rezervu či podmíněný závazek, slouží rozhodovací diagram, který je uveden v příloze P V.

Informace o podmíněném aktivu se zveřejňují, jestliže ekonomický prospěch z aktiva je pravděpodobný avšak nejistý a závisí na události, kterou nemá účetní jednotka pod kontrolou.

Srovnání s českou účetní legislativou

Podmínky pro tvorbu rezerv nejsou v českém prostředí přesně definovány. V našich podmínkách účetní jednotky většinou postupují při tvorbě rezerv podle Zákona o rezervách, ty ovšem IFRS nepřipouští. České účetní jednotky nemusí podle tuzemské legislativy řešit podmíněné závazky a podmíněná aktiva, ovšem o nejistých skutečnostech informují v příloze. Jinak je rámcová úprava srovnatelná s IFRS.

2.8 Výkony a IFRS

Do oblasti výkonů lze zařadit standardy, které se dotýkají či jsou spojeny s náklady a výnosy. Můžou se zde tedy zařadit:

- IAS 11 Dlouhodobé zakázky,

- IAS 18 Výnosy,
- IAS 20 Vykazování státních datací a zveřejnění státní podpory,
- IAS 23 Výpůjční náklady.

2.8.1 IAS 11 Dlouhodobé zakázky

Standard se vztahuje k dodavatelským výnosům a nákladům, které jsou spojeny s dlouhodobými smlouvami (realizace zakázky ve dvou a více obdobích).

Základní myšlenkou je, že náklady a výnosy se vykáží v účetním období, v němž byl proveden výkon, který vyvolal náklad a výnos.

Standard rozeznává dvě metody zachycení dlouhodobých zakázek ve výkazech, a to:

- metoda procenta dokončení,

která se použije, jestliže výsledek smlouvy lze spolehlivě odhadnout.

- metoda nulového zisku,

jež se použije, jestliže výsledek smlouvy nelze spolehlivě odhadnout.

Srovnání s českou účetní legislativou

Česká účetní legislativa tyto smlouvy samostatně neupravuje.

2.8.2 IAS 18 Výnosy

Standard poskytuje řešení účtování výnosů, které vznikají při

- prodeji zboží,

v tomto případě jsou uznány v okamžiku, kdy splňují definici v Koncepčním rámci a navíc účetní jednotka převedla na odběratele významná rizika a prospěchy plynoucí z vlastnictví zboží a neponechala si skutečnou kontrolu nad zbožím, přičemž vzniklé náklady mohou být spolehlivě oceněny.

- poskytování služeb,

v tomto případě jsou uznány v okamžiku, kdy splňují definici v Koncepčním rámci a spolu s ní je určitelný stupeň dokončení zakázky a vzniklé náklady mohou být spolehlivě oceněny.

- či vycházejí z úroků, licenčních poplatků a dividend,

kdy úroky jsou určeny pomocí metody efektivní úrokové míry, licenční poplatky jsou zachyceny na akruální bázi a dividendy se zachytí v okamžiku, kdy vznikne právo akcionářů na jejich přijetí.

Výnosy účetní jednotky se oceňují reálnou hodnotou přijaté protihodnoty. Je-li platba odložena na pozdější období, pak je reálná hodnota stanovena pomocí diskontování všech budoucích inkas na bázi implicitní úrokové míry.

Má-li transakce více složek (např. prodej zboží s identifikovatelnou částkou za následný servis), aplikují se kritéria pro uznání výnosů na samostatně identifikovatelné složky transakce [9].

Srovnání s českou účetní legislativou

Oproti IFRS neexistuje v české účetní legislativě definice výnosů. Pokud dochází k odložené platbě, nepoužívá se v českém prostředí diskontování. České předpisy požadují použití efektivní úrokové míry pouze v některých případech u finančních institucí.

2.8.3 IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejnění státní podpory

Pravidla tohoto standardu se týkají účetnictví a požadavků na zveřejňování státních dotací a jiných forem státní podpory a pomoci.

Dotace se vykáže v okamžiku dostatečné jistoty splnění podmínek pro udělení dotace a přijetí dotace.

V případě dotací

- na úhradu nákladů,

se dotace vykážejí buď jako samostatný výnos nebo se o jejich hodnotu sníží příslušné náklady.

- týkajících se aktiv,

se hodnota dotace vykáže jako výnos příštích období po dobu životnosti aktiva nebo se odečte od účetní hodnoty aktiva.

Srovnání s českou účetní legislativou

Účetní jednotky účtující podle české legislativy nemají při zachycení státní dotace možnost volby – dotace na úhradu nákladů účtují ve prospěch výnosů a dotace k aktivům zachytí jako snížení hodnoty příslušného aktiva. Česká účetní legislativa neřeší vrácení dotace a nepeněžní dotace.

2.9 Výkazy, další vykazování a IFRS

Do této kategorie lze zařadit zbývající standardy, ke kterým patří:

- IFRS 4 Pojišťovací smlouvy,
- IFRS 6 Průzkum a hodnocení minerálních nalezišť,
- IFRS 8 Provozní segmenty,
- IAS 1 Sestavení a zveřejňování účetní závěrky,
- IAS 7 Výkazy peněžních toků,
- IAS 8 Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby,
- IAS 10 Události po rozvahovém dni,
- IAS 12 Daně ze zisku,
- IAS 21 Dopady změn směnných kurzů cizích měn,
- IAS 24 Zveřejňování přízněných stran,
- IAS 27 Konsolidovaná účetní závěrka a investice do dceřiných podnik,
- IAS 29 Vykazování v hyperinflačních ekonomikách,
- IAS 31 Vykazování účasti ve společných podnicích,
- IAS 33 Zisk na akcii,
- IAS 34 Mezitímní účetní výkaznictví.

2.9.1 IAS 8 Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby

IAS 8 se věnuje stanovení kritérií pro výběr účetních politik a dále zachycení změn v účetní politice, změn účetních odhadů a oprav chyb.

Účetní politiky představují specifické principy, východiska, postupy a praktiky využívané účetní jednotkou pro přípravu a předkládání účetní závěrky. Měly by být aplikovány konzistentně, tzn. pro podobné transakce by měly být využity podobné účetní přístupy.

Změny v účetní politice jsou prováděny pouze v případě, že to vyžadují IFRS nebo že tím dojde k relevantnějším a spolehlivějším výsledkům. Obecným požadavkem je retrospektivní promítnutí důsledků změny v účetní politice.

Změna účetního odhadu znamená úpravu účetní hodnoty aktiva či závazku, která vyplývá z přehodnocení budoucích přínosů či povinností s nimi spojených. Tyto změny jsou zachycovány prospektivně.

Pokud účetní jednotka zjistí významnou chybu, musí ji opravit retrospektivně v období, ve kterém byla zjištěna.

Srovnání s českou účetní legislativou

Účetní jednotky účtující podle české účetní legislativy jsou povinny držet se směrné účtové osnovy. Dopady změn účetních metod a opravy chyb za minulá období se vykazují jako mimořádné položky běžného období, přičemž používání mimořádných položek IFRS neumožňují.

2.9.2 IAS 10 Události po rozvahovém dni

Podstata standardu spočívá ve stanovení toho, kdy musí účetní jednotka upravit účetní závěrku s ohledem na události, které nastaly po rozvahovém dni, a zveřejnění informací o datu, k němuž byla účetní závěrka sestavena a o událostech po skončení účetního období.

Událost po rozvahovém dni představuje událost, která nastala v období mezi koncem účetního období a datem schválení účetní závěrky ke zveřejnění.

Události po rozvahovém dni mají vliv na účetní závěrku, která se pak o ně musí upravit, jestliže daná událost existovala již ke konci účetního období (př. vyřešení soudního sporu po konci účetního období). Nejdůležitější událostí, která by mohla nastat, je nedodržení předpokladu trvání účetní jednotky. Pak to účetní jednotka musí zohlednit při sestavování účetní závěrky.

Události, které pouze vzniknou po rozvahovém dni a neovlivňují účetní závěrku, se pouze zveřejní (př. změna daňové sazby, nákup důležitého aktiva) v komentáři.

Srovnání s českou účetní legislativou

Česká účetní legislativa nerozděluje události po konci účetního období na události upravující a neupravující účetní závěrku [9]. Každou významnou událost pak účetní jednotka dle tuzemské účetní legislativy uvede v příloze k účetní závěrce.

2.9.3 IAS 12 Daně ze zisku

IAS 12 zachycuje účetní řešení daní ze zisku.

Splatná daň stanovená na základě daňového základu a příslušné daňové sazby se vykazuje jako závazek běžného účetního období.

Odložená daň, která vychází z přechodných rozdílů mezi účetním a daňovým pojetím, se vykazuje jako budoucí závazek, příp. pohledávka. Stanoví se pomocí daňové sazby platné v budoucím období a nediskontují se.

Daň účtují účetní jednotky výsledkově. Existují ovšem výjimky, které vedou k vykázání přímo ve vlastním kapitálu.

Srovnání s českou účetní legislativou

Účetní postupy dle českých účetních standardů a IFRS jsou v oblasti daně ze zisku principiálně srovnatelné, ovšem některé oblasti nejsou dle tuzemských účetních předpisů detailně řešeny.

2.9.4 IAS 21 Dopady změn směnných kurzů cizích měn

Standard popisuje účetní řešení transakcí v cizích měnách a transakcí zahraničních jednotek.

Setkáme se v něm s pojmy:

- měna vykazovací – měna, v níž jsou vypracovány účetní výkazy,
- funkční měna – měna primárního ekonomického prostředí, v němž účetní jednotka působí,
- cizí měna – je měna jiná než funkční měna účetní jednotky.

Při výchozím uznání a ocenění jsou transakce vyúčtovány směnným kurzem k datu transakce. K rozvahovému dni jsou pak:

- peněžní položky přepočítány závěrkovým kurzem,
- nepeněžní položky vedené v historické ceně vyjádřené v cizí měně se přepočítají kurzem k datu transakce,
- nepeněžní položky vedené v reálné hodnotě vyjádřené v cizí měně se přepočítají kurzem platným v době určení reálné hodnoty.

Vzniklé kurzové rozdíly představují náklad či výnos s výjimkou čistých investic v zahraničním subjektu, které se vykáží jako součást vlastního kapitálu až do vyřazení investice, kdy se zúčtují jako výnos nebo náklad.

Srovnání s českou účetní legislativou

Základní přístup k řešení účtování kurzových rozdílů z transakcí v cizích měnách vznikajících v průběhu účetního období a k datu účetní závěrky, založený v zásadě na výsledkovém zúčtování kurzových rozdílů, je v českých účetních předpisech dodržen [2]. Kurzové rozdíly se v českém prostředí určují obdobně jako ve funkční měně u IFRS, specifikováno je použití kurzu vyhlášeného Českou národní bankou. Tuzemské účetní jednotky musí vykazovat v české měně, případně ji doplnit o měnu zahraniční.

2.9.5 IAS 33 Zisk na akcii

Na základě tohoto standardu je po účetních jednotkách vyžadováno vykazání ukazatele zisku na akcii spolu se stanovením jeho výpočtu. Požadavek je určen z důvodu zlepšení srovnatelnosti výkonnosti účetní jednotky v jednotlivých letech a mezi jednotlivými účetními jednotkami.

Ukazatel uplatňují účetní jednotky s veřejně obchodovatelnými akciemi.

Standard rozeznává dva ukazatele zisku na akcii, a to:

- základní ukazatel zisku na akcii,
- zředěný ukazatel zisku na akcii.

Rozdíl spočívá v zahrnutí potenciálních kmenových akcií do výpočtu. Tyto akcie, které se potenciálně mohou přeměnit na skutečné kmenové akcie, pak zředí ukazatele ve výpočtu a účetní jednotka se tak dostane k jinému výsledku.

Tento ukazatel účetní jednotka zařadí do výsledovky, pokud ovšem sestavuje pouze výkaz o úplném výsledku za období, tak jej zařadí do něj.

Srovnání s českou účetní legislativou

České účetní předpisy nevyžadují zveřejnění tohoto ukazatele a navíc jej ani neřeší.

3 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza jako součást analýzy vnitřního prostředí podniku představuje nástroj, prostřednictvím kterého jsou celé řadě uživatelů poskytovány informace o finančním hospodaření podniku.

Hodnotí minulý a současný vývoj hospodaření z různých pohledů a dává tím podklady pro budoucí rozhodnutí [18]. Na druhou stranu pak zajišťuje zpětnou vazbu mezi předpokládaným efektem řídicího rozhodnutí a dosaženou skutečností.

3.1 Zdroje finanční analýzy

Finanční analýza se provádí především z ekonomických a finančních dat, která lze čerpat z celé řady zdrojů.

Podle [15] lze rozlišit tři hlavní skupiny informačních zdrojů, a to:

- finanční zdroje:
 - ▲ účetní výkazy finančního účetnictví,
 - ▲ výroční zprávy podniku,
 - ▲ vnitropodnikové účetní výkazy,
 - ▲ předpovědi finančních analytiků a managementu podniku,
 - ▲ burzovní zpravodajství,
- kvantifikovatelné nefinanční informace:
 - ▲ podniková statistika a další podnikové evidence,
 - ▲ prospekty, interní směrnice,
 - ▲ oficiální ekonomická statistika,
- nekvantifikovatelné informace:
 - zprávy vedoucích pracovníků, auditorů,
 - komentáře manažerů,
 - nezávislá hodnocení a prognózy,
 - odhady různých analytiků.

3.2 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy lze podle [19] shrnout následovně do dvou základních skupin, a to:

- elementární (základní) metody,
- vyšší metody.

Ze základních metod lze uvést například tyto:

- analýza stavových ukazatelů:
 - ▲ horizontální analýza, tj. analýza trendů,

kteřá sleduje vedle změn absolutních hodnot vykazovaných dat v čase také relativní změny. Změny se sledují po řádcích, tzn. horizontálně, proto je nazývána horizontální.

- ▲ vertikální analýza, tj. procentní rozbor,

jehož cílem je stanovit strukturu aktiv a pasiv podniku. Při vyjádření podílů jednotlivých položek na určeném nadřazené položce se postupuje od shora dolů, proto jde o vertikální analýzu. Používá se ke srovnání v čase i prostoru.

- analýza poměrových ukazatelů:

- ▲ ukazatele rentability,

kteřá představuje výnosnost. Tyto ukazatele jsou měřítkem míry zisku [16]. Na jejich základě je možné provést srovnání v čase či mezi podniky. Mezi nejčastěji používané ukazatele patří:

- rentabilita aktiv – $EBIT/aktiva$, představuje produkční sílu podniku,
- rentabilita vlastního kapitálu – $\text{čistý zisk}/\text{vlastní kapitál}$, stanovuje výnosnost kapitálu, kteřý do podniku vložili vlastníci,
- rentabilita tržeb – $EBIT/\text{tržby}$, určuje ziskovou marži podniku.

- ▲ ukazatele likvidity,

jež charakterizují schopnost podniku dostát svým závazkům. Ukazatele likvidity poměřují to, čím je možné platit, s tím, co je nutno zaplatit.[18]

- běžná likvidita – $\text{oběžná aktiva}/\text{krátkodobé cizí zdroje}$,

- pohotová likvidita – (krátkodobé pohledávky + krátkodobý finanční majetek)/krátkodobé cizí zdroje,
 - hotovostní likvidita – krátkodobý finanční majetek/krátkodobé cizí zdroje.
- ▲ ukazatele aktivity,

které měří schopnost podniku využívat vložené prostředky. Vysoký obrat majetku přispívá k rentabilitě podnikání. Ukazatele mají většinou dvě formy – v podobě obratu (kolikrát za rok se daná položka využije při podnikání) a doby obratu (počet dní, za které se položka obrátí). [16]

- obrat aktiv – tržby/aktiva,
- doba obratu zásob – (průměrný stav zásob/tržby) x 360,
- doba obratu pohledávek – (průměrný stav pohledávek/tržby) x 360,
- doba obratu závazků – (krátkodobé závazky/tržby) x 360.

- ▲ ukazatele zadluženosti

udávají vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování podniku, měří rozsah, v jakém podnik používá k financování dluhy. Zadluženost není pouze negativní charakteristikou podniku. Její růst může přispět k celkové rentabilitě a tím k vyšší tržní hodnotě podniku, avšak současně zvyšuje riziko finanční nestability. [18]

- celková zadluženost – cizí kapitál/celková aktiva,
- úrokové krytí – EBIT/nákladové úroky, resp. schopnost podniku splácet úroky,
- krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji – (vlastní kapitál + dlouhodobé cizí zdroje)/dlouhodobý majetek.

3.3 Slabé stránky finanční analýzy

Tato analytická metoda má některá omezení, která vyžadují pozornost a zdravý úsudek těch, kteří s ní pracují. [16]

K problematickým otázkám finanční analýzy patří především vypovídací schopnost účetních výkazů. Celosvětově uznávané zásadě opatrnosti jsou podřízeny všechny

ostatní účetní principy. Přes veškeré úsilí o takové zobrazení je však třeba přiznat, že existují jisté okolnosti, které získání žádoucího věrného obrazu znesnadňují. Patří sem orientace na historické účetnictví a vliv inflace. Historické účetnictví nebere v úvahu změny tržních cen majetku, ignoruje změny kupní síly peněžní jednotky a tím v konečném důsledku zkresluje výsledek hospodaření běžného roku. Inflace se dotýká v různé míře všech aktiv a pasiv, má vliv i na výsledek hospodaření. Rozdílné účetní praktiky i problémy se získáváním dat podobných a srovnatelných podniků pro benchmarking je další významnou překážkou objektivních výsledků analýzy. [16]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALYTICKÁ ČÁST

4.1 Základní informace o společnosti

Společnost XY je nefinanční akciovou společností pod zahraniční kontrolou, která si během své historie prošla několika etapami, kdy klíčovými daty jsou roky:

- 1991 – společnost vzniká na základě privatizace státního podniku,
- 1997 – změna právní formy z s. r. o. na a. s.,
- 2005 – vstup strategického partnera, kdy 100% vlastníkem společnosti se stává zahraniční společnost,
- 2007 – zahraniční vlastní je koupen jinou společností.

Hlavním výrobním programem společnosti je výroba a vývoj pryžových a plastových výrobků. Dalšími činnostmi podle Výpisu ze živnostenského rejstříku jsou např. podnikání v oblasti nakládání s odpady s výjimkou odpadů nebezpečných, zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb, výzkum a vývoj pryžových a plastových výrobků, činnost organizačních a ekonomických poradců.

Společnost se tedy zabývá výrobou technických plastových dílů především pro automobilový průmysl a strojírenství - velkoplošné, tvarově náročné a extrémně namáhané technické díly do velikosti 2,5 x 3 x 1,5 a váhy 20 kg, plastové díly až do velikosti 2 m, výroba přesných konstrukčních plastových dílů do uzavírací síly 100 tun a do hmotnosti cca 200 g, kompaktní konstrukční díly na bázi kovů a plastů, předlité plastových bloky určené na výrobu vývojových, prototypových až středně sériových lisovacích nástrojů pro tváření plechů.

Uvedenou akciovou společností s jejími 249 zaměstnanci, obratem 577 mil Kč a bilanční sumou 258 mil Kč lze podle Zákona 47/2002 Sb. o podpoře malého a středního podnikání, který vychází při jeho definici z Doporučení Komise Evropského společenství, zařadit do kategorie střední podnik.

Většinu zákazníků společnosti tvoří celosvětově uznávané a renomované společnosti z nejrůznějších průmyslových odvětví. Patří k nim např. Zetor, Volvo Trucks, Iveco Irisbus, JCB, Avia, Škoda Auto, Irisbus, John Deere, Tatra, Carrler, Renault Trucks, Rostselmash a další.

Společnost věří, že vysoká kvalita a moderní systémy řízení kvality jsou předpokladem úspěchu, proto je certifikována dle ISO 9001, ISO / TS a ISO 14001.

Do budoucna se chce firma zaměřit na loajální přístup k zákazníkům, na inovativní investiční přístup, chce si udržet přední pozici na trhu a uplatňovat při své podnikatelské činnosti na budoucnost orientovaný projektový management.

4.2 Analýza rozvahy

Analýza rozvahy vyplývá z rozvahy a Přílohy k účetní závěrce společnosti k 31. prosinci 2008.

4.2.1 Aktiva

Rozvaha na straně aktiv je zachycena v následující tabulce.

Ozna č. a	AKTIVA b	řad. c	Běžné účetní období			Min. účet- ní období Netto 4
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
	AKTIVA CELKEM (ř.02+03+31+63)	001	374070	-115848	258222	260557
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek (ř.04+13+23)	003	202964	-109967	92997	82 229
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 012)	004	7 640	- 6 625	1015	1609
B.I.1.	Zřizovací výdaje	005				
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006				
3.	Software	007	7281	-6325	956	1529
4.	Ocenitelná práva	008	359	-300	59	80
5.	Goodwill	009				
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012				
B.II	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	195124	-103142	91982	80620
B.II. 1.	Pozemky	014	8656		8656	8656
2.	Stavby	015	7636	-246	7390	5156
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých	016	146453	-96912	49541	28996

	věcí					
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	017				
5	Základní stádo a tažná zvířata	018				
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý majetek	020	22628	-2387	20241	34405
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	9751	-3597	6154	3407
9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022				
B.III	Dlouhodobý finanční majetek	023	200	-200		
B.III. 1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024	200	-200		
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025				
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026				
4.	Půjčky a úvěry – ovládající a řídicí osoba, pod. vliv	027				
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	28				
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029				
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030				
C.	Oběžná aktiva (ř. 32+39+48+58)	031	169393	-5881	163512	175781
C.I	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	64177	-2650	61527	57028
C.I.1	Materiál	033	27031	-972	26059	26459
2.	Nedokončená výroba	034	25547	-790	24757	17296
3.	Výrobky	035	9260	-881	8379	11088
4.	Zvířata	036				
5.	Zboží	037	2339	-7	2332	2185
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	038				
C.II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039	1167		1167	
C.II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040				
1.	Pohledávky – ovládající a řídicí osoba	041				
2.	Pohledávky – podstatný vliv	042				
3.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043				
4.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044				
5.	Dohadné účty aktivní	045				
6.	Jiné pohledávky	046				
7.	Odložená daňová pohledávka	047	1167	1167		
C.III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048	94340	-3231	91109	102065

C.III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	88915	-3231	85684	97750
2.	Pohledávky – ovládající a řídicí osoba	050				
3.	Pohledávky – podstatný vliv	051				
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052				
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053				
6.	Stát – daňové pohledávky	054	2209		2209	1046
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	1459		1459	835
8.	Dohadné účty aktivní	056	1744		1744	956
9.	Jiné pohledávky	057	13		13	1478
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	9709		9709	16688
D.IV. 1	Peníze	059	269		269	532
2.	Účty v bankách	060	9440		9440	16156
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061				
4.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062				
D.I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063	1713		1713	2547
D.I.1 .	Náklady příštích období	064	1172		1172	1273
2.	Komplexní náklady příštích období	065				
3.	Příjmy příštích období	066	541		541	

Tab. 5 Rozvaha – aktiva společnosti XY, a. s. [zpracováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

4.2.1.1 Analýza dlouhodobého nehmotného majetku

Společnost v rozvaze vykazuje dlouhodobý nehmotný majetek, jehož pořizovací cena je vyšší než 2 tis. Kč včetně.

Největší položkou dlouhodobého nehmotného majetku představuje software, tzn. programové vybavení, které podporuje praktickou podnikatelskou činnost společnosti. Z rozvahy lze vypočítat, že je již téměř z 90 % odepsán.

Další ovšem z hodnotového vyjádření méně významnou položkou jsou ocenitelná práva, která představují projekty IT a licence IT. Tato položka je také téměř zcela odepsána, a to v hodnotě cca 80 %.

4.2.1.2 *Analýza dlouhodobého hmotného majetku*

V rozvaze se nachází dlouhodobý hmotný majetek s pořizovací cenou vyšší než 2 tis. Kč včetně.

Objemově největší položkou jsou samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Tuto položku společnost dále dělí na stroje a zařízení, kancelářské přístroje a zařízení a hardware, dále dlouhodobý hmotný majetek do 40 tis. Kč, speciální zařízení, formy a nástroje. Po odečtení oprávek činí netto hodnota samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí 49 541 tis. Kč. Je nutno poznamenat, že osobní vozy a nákladní techniku společnost pořizuje prostřednictvím operativního leasingu.

Nedokončený dlouhodobý majetek je další významnou položkou. V roce 2008 k němu byla vytvořena opravná položka v hodnotě 2 387 tis. Kč, která simuluje odpisy. Její vytvoření bylo provedeno z důvodu nevyjasněné konečné fakturace od dodavatelů, čímž daný majetek nebyl k rozvahovému dni zařazen do používání.

Hodnota pozemků společnosti dosahuje hodnoty 8 656 tis. Kč.

Položka stavby, která je odepsána jen z malé míry, tvoří netto hodnotu 7 390 tis. Kč. Na tomto místě je vhodné doplnit, že kromě vlastních staveb společnost sídlí v najatých prostorách. Výrobní prostory má pronajaty do roku 2010 a druhé do roku 2015 s možností prodloužení nájmu o dalších deset let.

Poslední nejméně významnou položku představují poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek. K této položce byla v roce 2008 vytvořena opravná položka (1 724 tis. Kč) ze stejného důvodu jako tomu bylo u nedokončeného dlouhodobého majetku. Další opravná položka ve výši 1 873 tis. Kč byla vytvořena z důvodu úpadku dodavatele.

Mezi nejvýznamnější přírůstky roku 2008 patří pořízení vzduchotechniky, forem, centrálního zásobování, upgrade nosičů, vybudování sušicího boxu v lakovně, rekonstrukce elektro - rozvodů včetně rozvaděčů, vybudování centrálního zásobování barvou, zbudování nové drtírny. Celková hodnota těchto přírůstků tvoří 31 084 tis. Kč.

Z pohledu IFRS je nutno vzít v úvahu používané leasingy a najaté prostory.

4.2.1.3 Analýza dlouhodobého finančního majetku

Jedinou položkou dlouhodobého finančního majetku jsou podíly v ovládaných a řízených osobách. Ovšem jejich konečná hodnota po korekci dosahuje nulového stavu. Tohoto stavu bylo dosaženo díky likvidaci ovládané osoby, která byla vymazána z Obchodního rejstříku v lednu 2009, přičemž podíl na likvidačním zůstatku činil 2 tis. Kč.

4.2.1.4 Analýza zásob

Zásoby jsou tvořeny:

- materiálem v netto hodnotě 26 059 tis. Kč,
- nedokončenou výrobou a polotovary v netto hodnotě 24 757 tis. Kč,
- výrobky v netto hodnotě 8 379 tis. Kč,
- zbožím v netto hodnotě 2 332 tis. Kč.

Na základě inventury společnost zjistila neobrátkovou zásobu materiálu, nedokončené výroby a hotových výrobků a zboží. Z tohoto důvodu byly vytvořeny opravné položky, které jsou uvedeny v rozvaze jako hodnoty korekce.

V souladu s požadavky IFRS je nutno poznamenat, že během účetního období nedošlo k další významné ztrátě vyplývající snížení hodnoty položek zásob.

Je potřeba také ověřit, zda společnost neeviduje významný náhradní díl s dobou použitelnosti delší než 1 rok.

4.2.1.5 Analýza dlouhodobých pohledávek

Jedinou dlouhodobou pohledávkou je odložená daňová pohledávka ve výši 1 167 tis. Kč. Společnost o ní účtuje, proto musí být přesvědčena, že v následujících účetních obdobích bude uplatněna.

4.2.1.6 Analýza krátkodobých pohledávek

Krátkodobé pohledávky představují objemově nejvýznamnější položku celkových oběžných aktiv.

Pohledávek z obchodních vztahů společnost eviduje ve výši 85 684 tis. Kč, z nichž je 10,45 % pohledávek po lhůtě splatnosti. Byla také vytvořena opravná položka ve výši 3 231 tis. Kč.

Vůči státu společnost uplatňuje daňové pohledávky ve výši 2 209 tis. Kč. Další položkou jsou dohadné účty aktivní se svou výši 1 744 tis. Kč a krátkodobé poskytnuté zálohy ve výši 1 459 tis. Kč. Oblast krátkodobých pohledávek uzavírají jiné pohledávky ve výši 13 tis. Kč.

4.2.1.7 Analýza krátkodobého finančního majetku

Společnost disponuje prostředky na bankovních účtech ve výši 9 440 tis. Kč a hotovostí ve výši 269 tis. Kč.

4.2.1.8 Analýza časového rozlišení aktiv

K položkám časového rozlišení aktiv (1713 tis. Kč) patří náklady příštích období, do nichž jsou zařazeny např. náklady na propagaci či pojištění. Dále sem patří příjmy příštích, které představují úhradu od zahraničního dodavatele v příštím období.

4.2.2 Pasiva

Pasivní stranu rozvahy zachycuje následující tabulka.

Označ. a	PASIVA b	řád. c	Běžné období 5	Minulé období 6
	PASIVA CELKEM (ř. 68+85+118)	067	258222	260557
A.	Vlastní kapitál (ř. 69+73+78+81+84)	068	142076	111247
A.I.	Základní kapitál (ř. 70+71+72)	069	149294	149294
A.I.1	Základní kapitál	070	149294	149294
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071		
3.	Změna základního kapitálu	072		
A.II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 77)	073		
A.II.1	Emisní užil	074		
2.	Ostatní kapitálové fondy	075		
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076		
4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	077		

A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 79+80)	078	5582	4651
A.III.1.	Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	079	5582	4651
2.	Statutární a ostatní fondy	080		
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 82+83)	081	-43629	-61301
A.IV.1	Nerozdělený zisk minulých let	082		
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	083	-43629	-61301
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	084	30289	18603
B.	Cizí zdroje (ř. 86+91+102+114)	085	102583	149310
B.I.	Rezervy (ř. 87 až 90)	086	7426	2551
B.I.1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	087		
2.	Rezerva na důchody a podobné závazky	088		
3.	Rezerva na daň z příjmů	089		
4.	Ostatní rezervy	090	7426	2551
B.II.	Dlouhodobé závazky (ř. 92 až 101)	091		47486
B.II.1.	Závazky z obchodních vztahů	092		
2.	Závazky – ovládající a řídicí osoba	093		46620
3.	Závazky – podstatný vliv	094		
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	095		
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	096		
6.	Vydané dluhopisy	097		
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	098		
8.	Dohadné účty pasivní	099		
9.	Jiné závazky	100		
10.	Odložený daňový závazek	101		866
B.III.	Krátkodobé závazky (ř. 103 až 113)	102	74557	92798
B.III.1	Závazky z obchodních vztahů	103	49061	73957
2.	Závazky – ovládající a řídicí osoba	104		
3.	Závazky – podstatný vliv	105		
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům řízení	106		
5.	Závazky k zaměstnancům	107	5495	4725
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	2482	2564
7.	Stát – daňové závazky a dotace	109	7318	2409
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	110	510	244

9.	Vydané dluhopisy	111		
10.	Dohadné účty pasivní	112	7381	8564
11.	Jiné závazky	113	2310	335
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 115+116+117)	114	20600	6475
B.IV.1	Bankovní úvěry dlouhodobé	115	16000	600
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	4600	5875
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	117		
C.I.	Časové rozlišení (ř. 119+120)	118	13563	
C.I.1.	Výdaje příštích období	119		
2.	Výnosy příštích období	120	13563	

Tab. 6 Rozvaha – pasiva společnosti XY, a. s. [zpracováno podle údajů
v Příloze k účetní závěrce]

4.2.2.1 Analýza základního kapitálu

Základní kapitál společnosti dosahuje výše 149 294 tis. Kč. Akcie na jméno mají nominální hodnota 1 tis. Kč a jsou převoditelné se souhlasem valné hromady, a to $\frac{3}{4}$ hlasů všech akcionářů. Společnost má pouze jednoho akcionáře – zahraniční firmu.

4.2.2.2 Analýza kapitálových fondů

Společnost v oblasti kapitálových fondů nevykazuje žádnou hodnotu.

4.2.2.3 Analýza rezervních fondů, nedělitelného fondu a ostatních fondů ze zisku

V roce 2008 dosáhla výše rezervního fondu, který je společnost povinna vytvářet ze zákona, částky 5 582 tis. Kč. Společnost jej navýšila oproti loňskému roku o 20 %.

4.2.2.4 Analýza výsledku hospodaření minulých let

Rozvaha uvádí, že v uplynulých letech společnost dosahovala ztráty. Positivní ovšem je, že při porovnání s minulým rokem se tato ztráta snížila o 17 672 tis. Kč.

4.2.2.5 Analýza hospodaření běžného účetního období

Společnost eviduje ke konci účetního období roku 2008 zisk ve výši 30 829 tis. Kč. Tento údaj je převzat z výkazu zisku a ztráty, který je analyzován níže.

4.2.2.6 *Analýza rezerv*

Společnost tvoří pouze ostatní rezervy v celkové výši 7 426 tis. Kč, které se skládají z

- rezerva na nevybranou dovolenou (3 334 tis. Kč),
- rezerva na reklamace (3 092 tis. Kč),
- rezerva na ostatní rizika (500 tis. Kč),
- rezerva na odstupné (500 tis. Kč).

V rámci požadavků IFRS bude nutno provést testy na takto vytvořené rezervy.

4.2.2.7 *Analýza dlouhodobých závazků*

Společnost nevykazuje žádné dlouhodobé závazky.

4.2.2.8 *Analýza krátkodobých závazků*

Většina krátkodobých závazků je tvořena závazky z obchodních vztahů. V rámci této položky společnost eviduje závazky po lhůtě splatnosti ve výši 3 247 tis. Kč, což představuje asi 7 % z celkového objemu závazků z obchodních vztahů.

Další stejně objemově stejně významné položky jsou dohadné účty pasivní a daňové závazky a dotace vůči státu. Druhá z položek je tvořena ze závazků z titulu daně z příjmů právnických osob (6 550 tis. Kč) a z titulu daně z příjmů zaměstnanců (768 tis. Kč), kdy žádné z těchto závazků nejsou po lhůtě splatnosti.

Vůči zaměstnancům eviduje společnost závazek ve výši 5 495 tis. Kč.

Závazky ze sociálního zabezpečení (1 669 tis. Kč) a zdravotního pojištění (813 tis. Kč) také nejsou po lhůtě splatnosti.

Jiné závazky eviduje společnost ve výši 2 310 tis. Kč, které představují ztrátu z přecenění opcí.

Nejnižší položku krátkodobých závazků představují krátkodobé přijaté zálohy se svou finanční výší 510 tis. Kč.

Při úpravách podle IFRS je třeba brát v úvahu možnost, že v jiných závazcích mohou být obsaženy budoucí leasingové splátky do 1 roku.

4.2.2.9 Analýza bankovních úvěrů a výpomocí

Z dlouhodobého hlediska zbývá společnosti uhradit částku 16 000 tis. Kč, která je součástí úvěru splatného v roce 2013, přičemž společnost má sjednán splátkový kalendář ve výši 1 000 tis. Kč čtvrtletně. Úroková sazba tohoto investičního úvěr je 3M PRIBOR + 0,8 p. a.

Částka splatná do jednoho roku představuje hodnotu 4 600 tis. Kč a je rozvržena ve třech investičních úvěrech. Dva z nich mají splatnost v roce 2009 a splátky činí 325 tis. Kč a 275 tis. Kč s úrokovými sazbami 2,9 % p. a. a 1M PRIBOR + 2,3 % p. a. Zbylých 4 000 tis. Kč souvisí se splácením investičního úvěru výše popsaného.

Úvěry jsou zajištěny kombinací blanko směnek, záruk vydaných Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, patronátním prohlášením vydaným společností, do jejíž skupiny podnik náleží, a dlouhodobým majetkem pořízeným v rámci uvedených investičních úvěrů.

4.2.2.10 Analýza časového rozlišení

Jedinou obsaženou položkou této oblasti jsou výnosy příštích období ve výši 13 563 tis. Kč a zahrnují časové rozlišení výnosů z projektu výroby a dodávky plastových dílů pro ruského zákazníka, který bude dokončen ke konci roku 2009.

Zde vyvstává otázka, zda tuto dlouhodobou zakázku neupravit podle IAS 11.

4.3 Analýza výkazu zisku a ztráty

Analýza této části vyplývá z výkazu zisku a ztráty a z Přílohy k účetní závěrce společnosti k 31. prosinci 2008. Výkaz zisku a ztráty zachycuje následující tabulka.

Označ.	TEXT	číslo řádku	Skutečnost v účetním období	
			běžném	minulém
a	b	c	1	2
I.	Tržby za prodej zboží	01	109478	59252
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	93937	47017
+	Obchodní marže (ř. 01 – 02)	03	15541	12235

II.	Výkony (ř. 05+06+07)	04	473287	333315
II.1.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	05	467701	319527
II.2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	4503	12795
II. 3.	Aktivace	07	1083	993
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	311602	230159
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	09	243708	170205
B.2.	Služby	010	67894	59954
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 – 08)	011	177226	115391
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	012	107577	82439
C.1.	Mzdové náklady	013	78436	59911
C.2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	014	521	224
C.3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	015	26566	20666
C.4.	Sociální náklady	016	2054	1638
D.	Daně a poplatky	017	130	173
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	018	17546	9549
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	019	5943	7651
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	020	1072	1148
III.2.	Tržby prodeje materiálu	021	4871	6503
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23+24)	022	1183	2991
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	023	1	869
F.2.	Prodaný materiál	024	1182	2122
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	025	13379	3684
IV.	Ostatní provozní výnosy	026	1828	3005
H.	Ostatní provozní náklady	027	2744	1848
V.	Převod provozních výnosů	028		
I.	Převod provozních nákladů	029		
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 11–12-17–18+19 -22-25+26-27+28-29)	030	42438	25363
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	031		
J.	Prodané cenné papíry a podíly	032		
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34+35+36)	033		
VII.1	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	034		
VII.2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů	035		
VII.3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	036		

VIII.	Výnosy z krátkodobého majetku	037		
K.	Náklady z finančního majetku	038		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	039		1478
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	040	3610	178
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	041		-329
X.	Výnosové úroky	042	502	269
N.	Nákladové úroky	043	2547	1929
XI.	Ostatní finanční výnosy	044	19790	6773
O.	Ostatní finanční náklady	045	17094	7428
XII.	Převod finančních výnosů	046		
P.	Převod finančních nákladů	047		
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 31-32+33+37-38+39-40-41+42-43+44-45+46-47)	048	-2959	-686
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50+51)	049	8650	6074
Q.1.	- splatná	050	10683	6225
Q.2.	- odložená	051	-2033	-151
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 39+48-49)	052	30829	18603
XIII.	Mimořádné výnosy	053		
R.	Mimořádné náklady	054		
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56+57)	055		
S.1.	- splatná	056		
S.2.	- odložená	057		
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53-54-55)	058		
T.	Převod podílů na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	059		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52+58-59)	060	30829	18603
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (ř. 30+48+53-54)	061	39479	24677

Tab. 7 Výkaz zisku a ztráty společnosti XY, a. s. [přepřacováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

4.3.1.1 Analýza tržeb za prodej zboží

Tržby za prodej zboží dosáhly ke konci roku 2008 hodnoty 109 478 tis. Kč, což oproti minulému období tvoří nárůst o téměř 84 %! Z toho do tuzemska bylo prodáno zboží v celkové hodnotě 83 912 tis. Kč.

4.3.1.2 Analýza nákladů vynaložených na prodané zboží

Náklady vynaložené na prodej zboží představují ve výkazu hodnotu 93 937 tis. Kč.

4.3.1.3 Analýza výkonů

Protože se jedná o výrobní společnost hodnota tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 467 701 tis. Kč značně překračuje tržby za prodej zboží. Přičemž cca 47 % vlastních výrobků či služeb putovalo na zahraniční trhy.

Další položkou výkonů je změna stavu zásob vlastní činnosti v hodnotě 4 503 tis. Kč a aktivace ve výši 1 083 tis. Kč.

4.3.1.4 Analýza výkonové spotřeby

Podle výkazu zisku a ztráty společnost spotřebovává materiál a energie ve výši 243 708 tis. Kč.

Spotřeba služeb ve výši 67 894 tis. Kč je dána především službami poskytovanými externími dodavateli. Významnou položkou jsou leasingové platby a platby za pronájem budov.

4.3.1.5 Analýza osobních nákladů

Položku osobních nákladů lze shrnout pomocí následující tabulky, kterou firma uveřejnila ve své Příloze k účetní závěrce.

Rok 2008	Počet zaměstnanců	Mzdové náklady v tis. Kč	Náklady na soc. zabezpečení a zdrav. pojištění v tis. Kč	Sociální náklady v tis. Kč
Zaměstnanci	241	70 976	24 300	1990
Vedoucí pracovníci	8	7 460	2 266	64
Celkem	249	78 436	26566	2054

Tab. 8 Osobní náklady společnosti XY, a. s. [přepřacováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

Součástí této položky jsou dále odměny členům orgánů společnosti, které představují hodnotu 521 tis. Kč, přičemž tato suma připadá na tři členy dozorčí rady a tři členy představenstva.

4.3.1.6 Analýza daní a poplatků

Daně a poplatky se ve výkazu zisku a ztráty projevují částkou 130 tis. Kč.

4.3.1.7 Analýza odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Společnost eviduje za účetní období končící 31. prosincem 2008 odpisy majetku ve výši 17 546 tis. Kč.

Odpisy společnost stanovuje na základě pořizovací ceny a předpokládané doby životnosti majetku (od 1. ledna 2006 vychází z doporučených odpisových skupin skupiny, jejímž je členem; viz tabulka Tab. 16), přičemž používá lineární metodu odpisování.

Při přechodu na IFRS se odpisy musí upravit o hodnotu majetku pořízeného na leasing a případně majetku, který je při pořízení účtován přímo do nákladů.

4.3.1.8 Analýza tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu

Hodnota těchto tržeb dosahuje výše 5 943 tis Kč, přičemž 82 % z této hodnoty tvoří tržby z prodeje materiálu a zbytek pak připadá na tržby z prodeje dlouhodobého majetku.

4.3.1.9 Analýza zůstatkové ceny prodaného dlouhodobého majetku a materiálu

Celková hodnota zůstatkových cen je 1 183 tis. Kč, kdy u prodaného materiálu je to částka 1 182 tis. Kč a 1 tis. Kč u zůstatkové ceny dlouhodobého majetku.

4.3.1.10 Analýza změny stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období

Řádek 25 výkazu zisku a ztráty udává hodnotu této položky ve výši 13 379 tis. Kč. Během účetního období došlo k těmto změnám:

- u opravných položek:
 - ▲ k dlouhodobému hmotnému majetku 5 684 tis. Kč,
 - ▲ k zásobám - 401 tis. Kč,
 - ▲ k pohledávkám 3 221 tis. Kč,

▪ u rezerv:

▲ na nevybranou dovolenou	783 tis. Kč,
▲ na reklamace	3 092 tis. Kč,
▲ na ostatní rizika	500 tis. Kč,
▲ na odstupné	500 tis. Kč.

4.3.1.11 Analýza ostatních provozních výnosů

Suma ostatních provozních výnosů představuje 1 828 tis. Kč.

4.3.1.12 Analýza ostatních provozních nákladů

Ostatní provozní náklady za rok 2008 dosáhly hodnoty 2 744 tis. Kč, kdy hlavní položkou jsou různé formy pojištění společnosti.

4.3.1.13 Analýza nákladů z přecenění cenných papírů a derivátů

Náklady na přecenění cenných papírů a derivátů dosáhly za dané účetní období výše 3 610 tis. Kč.

4.3.1.14 Analýza výnosových úroků

Společnost vykazuje výnosové úroky ve výši 502 tis. Kč.

4.3.1.15 Analýza nákladových úroků

Částka 2 547 tis. Kč představuje hodnotu nákladových úroků.

Podle pravidel IFRS je třeba vzít v potaz, zda úroky z investičních úvěrů aktivovat do pořizovací ceny aktiv, které byly tímto úvěrem pořízeny. A dále do nich zařadit úrok vyplývající z leasingových smluv.

4.3.1.16 Analýza ostatních finančních výnosů

Ostatní finanční výnosy za období dosáhly úrovně 19 790 tis. Kč. Tyto ostatní finanční výnosy představují hlavně kurzové zisky běžného období a kurzové zisky ke konci účetního období.

4.3.1.17 Analýza ostatních finančních nákladů

Konečný stav této položky k 31. prosinci 2008 představuje hodnotu 17 094 tis. Kč. Na konečném zůstatku se projevily především kurzové ztráty za běžné období a kurzové ztráty ke konci účetního období. Dalšími méně významnými položkami jsou poplatky placené peněžním ústavům.

4.3.1.18 Analýza daně z příjmů za běžnou činnost

Účetní jednotka je na základě zákona č. 586/1992 Sb. o daních příjmů povinna stanovit svou daňovou povinnost, kdy účetní výsledek hospodaření upraví o daňově neúčinné náklady a daňově neúčinné výnosy, případné odpočty ztrát z minulých let, o dary a další odpočty podle § 35 uvedeného zákona a případné slevy na dani. Při výpočtu účetní jednotka použije daňovou sazbu platnou v daném účetním období (př. 2008 – 21 %).

Tímto postupem stanoví splatnou daň z příjmů, která u uvedené společnosti dosahuje výše 10 683 tis. Kč.

Další položku představuje daň z příjmů odložená, která vychází z přechodných rozdílů mezi účetním a daňovým pojetím např. zůstatkové ceny odpisovaného dlouhodobého majetku, opravných položek k zásobám nebo pohledávkám apod. Společnost za dané účetní období vykázala odloženou daň z příjmů ve výši – 2 033 tis. Kč, kdy popis výpočtu je znázorněn následující tabulkou:

Rok 2008	Pohledávky	Závazky	Rozdíl
Dlouhodobý majetek	--	- 1641	- 1641
Pohledávky	644	--	644
Zásoby	530	--	530
Rezervy a závazky	1634	--	1634
Odložená daňová pohledávka/(závazek)	2808	- 1641	1167

Tab. 9 Vykázané odložené daňové pohledávky a závazky [přepřacováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

4.4 Analýza výkazu o peněžních tocích

Výkaz o peněžních tocích zobrazuje prostřednictvím příjmů a výdajů veškeré skutečnosti, které byly rozebrány v rozvaze a výkazu zisku a ztráty, proto jej není třeba dále rozbírat. Veškeré skutečnosti týkající se pravidel IFRS budou znázorněny v části páté.

Pro názornost je zde výkaz uveden.

Označ.		Běžné účetní období	Minulé účetní období
P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	16688	11501
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti			
Z:	Účetní zisk nebo ztráta z provozní činnosti před zdaněním	42438	25363
A.1.	Úpravy o nepeněžní operace	30772	12954
A.1.1.	Odpisy stálých aktiv	17546	9549
A.1.2.	Změna stavu:	13379	3684
A.1.2.1.	goodwillu a oceňovacího rozdílu k nabytému majetku		
A.1.2.2.	rezerv a opravných položek v provozní oblasti	13379	3684
A.1.3.	Zisk (-) ztráta (+) z prodeje stálých aktiv	- 1071	- 279
A.1.4.	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace	918	
A*.	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, finančními a mimořádnými položkami	73210	38317
A.2.	Změna potřeby pracovního kapitálu	- 8844	- 22645
A.2.1.	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti a aktivních účtů časového rozlišení	7091	- 43761
A.2.2.	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti a pasivních účtů časového rozlišení	-11837	42662
A.2.3.	Změna stavu zásob	- 4098	- 21546
A.2.4.	Změna stavu finančního majetku, který není zahrnut do peněžních prostředků		
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, finančními a mimořádnými položkami	64366	15672
A.3.	Zaplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků	- 2547	- 1929
A.4.	Přijaté úroky	502	269
A.5.	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnosti a doměrky daně za minulá období	- 5656	- 2867
A.6.	Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy		
A.7.	ostatní finanční příjmy a výdaje	2696	1211
A.8.	Přijaté dividendy a podíly na zisku		
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	59361	12356
Peněžní toky z investiční činnosti			
B.1.	Nabytí stálých aktiv	- 34917	- 38164
B.1.1	Nabytí dlouhodobého hmotného majetku	- 34856	- 38107

B.1.2.	Nabytí dlouhodobého nehmotného majetku	- 61	- 57
B.1.3.	Nabytí dlouhodobého finančního majetku		
B.2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	1072	1148
B.2.1.	Příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	1072	1148
B.2.2.	Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku		
B.3.	Půjčky a úvěry spřízněným osobám		
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	- 33845	- 37016
Peněžní toky z finanční činnosti			
C.1.	Změna stavu dlouhodobých, popř. krátkodobých závazků z finanční oblasti	- 22495	29847
C.2.	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky		
C.2.1.	Zvýšení základního kapitálu, emisního ážia event. rezervního fondu		
C.2.2.	Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům		
C.2.3.	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů		
C.2.4.	Úhrada ztráty společníky		
C.2.5.	Platby z fondů tvořených ze zisku		
C.2.6.	Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně		
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	- 32495	29847
F.	Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků	- 6979	5187
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období	9709	16688

Tab. 10 Výkaz o peněžních tocích společnosti XY, a. s. [upraveno podle Přílohy k účetní závěrce]

4.5 Analýza výkazu o změnách ve vlastním kapitálu

Na tomto místě je znázorněn výkaz znázorňující změny, které proběhly ve vlastním kapitálu účetní jednotky za rok 2008. Tento výkaz také již dále nebude analyzován.

	Základní kapitál	Zisk běžného období	Nerozdělný zisk/ztráta	Zákonný rezervní fond	Kapitálové fondy	Celkem
Stav k 1. 1. 2008	149294	18603	- 61301	4651	--	111247
Příděly fondům	--	- 18603	17672	931	--	--
Čerpání fondů	--	--	--	--	--	--
Zisk za rok 2008	--	30829	--	--	--	30289
Zůstatek k 31. 12. 2008	149294	30289	- 43629	5582	--	142076

Tab. 11 Přehled o změnách vlastního kapitálu [zpracováno podle Přílohy k účetní závěrce]

4.6 Finanční analýza

Cílem této práce není analyzovat společnost z hlediska finančního, proto je zde uvedena finanční analýza provedená pouze na základě vybraných elementárních metod. Záměrem jejího provedení je vliv úprav dle IFRS na výsledky finanční analýzy, které pak budou porovnány s výsledky, kterých bylo dosaženo při použití české účetní legislativy. Proto jsou vybrány pouze ty základní metody, u nichž je tohoto záměru možné nejlépe dosáhnout.

4.6.1 Analýza prostřednictvím vertikální analýzy

Analýza stavových ukazatelů je zastoupena zjednodušenou vertikální analýzou, při níž byly využity údaje o společnosti za rok 2007 a 2008. Vypočtené hodnoty zachycují uvedené tabulky.

4.6.1.1 Analýza rozvahy

Položka	Hodnota aktiv/pasiv		Podíl položky na celku		Poměr
	2007	2008	2007	2008	$\frac{2008}{2007}$
Aktiva	260557	258222	100%	100%	0,99
Dlouhodobá aktiva	82229	92997	31,56%	36,01%	1,13
Dlouhodobá nehmotná aktiva	1609	1015	0,62%	0,39%	0,63
Dlouhodobá hmotná aktiva	80620	91982	30,94%	35,62%	1,14
Oběžná aktiva	175781	163512	67,46%	63,32%	0,93
Zásoby	57028	61527	21,89%	23,83%	1,08
Dlouhodobé pohledávky		1167	0,00%	0,45%	--
Krátkodobé pohledávky	102065	91109	39,17%	35,28%	0,89
Krátkodobý finanční majetek	16688	9709	6,40%	3,76%	0,58

Časové rozlišení	2547	1713	0,98%	0,66%	0,67
Pasiva	260557	258222	100%	100%	0,99
Vlastní kapitál	111247	142076	42,70%	55,02%	1,28
Základní kapitál	149294	149294	57,30%	57,82%	1,00
Zákonný rezervní fond	4651	5582	1,79%	2,16%	1,20
Výsledek hospodaření min. období	-61301	-43629	-23,53%	-16,90%	0,71
Výsledek hospodaření běžného účetního období	18603	30829	7,14%	11,94%	1,66
Cizí kapitál	149310	102583	57,30%	39,73%	0,69
Rezervy	2551	7426	0,98%	2,88%	2,91
Dlouhodobé závazky	47486		18,22%	0,00%	0,00
Krátkodobé závazky	92798	74557	35,62%	28,87%	0,80
Bankovní úvěry a výpomoci	6475	20600	2,49%	7,98%	3,18
Časové rozlišení		13563	0,00%	5,25%	--

Tab. 12 Vertikální analýza rozvahy [vlastní zpracování]

Z uvedené tabulky lze vyčíst, že pohyb položek mezi obdobími je velmi různorodý.

- Aktiva

K největšímu pohybu na straně aktiv došlo u krátkodobého finančního majetku, který poklesl o 42 % o 6 979 tis. Kč. Další významný pohyb je na straně dlouhodobých nehmotných aktiv ve výši 37% snížení hodnoty.

V obou zaznamenaných letech jsou aktiva tvořena především oběžnými aktivy, a to pohledávkami. Další významnou položkou jsou dlouhodobá hmotná aktiva, u nichž ve sledovaném období podíl na celkových aktivech narostl o necelých 5 %.

- Pasiva

Celková pasiva poklesla o pouhé 1 %, ovšem za významných změn v jednotlivých položkách. Na straně pasiv lze vyzorovat, že společnost přijala dlouhodobý investiční bankovní úvěr, protože tato položka vzrostla o 218 %. Velmi významný pohyb, ať už pokles či nárůst, je dále u rezerv, výsledku hospodaření běžného účetního období a dlouhodobých závazků.

Nejvýznamnější položkou pasiv je základní kapitál, který je vytváří z cca 57 %, z čehož lze dovodit, že více než polovina majetku je tvořena vlastními zdroji, i když je ovšem nutno vzít v potaz vzniklou ztrátu minulých let, u níž je pozitivní skutečnost, že dochází k její úhradě. Další významnější položkou tvořící pasiva jsou krátkodobé závazky, u nichž meziročně došlo k poklesu a tím také poklesu na celkových pasivech.

4.6.1.2 Analýza výkazu zisku a ztráty

Položka	Hodnota nákladů/výnosů		Podíl položky na celku		Poměr
	2007	2008	2007	2008	$\frac{2008}{2007}$
Tržby za prodej zboží	59252	109478	14,39%	17,92%	1,85
Náklady vynaložené na prodané zboží	47017	93937	12,15%	16,44%	2,00
Výkony	333315	473287	80,95%	77,48%	1,42
Výkonová spotřeba	230159	311602	59,46%	54,54%	1,35
Osobní náklady	82439	107577	21,30%	18,83%	1,30
Daně a poplatky	173	130	0,04%	0,02%	0,75
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	9549	17546	2,47%	3,07%	1,84
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	7651	5943	1,86%	0,97%	0,78
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	2991	1183	0,77%	0,21%	0,40
Změna stavu rezerv a opr. položek v provozní oblasti a kompl. nákl. pří. ob.	3684	13379	0,95%	2,34%	3,63
Ostatní provozní výnosy	3005	1828	0,73%	0,30%	0,61
Ostatní provozní náklady	1848	2744	0,48%	0,48%	1,48
Provozní výsledek hospodaření	25363	42438			1,67
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	1478		0,36%	0,00%	0,00
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	178	3610	0,05%	0,63%	20,28
Změna stavu rezerv a opr. položek ve finanční oblasti	-329		-0,08%	0,00%	0,00
Výnosové úroky	269	502	0,07%	0,08%	1,87
Nákladové úroky	1929	2547	0,50%	0,45%	1,32
Ostatní finanční výnosy	6773	19790	1,64%	3,24%	2,92
Ostatní finanční náklady	7428	17094	1,92%	2,99%	2,30
Finanční výsledek hospodaření	-686	-2959			4,31
Výsledek hospodaření před zdaněním	24677	39479			1,60
Výsledek hospodaření za účetní období	18603	30829			1,66
Tržby celkem	411743	610828	100%	100%	1,48
Náklady celkem	387066	571349	100%	100%	1,48

Tab. 13 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty [vlastní zpracování]

- Výnosy

Z pohledu výnosů došlo k jejich meziročnímu navýšení o 48 %, přičemž pohyb jednotlivých tržeb či výnosů je značný. Nejvyšší pohyby zaznamenala společnost v oblasti finanční, kdy nejvýznamnější nárůst je u položky ostatní finanční výnosy, a to 192 %, tzn. o 13017 tis. Kč.

Výnosy podniku jsou tvořeny především výkony, u nichž sice podíl na celkových výnosech poklesl. Tento údaj je pochopitelný, protože se jedná o výrobní firmu. U zmíněných ostatních finančních výnosů se pak jedná o podíl pouhých 3,24 % na celkových výnosech roku 2008.

- Náklady

Pohyb nákladových položek je stejný jako u položek výnosových, a to 48 %. Až neuvěřitelný je nárůst nákladů z přecenění cenných papírů a derivátů, jehož hodnota je 1928 %, tedy z hodnoty 178 tis. Kč na 3 610 tis. Kč. Další významnou meziroční změnou je změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období, kdy došlo k navýšení o 263 %. Pohyb dalších položek je od 100 % do 25 %, ať už se jedná o nárůst či pokles.

Největší podíl na nákladech nese výkonová spotřeba s hodnotou 54,5 % v roce 2008. Při zaměření se na položky s největšími meziročními změnami, lze dospět ke zjištění, že tyto položky se na celkových nákladech podílejí pouhými 0,63 % až necelými 3 %.

- Výsledek hospodaření

Pozitivní skutečností je, že nejvýznamnější složky výnosů a nákladů, tj. výkony a výkonová spotřeba se meziročně změnily ve prospěch výkonů, které se navýšily o 7 procentních bodů více než výkonová spotřeba.

Z pohledu jednotlivých výsledků hospodaření došlo k nárůstu, přičemž zisk z provozní oblasti kompenzuje ztrátu z oblasti finanční, která meziročně vzrostla o 331 %. I tak celkový hospodářský výsledek před zdaněním narostl o 60 %.

4.6.2 Analýza prostřednictvím poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou základním nástrojem finanční analýzy. Patří také k nejoblíbenějším, protože umožňují získat rychlý přehled o základních finančních charakteristikách podniku.

Při analýze prostřednictvím poměrových ukazatelů bylo využito také Benchmarkingového diagnostický systém finančních indikátorů INFA Ministerstva průmyslu a obchodu, aby uvedené hodnoty mohly být porovnány s odvětvím a měly tak vyšší vypovídací

schopnost. Benchmarking byl proveden za rok 2008 u OKEČ 25 Výroba pryžových a plastových výrobků.

Vybrané poměrové ukazatele znázorňuje následující tabulka Tab. 14.

Položka	Rok	
	2007	2008
Ukazatele rentability		
Rentabilita aktiv	10,21%	16,28%
Rentabilita vlastního kapitálu	23,92%	29,58%
Rentabilita tržeb	6,26%	7,03%
Ukazatele likvidity		
Běžná likvidita	1,78	2,07
Pohotová likvidita	1,20	1,27
Okamžitá likvidita	0,17	0,12
Ukazatele aktivity		
Obrat aktiv	1,63	2,32
Doba obratu zásob	48	37
Doba obratu pohledávek	87	55
Doba obratu závazků	79	45
Ukazatele zadluženosti		
Celková zadluženost	57,30%	39,73%
Úrokové krytí	13,79	16,50
Krytí dl. majetku dl. zdroji	1,94	1,70

Tab. 14 Poměrové ukazatele [vlastní zpracování]

- Rentabilita

Uvedené položky rentability se všechny meziročně zvýšily a ukazují, že podnik je ziskový.

Při zkoumání jednotlivých položek lze vyvodit, jedna koruna aktiv, tržeb či vlastního kapitálu přinese 0,1628; 0,07 a 0,296 haléřů zisku před daněmi a úroky.

Při vyhodnocení rentability aktiv a vlastního kapitálu systémem INFA vyšlo najevo, že jejich hodnoty jsou výborné, protože se pohybují mezi hodnotou u nejlepších podniků v odvětví a charakteristickou hodnotou za odvětví.

Ovšem podnik do jisté míry pokulhává v oblasti ziskové marže neboli rentability tržeb, která je slabší, protože se pohybuje pod úrovní charakteristické hodnoty v odvětví.

- Likvidita

V oblasti likvidity čili schopnosti uhradit splatné závazky se společnost pohybuje v hodnotách doporučených literaturou (běžná likvidita 1,5 – 2,5; pohotová likvidita 1 – 1,5; okamžitá likvidita 0,2 – 0,5; [16]), ovšem až na okamžitou likviditu, která je na nižší úrovni.

Pokud se analýza likvidity doplní o výsledky ze systému INFA, lze dospět k těmto závěrům. Běžná likvidita podniku je vyšší než hodnota u nejlepších podniků odvětví. Pohotová likvidita podniku je obvyklá a je mezi hodnotou u nejlepších podniků odvětví a charakteristickou hodnotou za odvětví. Okamžitá likvidita podniku je slabší a je nižší než charakteristická hodnota za odvětví.

- Aktivita

Tento ukazatel se snaží popsat, jak podnik hospodaří se svými aktivy a zda je jejich výše přiměřená vůči podnikovým výkonům.

Obrat aktiv je nad hodnotou doporučenou literaturou, tzn. 1. Obecně platí, že čím vyšší je obrat aktiv, tím lépe [16]. Podle INFA je hodnota obratu aktiv podniku vynikající a je vyšší než hodnota u nejlepších podniků odvětví.

Obrat zásob neboli průměrný počet dnů, během kterých jsou zásoby vázány v podnikovém procesu do doby spotřeby, je 37 dní, kdy došlo k poklesu oproti minulému období. Což znamená pozitivum, protože zásoby se rychleji mění na peněžní formu.

Průměrná doba splatnosti pohledávek (doba obratu pohledávek) sice klesla z 87 na 55 dní, ale stále trvá téměř dva měsíce, než odběratelé uhradí zakázku. Na druhou stranu však tato doba představuje důležitou konkurenční výhodu.

Průměrná doba, za níž podnik uhradí své závazky, se snížila ze 79 na 45 dní, což znamená, že podnik zlepšil svou platební morálku. Nevýhodné ovšem je, že doba obratu závazků se snížila pod úroveň doby obratu pohledávek. Podnik tak vydá peněžní prostředky dříve, než jsou mu uhrazeny jeho výkony.

- Zadluženost

Celková zadluženost by se podle literatury měla pohybovat v rozmezí 30 až 60 %, přičemž závisí na odvětví. Pokud se tedy použije systém INFA, lze zjistit, že celková za-

dlužnost podniku je vynikající, protože je nižší než hodnota u nejlepších podniků odvětví.

Schopnost podniku splácet úroky je vyjádřena pomocí úrokového krytí, jehož doporučená hodnota by měla být vyšší než 5. U sledovaného podniku dosahuje značně vyšších hodnot.

Dlouhodobý majetek převyšuje dlouhodobé zdroje 1,7 x v roce 2008, což znamená, že podnik tíhne ke stabilitě a dlouhodobými zdroji financuje i část krátkodobého majetku a směřuje tak k překapitalizování.

Podle INFA lze konstatovat, že kapitálová struktura je vzhledem k provozní výkonnosti vhodná.

4.7 SWOT analýza

Označení SWOT je akronymum pro silné (strength) i slabé (weaknesses) vnitřní stránky podniku a příležitosti (opportunities) i ohrožení (threats) identifikované ve vnějším okolí podniku. Tato analýza je otevřeným hodnocením podniku a je to metoda užitečná, pohotová a snadno využitelná. S její pomocí je možné komplexně vyhodnotit fungování firmy, nalézt problémy nebo nové možnosti růstu. Je součástí strategického plánování společnosti. [15]

Při sestavování této analýzy se vychází z hodnocení jednotlivých faktorů, které lze rozdělit do výše popsaných skupin. SWOT analýzu lze tedy shrnout ve formě například následující tabulky Tab. 15.

	<i>Pozitivní působení</i>	<i>Negativní působení</i>
	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Vnitřní faktory	<ul style="list-style-type: none"> ▪ silné postavení na trhu ▪ zapojení do nadnárodního koncernu ▪ inovace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ překapitalizování ▪ nízká hodnota okamžité likvidity
	PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
Vnější faktory	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojení do klastru ▪ expanze na další zahraniční trhy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ silná konkurence ▪ vývoj kurzu koruny ▪ vývoj cen ropy

Tab. 15 SWOT analýza společnosti XY, a. s. [vlastní zpracování]

K silným stránkám firmy patří její silné postavení na trhu, na němž působí od roku 1991. Díky dynamickému a úspěšnému rozvoji se firma dostala do nadnárodního koncernu, jednoho z největších zpracovatelů plastů na světě. Firma podniká aktivity v oblasti výzkumu a vývoje a patří k inovačním firmám kraje, na jehož území sídlí. Pozitivně lze také hodnotit aktivitu zaměstnanců, kteří dokáží získat finanční podporu na tyto aktivity účastí na projektech, jež jsou spolufinancovány v rámci dotačních titulů Ministerstva průmyslu a obchodu.

K příležitostem, které by mohly firmě pomoci v dalším rozvoji, patří například zapojení do klastru, který existuje na území kraje, kde firma sídlí. Ten představuje zájmové sdružení právnických osob, které by mělo kromě vytváření komunikačního prostředí pro plastikářské firmy vykonávat i další aktivity, jako např. zajišťování expanze na nové trhy, vybudovat zázemí pro výzkum a vývoj nebo organizovat pro členy sdružení proškolení vybraných profesí. Další možností je díky zapojení do nadnárodního koncernu pronikání na nové trhy a získání nových zákazníků.

Společnost XY, a. s. oslabuje její překapitalizování, kdy je podnik sice finančně stabilní, ale drahými dlouhodobými zdroji financuje příliš velkou část krátkodobého majetku. Problematická je také okamžitá likvidita, která se pohybuje pod doporučenými hodnotami a společnost by mohla mít problémy s úhradami krátkodobých závazků.

Ohrožení lze spatřovat v silné konkurenci v oboru výroby plastových a pryžových výrobků, protože tento obor prožil v uplynulých letech boom a jeho postavení v rámci zpracovatelského průmyslu vzrostlo. Významnou informací je pro firmy z plastikářského průmyslu cena ropy, protože rozhodující část plastů se vyrábí na bázi ropy. Protože společnost prodává své výrobky také na zahraničních trzích a dováží základní suroviny (ropa), je pro ni podstatný vývoj kurzu tuzemské měny tak, aby nedocházelo k výrazným kurzovým ztrátám.

5 PROJEKT TRANSFORMACE ÚČETNÍCH VÝKAZŮ PODLE MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ

5.1 Důsledky přechodu na IFRS pro společnost

Na úvod této kapitoly lze použít konstatování, které je uvedeno v literatuře [10]: „Když se jistá společnost nedávno rozhodla poprvé sestavit svou účetní závěrku podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, byla nemile překvapena zjištěním, že míra návratnosti investic klesla z 16 % na 3 %. Teprve v tomto okamžiku si vedení společnosti uvědomilo, že přechod na IFRS znamená mnohem více než formální přepočítání číselných údajů.“

Z tohoto sdělení je jasné, že přechod na IFRS znamená pro společnost obrovskou změnu.

Přechod na IFRS v prvním bodě znamená uvědomit si odlišnou filozofii, z níž mezinárodní standardy účetního výkaznictví vycházejí, kdy vždy upřednostňují ekonomickou podstatu.

Změny při přechodu se dotýkají [10]:

- číselných údajů, a to
 - ▲ změny v elementárních účetních pravidlech,
 - ▲ změny ve vykazovaných informacích, které je třeba analyzovat a shromáždit pro ně potřebná data,
- samotného podniku, kdy
 - ▲ se zaměstnanci musí naučit nový způsob práce spolu s novým účetním jazykem,
 - ▲ se změny dotknou obchodních transakcí od vztahu s investory až po každodenní postupy,
 - ▲ se změny promítnou do manažerských a informačních systémů, do strategického řízení.

Zpravidla bývá při přechodu na IFRS nutné provést tyto kroky [10] :

- upravit účetní metody,
- změnit nebo upravit manažerské informační systémy,
- vyhodnotit informační systémy a jejich omezení,
- upravit informační systémy, aby dokázaly zajistit požadované údaje,
- navrhnout soubory skupinového výkaznictví, které umožní shromažďovat informace od dceřiných společností,
- propojit požadavky interního a externího výkaznictví.

5.2 První aplikace IFRS

Pokud se účetní jednotka rozhodne začít vykazovat podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, tak se musí seznámit se standardem IFRS 1 První aplikace mezinárodních standardů účetního výkaznictví, jehož požadavky se vztahují k postupům, které uplatní účetní jednotka začínající používat IFRS při sestavování účetní závěrky.

Standard vyžaduje zejména sestavit účetní závěrku v souladu se všemi platnými standardy. To představuje jejich retrospektivní využití ve znění platném v současné úpravě tak, aby byly dodrženy veškeré náležitosti ostatních standardů, zejména pak standardu IAS 1. [4]

K datu přechodu na vykazování podle IFRS musí účetní jednotka sestavit zahajovací rozvahu. Zahajovací rozvaha se musí sestavit za dvě účetní období, a to X a X-1. Pokud by se vyšlo z analytické části, která vycházela z účetní závěrky k 31. 12. 2008, první zahajovací rozvaha by se tedy sestavila k 1. 1. 2009, druhá k 1. 1. 2010, kdy toto datum by bylo datum přechodu na IFRS. Při sestavování zahajovací rozvahy se musí vycházet ze standardů, které byly platné k datu přechodu.

Postup při prvním převodu zahrnuje podle [13] tyto etapy:

- příprava společnosti na první převod,
- analýza účetní závěrky podle české účetní legislativy,
- analýza ostatních problémů, které nejsou součástí českých účetních výkazů,
- určení hranice významnosti pro první převod,
- podrobná analýza částek uvedených v účetních výkazech,

- převod účetních výkazů,
- sestavení komentáře k účetním výkazům.

Pokud společnost poprvé přechází na IFRS, nestačí pouze znalost IFRS 1. Tento standard totiž předpokládá detailní znalost všech ostatních standardů. [13]

5.3 Stanovení rozdílů mezi českou účetní legislativou a IFRS u položek účetních výkazů

Úpravy, které musí společnost provést při přechodu ze svých předchozích účetních principů na IFRS, jsou:

- vyřazení některých aktiva a závazků z rozvahy,
- zařadit některá nová aktiva a závazky do rozvahy,
- předefinování určitých položek. [13]

5.3.1 Rozbor rozdílů mezi českou účetní legislativou a IFRS

5.3.1.1 IAS 2 Zásoby

Zásoby představují významnou položku aktiv společnosti, kdy se na celku podílejí téměř 22 %, přičemž jsou tvořeny hlavně materiálem a nedokončenou výrobou a polotovary.

Nakupované zásoby jsou ve sledované účetní jednotce oceňovány skutečnými pořizovacími cenami, které zahrnují náklady na jejich pořízení včetně nákladů s pořízením souvisejících (náklady na přepravu, clo, provize, atd.).

Vlastní výrobky a nedokončená výroba jsou oceňovány plánovanými vlastními náklady, které zahrnují přímé materiálové náklady, mzdové náklady a výrobní režijní náklady dle stupně rozpracovanosti. Výrobní a režijní náklady zahrnují režijní materiál, energii, výrobní služby a odpisy a jsou rozvrhovány na základě předpokládané kapacity a využitosti linek.

Při spotřebě zásob, které tvoří velké objemy a jsou vzájemně zaměnitelné, společnost využívá nákladového vzorce ve formě váženého aritmetického průměru.

Při zastarání a zjištění nadbytečnosti zásob, kdy ocenění v účetnictví přesahuje prodejní cenu zásob, je vytvářena opravná položka v rozmezí 50 až 100 % z pořizovací ceny zásob.

V zásobách společnost nevykazuje významné náhradní díly, které by bylo potřeba odlišně vykázat podle standardu IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení.

Pravidla a postupy využívané účetní jednotkou jsou téměř shodné s pravidly IFRS, proto není potřeba provádět úpravy.

5.3.1.2 IAS 11 Dlouhodobé zakázky

V účetní závěrce společnosti XY, a. s. jsou v pasivním časovém rozlišení zachyceny výnosy příštích období, které tvoří zakázka, jež zahrnuje projekt výroby a dodávky plastových dílů pro zahraničního zákazníka, kdy tento projekt má být dokončen až ke konci následujícího účetního období.

Z výše uvedeného popisu vyplývajícího z Přílohy k účetní závěrce by se mohlo zdát, že se jedná o zakázku, která se týká dvou období a šlo by ji podle pravidel standardu IAS 11 označit jako dlouhodobou zakázku.

Ovšem ekonomická podstata uvedené zakázky je zcela odlišná. Celkové náklady ve výši 25 000 tis. Kč a celkové výnosy ve výši 26 000 tis. Kč byly vynaloženy a zaplacený v průběhu roku 2008. Společnost musela vzhledem k české účetní legislativě upravit vykázání nákladů v podobě odpisů tak, že je rozdělila do dvou období. Aby pak v následujícím období nevykázala pouze tyto náklady vztahující se k zakázce pro zahraničního odběratele, časově rozlišila výnosy z této zakázky.

Proto, aby byla tato zakázka v souladu s IFRS je nutno provést:

- navýšení nákladů v podobě odpisů spolu s navýšením opravek o 12 500 tis. Kč,
- zrušení položky výnosy příštích období,
- navýšení položky tržby za prodej vlastních výrobků a služeb o 13 563 tis. Kč.

V souvislosti se zakázkou byly ještě časově rozlišeny příjmy, kdy v příjmech příštích období je zařazena částka 541 tis. Kč, která ovšem při pohledu IFRS souvisí s běžným účetním obdobím. Proto bude provedena ještě tato úprava:

- snížení příjmů příštích období o 541 tis. Kč,
- navýšení krátkodobého finančního majetku o 541 tis. Kč.

5.3.1.3 IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení

Při pořízení dlouhodobých hmotných aktiv jsou tato vykázána v pořizovací ceně spolu s náklady s pořízením souvisejícími, což odpovídá pravidlům standardu. Při ocenění prvotního zachycení dlouhodobého majetku vlastní výroby standard umožňuje zachycení pouze těch výkonů provedených ve vlastní režii, jen pokud jsou nezbytné pro vlastní pořízení aktiva a přímo se k němu vztahují. Toto pojetí odpovídá i ocenění používané ve společnosti XY, a. s., kde oceňují dlouhodobý majetek vlastní výroby položkami, které zahrnují přímý materiál, přímé mzdy a režijní náklady spojené přímo s výrobou daného majetku.

Při odpisování dlouhodobých aktiv standard klade důraz na dobu použitelnosti a ne na částku, za níž byl majetek pořízen. Jak bylo uvedeno v analytické části, u dlouhodobého majetku jsou v rozvaze uvedeny položky, jejich pořizovací ceny byla vyšší než 2 tis. Kč.

Společnost majetek odpisuje v souladu s IAS 16 lineárními odpisy, přičemž používá odpisové skupiny majetku tak, jak jsou stanoveny pro celou nadnárodní skupinu, již společnost členem. Skupiny shrnuje následující tabulka:

Majetek	Metoda	Doba odpisování (v letech)
Nakoupený software	lineární	3
Projekty IT, licence IT nad 60 tis. Kč	lineární	5
Stroje a zařízení	lineární	6 – 10
Nářadí a formy (speciální zařízení)	lineární	2 – 5
Hardware (nad 40 tis. Kč)	lineární	3
Nábytek a zařízení (nad 40 tis. Kč)	lineární	10
Budovy a jejich příslušenství a úpravy	lineární	40
Nádrže, síla	lineární	14,3
Majetek s pořizovací cenou 2 – 40/60 tis. Kč	lineární	2
Technické zhodnocení	lineární	Kratší z odhadované doby životnosti nebo z doby trvání nájemní smlouvy

Tab. 16 Odpisové skupiny a metody společnosti XY, a. s. [přepřacováno podle

Přílohy k účetní závěrce]

Společnost neaktivuje úroky, které souvisí s pořízením aktiv, do pořizovací ceny aktiv.

Podle pravidel IAS 16 v porovnání s českými účetními předpisy nebyla nalezena žádná odlišnost, která by vyvolala změnu u účetních výkazech.

5.3.1.4 IAS 17 Leasingy

V analytické části bylo u majetku často poukazováno na to, že společnost využívá určité movitosti formou leasingu, a to osobní vozy a nákladní techniku.

Prvním důležitým bodem při rozboru leasingu je určení zda se jedná o finanční nebo o operativní leasing. Obě formy se liší svou ekonomickou podstatou i účetním zachycením. Při jejich odlišování je podstatný obsah uzavřené smlouvy mezi nájemcem a pronajímatelem.

V analyzované účetní jednotce k leasingu přistupují jako k operativnímu, z čehož vyplývá, že na danou účetní jednotku nebyla přenesena všechna rizika a přínosy, které vyplývají z užívání movitosti. Formu operativního leasingu využívají jako službu.

Najatý majetek formou operativního leasingu a leasingové splátky zachycuje následující tabulka.

Rok 2008	Leasingové splátky celkem	Zaplaceno k 31.12. 2008	Splatno do 1 roku	Splatno od 1 do 5 let	Splatno v následujících letech
Osobní vozy	6 790	1048	1708	4 034	--
Nákladní technika	5 478	650	1118	3710	--
Celkem	12268	1698	2826	7744	--

Tab. 17 Operativní leasing společnosti XY, a. s. [zpracováno dle Přílohy k účetní závěrce]

V souladu s pravidly o operativním leasingu společnost účtuje o najatém majetku tak, že leasingové splátky zahrnuje do nákladů rovnoměrně po dobu trvání nájmu. Při ukončení nájmu a uplatnění možnosti odkupu je předmět leasingu zařazen do majetku společnosti v kupní ceně.

Společnost dlouhodobé leasingové splátky časově rozlišuje v nákladech příštích období, což odpovídá i pojetí IFRS, které to umožňují.

Z výše popsaných skutečností vyplývá, že v účetnictví účetní jednotky se bude jednat pouze o odpovídající zobrazení leasingových plateb v nákladech. Takto pořízené movitosti se neprojeví v aktivech účetní jednotky. Proto se výkazy podle české účetní legislativy v této oblasti nemusí nijak upravit.

5.3.1.5 IAS 18 Výnosy

Výnosy společnosti jsou tvořeny především výkony, tržbami za prodej zboží a ostatními finančními výnosy. Rozbor položek je proveden v analytické části.

Mezi pojetím výnosů u sledované účetní jednotky a pojetím IFRS nejsou viditelné rozpory.

Jedinou položkou, která se odlišuje od vykazování dle IFRS je výkonová položka aktivace, která se dle IFRS zachycuje do nákladů se záporným znaménkem. Z tohoto důvodu je nutno provést následující úpravu:

- vyloučení položky aktivace z výnosů – 1 083 tis. Kč,
- promítnutí částky – 1083 tis. Kč do nákladů, které se takto sníží.

5.3.1.6 IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejňování státní podpory

Společnost provádí aktivity v oblasti výzkumu a vývoje, kdy se účastní projektů, jež jsou spolufinancovány v rámci dotačního titulu Impuls, který byl vyhlášen Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky. V tomto případě se jedná o dotaci na pokrytí nákladů, které souvisí s výzkumem a vývojem.

Pro každý rok je společnosti přidělena dotační finanční dávka, která vynaložené náklady pokryje zhruba ze 40 %, což dokládá následující tabulka:

Rok	Vynaložené náklady na výzkum a vývoj (v tis. Kč)	Poskytnutá dotace (v tis. Kč)
2008	4440	1709
2007	6645	2717

Tab. 18 Poskytnuté dotace společnosti XY, a. s. [vlastní zpracování]

Vzhledem k tomu, že dotace není poskytována jako celek dopředu, ale je přidělována v jednotlivých letech, je tedy zúčtována do výnosů v okamžiku, kdy jsou vynaloženy náklady, k nimž daná dotace věcně patří.

To odpovídá požadavku IAS 20, který vyžaduje použití výnosového přístupu k zachycení dotací. Dotace jsou také správně rozpoznány jako výnos v období, k vzniku náklady, k nimž se daná dotace vztahuje. Z těchto důvodů lze dospět k závěru, že podnik vykazuje dotace v souladu s požadavky standardu, proto není třeba provádět žádnou úpravu.

5.3.1.7 IAS 32 a 39 Finanční nástroje: prezentace; účtování a oceňování

Společnost eviduje ve svém účetnictví nakupené put opce a prodané call opce. Opce společnost využívá pro převod ročního přibližného převisu 1 000 tis. € na české koruny, kdy si fixuje kurz.

Tyto finanční nástroje při prvotním zachycení označila jako finanční deriváty k obchodování.

Finanční deriváty k obchodování společnost vykazuje v reálných hodnotách a zisky či ztráty z jejich reálných hodnot jsou zahrnuty ve výnosech či nákladech.

Takto označený finanční nástroj v pojedí IFRS odpovídá FVPL, což je finanční aktivum/závazek přeceněný na reálnou hodnotu výsledkově.

Při vykazování IFRS stanovují možnost volby vykazovat k datu obchodu či k datu vypořádání. Česká účetní legislativa zvolila metodu data vypořádání. To znamená, že sledovaná účetní jednotka od data sjednání smlouvy do data vypořádání obchodu eviduje tyto deriváty na podrozvahových účtech, tj. neobjevují se v rozvaze. K rozvahovému dni se jsou pak deriváty přeceněny na reálnou hodnotu, kdy se tato operace projeví na rozvahových a výsledkových účtech. V okamžiku vypořádání obchodu se vyruší podrozvahový zápis a vypořádání se zaúčtuje v rozvaze.

Z výše uvedeného vyplývá, že v rozvaze k 31. 12. 2008 nalezneme v rámci jiných krátkodobých závazků hodnotu přeceněných derivátů 2 310 tis. Kč, přičemž je tato částka uvedena taky v nákladech z přecenění cenných papírů a derivátů.

Vzhledem k tomu, že česká účetní legislativa převzala z rozvinutých tržních ekonomik nejen samotné deriváty, ale také i metodiku jejich zobrazení v účetnictví nedochází při přechodu k rozdílům. Proto nebudou v této oblasti provedeny ani žádné úpravy.

5.3.1.8 IAS 37 Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva

V analytické části je rozebráno, že společnost vytváří rezervu na nevybranou dovolenou, na reklamace, na ostatní rizika a na odstupné.

Zda jsou takto vytvořené rezervy v souladu s IFRS je nutno posoudit na základě pravidel standardu IAS 37 Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva.

Definice rezervy je uvedena v teoretické části (viz 2.7.1). Rezerva se tedy podle pravidel standardu vykáže, jestliže má podnik v současnosti závazek, který vznikl na základě minulé události, k vypořádání tohoto závazku bude pravděpodobný odtok prostředků představující ekonomický prospěch a takto vzniklý závazek lze spolehlivě ocenit. Při rozhodování o vykázání rezervy lze rovněž použít diagram uvedený v příloze P V.

Rezerva na nevybranou dovolenou a na odstupné

Rezerva na nevybranou dovolenou je tvořena k rozvahovému dni na základě analýzy nevybrané dovolené za dané účetní období a průměrných mzdových nákladů včetně nákladů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění dle jednotlivých zaměstnanců.

Rezerva na odstupné je vytvářena na základě analýzy mzdových nákladů jednotlivých zaměstnanců.

Rezervu na nevybranou dovolenou a na odstupné nelze podle pravidel IFRS vytvářet, protože se touto problematikou zabývá samostatný standard, a to IAS 19 Zaměstnanecké požitky, mezi které patří zejména:

- krátkodobé zaměstnanecké požitky (mzdy, proplácená dovolená či nemocenská, atd.),
- zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru,
 - ▲ plán definovaných příspěvků (penzijní zabezpečení, kdy závazek podniku je omezen částkou, již se podnik zavázal přispívat do fondu),

- ▲ plán definovaných požitků (stanovení požitků, které zaměstnanci budou dostávat po ukončení pracovního poměru).
- ostatní dlouhodobé zaměstnanecké požitky,
- požitky vyplácené při termínovaných zaměstnaneckých smlouvách,
- požitky vázané na vlastní kapitál.

Základním východiskem standardu je vykázání nákladu spojeného se zaměstnaneckým požitkem v období, kdy zaměstnanec poskytl službu, a ne v období, kdy dochází k vyplacení nebo poskytnutí daného benefitu.

Z tohoto důvodu dojde k odstranění této rezervy z rozvahy a výkazu zisku a ztráty provedením těchto operací:

- u rezervy na nevybranou dovolenou:
 - ▲ snížení hodnoty ostatních rezerv v cizích zdrojích o 783 tis. Kč,
 - ▲ snížení položky změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období o 783 tis. Kč.
- u rezervy na odstupné:
 - ▲ snížení hodnoty ostatních rezerv v cizích zdrojích o 500 tis. Kč,
 - ▲ snížení položky změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období o 500 tis. Kč.

Rezerva na reklamace

Společnost XY, a. s. vytváří rezervu na reklamace na základě odhadu nákladů na odstranění reklamací otevřených k datu sestavení účetní závěrky a vztahujících se k prodejm běžného či minulého období.

Test na rezervu by tedy vypadl následovně: existuje současný závazek jako výsledek minulé události → ano → je odtok zdrojů pravděpodobný → ano → je ocenění spolehlivé → ano → vykázat rezervu.

Reklamací je v tomto případě myšlen současný závazek společnosti spojený s poprodejní záruční dobou, který umožňuje zákazníkovi uplatnit reklamaci, pokud se mu u dodaného výrobku nevyhovuje např. kvalita deklarovaná ve smlouvě. Pravděpo-

dobnost vzniku reklamace je stanovena na základě pozorování z minulých období. Oceňování je prováděno na základě nejlepšího odhadu, který také souvisí s vývojem v minulých letech.

Z tohoto důvodu lze stanovenou rezervu chápat ve smyslu rezervy na záruční opravy výrobků a proto nedojde k žádné úpravě a reklamace zůstane zachována v účetních výkazech.

Rezerva na ostatní rizika

Společnost XY, a. s. vytváří rezervu na ostatní rizika, která vyplývá ze situace, kdy byl společností vykraden sklad, z něhož zmizely výrobní formy, které patřily zákazníkovi. Společnost tyto formy musí znovu vyrobit, k čemuž vytváří rezervu.

Tuto rezervu tak, jak je výše popsána, nelze podle IFRS vytvořit. Tuto situaci musí společnost řešit přes pojištění, kterým pokryje ztrátu, která vznikne odcizením majetku.

Projeví se tyto změny:

- snížení hodnoty ostatních rezerv v cizích zdrojích o 500 tis. Kč,
- snížení položky změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období o 500 tis Kč.

5.3.1.9 IAS 12 Daně ze zisku

Společnost za rok 2008 vykázala odloženou daňovou pohledávku ve výši 1 167 tis. Její rozbor je naznačen v analytické části.

Protože došlo k úpravám, které jsou popsány v této kapitole, je třeba upravit také hodnotu odložené daně.

Položka	Podle české účetní legislativy		Rozdíl	Podle IFRS		Rozdíl
	Účetní hodnota (zůstatková cena)	Daňová hodnota (zůstatková cena)		Účetní hodnota (zůstatková cena)	Daňová hodnota (zůstatková cena)	
Dlouhodobý majetek	92997	84360	8637	80497	84360	- 3863
Pohledávky	91109	94498	- 3389	bez změny		- 3389
Zásoby	61527	64316	- 2789	bez změny		- 2789
Rezervy a závazky	81983	90583	- 8600	77649	90583	- 12934
Celkem			- 6141			- 17980
Odložená daňová pohledávka			1167		pohledávka	3416

Tab. 19 Stanovení odložené daně [vlastní zpracování]

Odložená daň se vypočítá z rozdílu mezi účetní hodnotou (zůstatkovou cenou u dlouhodobého majetku) a daňovou hodnotou (zůstatkovou cenou u dlouhodobého majetku), kdy se tento rozdíl vynásobí daňovou sazbou platnou pro období, v němž bude daňový závazek nebo pohledávka uplatněny, tzn. pro rok 2009 – 20 %, rok 2010 a další – 19 %.

Provedené změny se týkaly pouze oblasti dlouhodobého hmotného majetku a rezerv, které jsou popsány výše a o něž byla upravena daňová hodnota/zůstatková cena dané položky.

O vzniklý rozdíl (+ 2 249 tis. Kč) v odložené daňové pohledávce by měly být upraveny položky v rozvaze na straně aktiv a položka na straně nákladů.

Společnost o odložené daňové pohledávce má účtovat pouze tehdy, je-li pravděpodobné, že bude v následujících letech uplatněna. Protože společnost odloženou daňovou pohledávku ve výkaze vykázal, vykáže se také po úpravách.

5.3.1.10 IAS 33 Zisk na akcii

IFRS vyžadují uvést ve výkazu o úplném výsledku nebo ve výsledovce hodnotu zisku na akcii. Jeho uplatnění je povinné pro všechny podniky, které mají veřejně obchodova-

telné akcie. Protože společnost nemá veřejně obchodované akcie, neplatí pro ni tato povinnost.

5.3.2 Zachycení rozdílů do výkazů (převodový můstek)

Veškeré výše rozebrané rozdíly, o které je nutno upravit účetní výkazy společnosti XY, a. s., jsou zachyceny v následujících výkazech:

Rozvaha

Označ. a	AKTIVA b	Stav k 31. 12. 2008 podle		Rozdíl (+nárůst; -pokles)
		české úč. legislativy	IFRS	
	AKTIVA CELKEM (ř.02+03+31+63)	258222	247971	- 10251
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál			
B.	Dlouhodobý majetek (ř.04+13+23)	92997	80497	- 12500
C.	Oběžná aktiva (ř. 32+39+48+58)	163512	165761	+2249
C.I	Zásoby (ř. 33 až 38)	61527		
C.II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	1167	3416	+ 2249
8.	Odložená daňová pohledávka	1167	3416	+ 2249
C.III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	91109		
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	9709	10250	+541
D.I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	1713	1172	-541
Označ. a	PASIVA b	Stav k 31. 12. 2008 podle		Rozdíl (+nárůst, -pokles)
		české úč. legislativy	IFRS	
	PASIVA CELKEM (ř. 68+85+118)	258222	247971	- 10251
A.	Vlastní kapitál (ř. 69+73+78+81+84)	142076	147526	+ 5450
A.I.	Základní kapitál (ř.70+71+72)	149294		
A.II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 77)			
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 79+80)	5582		
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 82+83)	-41078		
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	30829	35924	+ 5095
B.	Cizí zdroje (ř. 86+91+102+114)	100032	98249	- 1783
B.I.	Rezervy (ř. 87 až 90)	4875	3092	- 1783

4.	Ostatní rezervy	4875	3092	- 1783
B.II.	Dlouhodobé závazky (ř. 92 až 101)			
B.III.	Krátkodobé závazky (ř. 103 až 113)	74557		
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 115+116+117)	20600		
C.I.	Časové rozlišení (ř. 119+120)	13563	0	- 13563
C.I.1.	Výdaje příštích období			
2.	Výnosy příštích období	13563	0	- 13563

Tab. 20 Rozvaha – promítnutí změn [vlastní zpracování]

I když změn nebylo provedeno mnoho, změnila se bilanční suma, a to tak, že poklesla o 10 251 tis. Kč. Přičemž k navýšení došlo u odložené daňové pohledávky v aktivech, v pasivech pak u výsledku hospodaření běžného účetního období. Převažovaly ovšem úbytky, a to u aktiv ve zvýšeném odepsání dlouhodobého majetku. Úbytek na straně pasiv byl zaznamenán u položek rezerv a časového rozlišení.

Vzhledem k tomu, že společnost vytvořila rezervu na nevybranou dovolenou i v předchozím účetním období, byla provedena úprava tak, aby v rozvaze byl zachycen zůstatek rezervy, kterou je možno podle IFRS vytvořit, a to rezervy na reklamace. Rezerva na nevybranou dovolenou byla vyřazena z položky Ostatní rezervy (- 2 551 tis. Kč) a o její hodnotu byl upraven výsledek hospodaření minulých let (snížení ztráty o 2 551 tis. Kč).

Výkaz zisku a ztráty

Označ · a	TEXT b	Účetní období 2008 podle		Rozdíl (+ nárůst; - pokles)
		české úč. legislativy	IFRS	
I.	Tržby za prodej zboží	109478		
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	93937		
+	Obchodní marže (ř. 01 – 02)	15541		
II.	Výkony (ř. 05+06+07)	473287	485767	+ 12480
II.1.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	467701	481264	+ 13563
II.2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	4503		
II.3.	Aktivace	1083	0	- 1083
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	311602	310519	- 1083
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 – 08)	177226	190789	+13563
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	107577		

D.	Daně a poplatky	130		
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	17546	30046	+12500
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20+21)	5943		
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23+24)	1183		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	13379	11596	- 1783
IV.	Ostatní provozní výnosy	1828		
H.	Ostatní provozní náklady	2744		
V.	Převod provozních výnosů			
I.	Převod provozních nákladů			
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 11–12-17–18+19 - 22-25+26-27+28-29)	42438	45284	2846
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů			
J.	Prodané cenné papíry a podíly			
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34+35+36)			
VIII.	Výnosy z krátkodobého majetku			
K.	Náklady z finančního majetku			
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů			
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	3610		
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti			
X.	Výnosové úroky	502		
N.	Nákladové úroky	2547		
XI.	Ostatní finanční výnosy	19790		
O.	Ostatní finanční náklady	17094		
XII.	Převod finančních výnosů			
P.	Převod finančních nákladů			
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 31-32+33+37-38+39-40-41+42-43+44-45+46-47)	-2959		
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50+51)	8650	6401	- 2249
Q.1.	- splatná	10683		
Q.2.	- odložená	-2033	-4282	+ 2249
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 39+48-49)	30829	35924	+ 5095
XIII.	Mimořádné výnosy			
R.	Mimořádné náklady			
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56+57)			
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53-54-55)			

T.	Převod podílů na výsledku hospodaření společníkům (+/-)			
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52+58-59)	30829	35924	+ 5095
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (ř. 30+48+53-54)	39479	42325	+ 2846

Tab. 21 Výkaz zisku a ztráty promítnutí změn [vlastní zpracování]

Promítnutím veškerých změn do výkazu zisku a ztráty došlo k úpravě výsledku hospodaření za účetní období, a to navýšením o 5 095 tis. Kč. K nejvyšším nárůstům patří doplnění nákladů a tržeb ze zahraniční zakázky, která byla před úpravou časově rozlišena. Další změny se týkaly změny stavu rezerv a odložené daně.

Výkaz o peněžních tocích

Označ.		Účetní období 2008 podle		Rozdíl (+nárůst, - pokles)
		české úč. legislativy	IFRS	
P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	16688		
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti				
Z:	Účetní zisk nebo ztráta z provozní činnosti před zdaněním	42438	45289	+2846
A.1.	Úpravy o nepeněžní operace	30772	41489	+10717
A.1.1.	Odpisy stálých aktiv	17546	30046	+12500
A.1.2.	Změna stavu:	13379	11596	- 1783
A.1.2.1.	goodwillu a oceňovacího rozdílu k nabytému majetku			
A.1.2.2.	rezerv a opravných položek v provozní oblasti	13379	11596	- 1783
A.1.3.	Zisk (-) ztráta (+) z prodeje stálých aktiv	- 1071		
A.1.4.	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace	918		
A*.	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, finančními a mimořádnými položkami	73210	86773	+13563
A.2.	Změna potřeby pracovního kapitálu	- 8844		
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, finančními a mimořádnými položkami	64366	77929	+13565
A.3.	Zaplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků	- 2547		
A.4.	Přijaté úroky	502		
A.5.	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnosti a doměrky daně za minulá období	- 5656		

A.6.	Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy			
A.7.	ostatní finanční příjmy a výdaje	2696		
A.8.	Přijaté dividendy a podíly na zisku			
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	59361	72924	+13563
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	- 33845		
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	- 32495		
F.	Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků	- 6979	-6438	+541
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období	9709	10250	+541

Tab. 22 Výkaz peněžních toků – promítnutí změn [vlastní zpracování]

Stejně jako u předešlých výkazů došlo i u výkazu peněžních toků ke změnám, které způsobily, že konečný stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů koncem účetního období dosáhl výše 10250 tis. Kč.

Přehled o změnách vlastního kapitálu

Čes. úč. legislativa	Základní kapitál	Zisk běžného období	Nerozdělený zisk/ztráta	Zákonný rezervní fond	Kapitálové fondy	Celkem
IFRS						
Stav k 1.1.2008	149294	18603	-61301	4651		111247
	149294	21154	-61301	4651	--	113798
Příděly	--	-18603	17672	931	--	--
		-21154	20283	931		
Čerpání	--	--	--	--	--	--
Zisk za rok 2008	--	30829	--	--	--	30829
		35924				35924
Zůstatek k 31.12.2008	149294	30829	-43629	5582		147526
	149294	35924	-41078	5582	--	149722

Tab. 23 Přehled o změnách vlastního kapitálu – promítnutí změn [vlastní zpracování]

V tomto výkazu, který zpracovává vývoj změn vlastního kapitálu se na konečných zůstatcích opět projevily provedené úpravy. Upraven musel být počáteční stav zisku běžného období a přiděl do nerozděleného zisku/ztráty, který souvisí s úpravou o rezervu na nevybranou dovolenou, která byla vytvořena v předchozím období. Tato změna byla provedena z důvodu zachycení stavu rezerv ke konci běžného období v rozvaze tak, aby odpovídal IFRS. Což mělo za následek provedení úprav i v ostatních výkaze.

Na změnu celkové výše vlastního kapitálu měla vliv i změna zisku běžného období, u něhož došlo díky úpravám k navýšení.

5.4 Transformace účetních výkazů na výkazy podle IFRS

Odlišnosti mezi českou účetní legislativou a IFRS nejsou jen v pravidlech a přístupech, ale projevují se také v samotné podobě výkazů.

Náležitostem účetní závěrky, obsahu účetních výkazů s cílem zajištění jejich srovnatelnosti s předchozími účetními obdobími i mezi ostatními účetními jednotkami se věnuje IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky.

Účetní výkazy, které jsou součástí účetní závěrky, stanoví také tento standard. Patří k nim výkaz o finanční situaci (rozvaha), výkaz o úplném výsledku za období, výkaz změn vlastního kapitálu, výkaz o peněžních tocích a komentář. Naproti tomu účetní závěrka podle českých účetních předpisů zahrnuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, v níž mohou být uvedeny výkaz o peněžních tocích a výkaz o změnách vlastního kapitálu. Hlavní rozdíl tedy spočívá v dobrovolnosti při sestavování dvou posledních uvedených výkazů v případě české účetní legislativy.

IAS 1 nepředepisuje povinnou formu výkazů, ovšem lze nalézt příklady, jak by tyto výkazy měly vypadat. Účetní jednotka také může použít odlišný název pro konkrétní výkaz. Česká účetní legislativa v této oblasti předepisuje formát, pořadí a označení řádků rozvahy a výkazu zisku a ztráty, proto dochází k rozdílům oproti IFRS.

5.4.1 Výkaz o finanční situaci

Tento výkaz nemá předepsanou formu. Ovšem z formálního hlediska musí být označen názvem, identifikací vykazující účetní jednotky, vykazovací měnou, číselným řádem položek. Musí obsahovat informaci, zda se jedná o individuální či konsolidovanou roz-

vahu. Z hlediska formátu je na účetní jednotce, aby si jej zvolila – horizontální či vertikální formát.

Minimálním požadavkem je rozdělení aktiv a závazků na dlouhodobé a krátkodobé, pokud ovšem rozdělení položek podle likvidity nemá větší vypovídací schopnost. Krátkodobá neboli oběžná aktiva mají formu hotovosti či peněžního ekvivalentu, jsou držena za účelem prodeje či spotřeby v rámci provozního cyklu, jsou držena k obchodování do 12 měsíců od data sestavení rozvahy. Závazek je považován za krátkodobý, pokud bude uhrazen do 12 měsíců od data rozvahy v průběhu provozního cyklu účetní jednotky nebo je držen z důvodu obchodování.

IAS 1 dále vymezuje základní strukturu povinně zveřejňovaných položek, které účetní jednotky uvede buď v rozvaze nebo v komentáři.

Rámcový formát rozvahy představuje následující tabulka:

	Individuální výkaz o finanční situaci společnosti XY, a. s.	Stav (v tis. Kč) k:
Označ	AKTIVA	31. 12. 2008
A.	<i>Dlouhodobá aktiva</i>	83913
A.1	Pozemky, budovy, zařízení	79482
A.2	Investice do nemovitostí	
A.3	Goodwill	
A.4	Ostatní nehmotná aktiva	1015
A.5	Investice zachycené ekvivalenční metodou	
A.6	Finanční aktiva určená k prodeji	
A.7	Biologická aktiva	
A.8	Dlouhodobé pohledávky	3416
B.	<i>Krátkodobá aktiva</i>	164058
B.1	Zásoby	61527
B.2	Pohledávky z obchodního styku	85684
B.3	Ostatní krátkodobá aktiva	5425
B.4	Peníze a jejich ekvivalenty	10250
C.	<i>Časové rozlišení</i>	1172
	AKTIVA CELKEM	247971
VLASTNÍ KAPITÁL A ZÁVAZKY		
A.	<i>Vlastní kapitál</i>	149722
A.1.	Základní kapitál	149294

A.2.	Kumulované výdělky	-5154
A.3.	Ostatní složky vlastní kapitálu	5582
B.	Závazky	98249
B.1	Dlouhodobé závazky	16000
B.1.1	Bankovní úvěry	16000
B.2	Krátkodobé závazky	82249
B.2.1	Závazky z obchodního styku	49061
B.2.2	Bankovní úvěry	4600
B.2.3	Rezervy	3092
B.2.4	Ostatní krátkodobé závazky	25496
	VLASTNÍ KAPITÁL A ZÁVAZKY CELKEM	247971

Tab. 24 Rámcový formát rozvahy [upraveno podle 19]

5.4.2 Výkaz o úplném výsledku za období

Jedná se o výkaz, který zahrnuje veškeré položky nákladů a výnosů tak, jak jsou definovány v Koncepčním rámci.

Položky musejí být vykázány [9]:

- v jediném výkazu o úplném výsledku za období (v němž je uveden mezisoučet hospodářského výsledku), nebo
- v samostatné výsledovce (obsahující komponenty hospodářského výsledku) a ve výkazu o úplném výsledku za období (který začíná hospodářským výsledkem a obsahuje komponenty ostatního úplného výsledku).

Výsledovku může účetní jednotka sestavit z hlediska druhového nebo z hlediska účelového (v komentáři je pak třeba rozvést jednotlivé druhy nákladů). Rozdíl spočívá ve struktuře provozních nákladů, ve změně stavu a v aktivaci. Součástí výsledovky musí být také položka zisku na akci.

Protože společnost sestavuje výsledovku v druhovém členění, je zde uveden rámcový vzhled výsledovky podle IFRS také v druhovém členění. Rámcový vzhled výsledovky v účelovém členění je uveden v příloze P II. Příkladem výsledovky v druhém členění je následující tabulka:

Výkaz zisku a ztráty v druhovém členění (v tis. Kč) Společnost XY, a. s.	Účetní období 2008
Tržby	590742
Ostatní provozní výnosy	7771
Změna stavu zásob hotových a nedokončených výrobků	4503
Aktivace	
Spotřeba materiálu	310519
Osobní náklady	107577
Odpisy	30046
Ostatní náklady	109590
Ztráta ze snížení hodnoty	
Finanční hospodářský výsledek	-2959
Podíly na ziscích a ztrátách přidružených podniků	
Hospodářských výsledek před zdaněním	42325
Daň z příjmů	6401
Čistý hospodářský výsledek z pokračujících činností	35924
Hospodářský výsledek za období z ukončovaných činností	
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK CELKEM	35924

Tab. 25 Rámcová podoba výsledovky v druhovém členění [upraveno podle 19]

Samotná výsledovka musí být doplněna výkazem o úplném výsledku za období. Tento výkaz může být přímo součástí výsledovky, kde navazuje na čistý zisk, resp. jej lze sestavovat jako samostatnou součást účetní závěrky. Součástí úplného hospodářského výsledku jsou zejména přecenění, která jsou účtována přímo do vlastního kapitálu prostřednictvím Fondu z přecenění. [19]

Výkaz může mít například následující podobu:

Výkaz o úplném hospodářském výsledku za období společnosti XY, a. s. (v tis. Kč)	Účetní období 2008
Hospodářský výsledek za období	35924
Ostatní úplný hospodářský výsledek:	
Finanční aktiva určená k prodeji	--
Kurzové rozdíly z přepočtu zahraničních aktivit	--
Zisky ze zajištění cash flow	--
Zisky z přecenění majetku	--
Aktuární zisky / ztráty z plánu definovaných požitků	--

Podíl na ostatním úplném hospodářském výsledku přidružených podniků	--
Daň z příjmů vztahující se k položkám ostatního úplného hospodářského výsledku	--
Ostatní úplný hospodářský výsledek netto	--
Úplný hospodářský výsledek za období	35924

Tab. 26 Rámcová podoba výkazu o úplném výsledku za období [upraveno podle 19]

5.4.3 Výkaz změn vlastního kapitálu

Tento výkaz opět nemá předepsanou formu. V jeho rámci se musí zveřejňovat nejméně následující údaje :

- výše dividend a úplného hospodářského výsledku za období,
- dopady změn v účetních pravidlech a dále opravy chyb dle standardu IAS 8 pro každou z komponent vlastního kapitálu,
- částky transakcí s vlastníky, kteří jednají v rámci své pravomoci jako držitelé kapitálu,
- zůstatek nerozděleného zisku na počátku a konci vykazovaného období spolu se změnami,
- porovnání účetní hodnoty každé třídy vloženého kapitálu a každého rezervního fondu na počátku a konci období při jednotlivém zveřejnění každé změny.

Příkladem tohoto výkazu je následující tabulka:

	Základní kapitál	Nerozdělený zisk	Zákonný rezervní fond	Zisk běžného období	Celkem
Počáteční stav k 1. 1. 2008	149294	-61301	4651	21154	113798
Změny účetních pravidel					
Přepočtené zůstatky					
Změny		20223	931	-21154	0
Dividendy					
Úplný hospodářský výsledek za období				35924	35924
Stav k 31. 12. 2008	149294	-41078	5582	35924	149722

Tab. 27 Rámcová podoba výkazu změn vlastního kapitálu [vlastní zpracování]

5.4.4 Výkaz o peněžních tocích

Tento výkaz je předmětem samostatného standardu IAS 7 Výkazy peněžních toků.

Peněžní toky účetní jednotky vykazují v rozdělení na provozní činnost, na činnosti investiční a na financování.

Při sestavování výkazu za provozní činnost je možné postupovat buď podle doporučené přímé metody (rozeznává hlavní příjmy a výdaje peněz a jejich ekvivalentů) nebo podle metody nepřímé (vychází ze zisku, který je upravován o nepeněžní transakce). Postup je naznačen v příloze P III.

Při sestavování tohoto výkazu má účetní jednotka značnou volnost, proto je nutno uvést v komentáři k účetní závěrce použité metody a přístupy.

Příkladem výkazu o peněžních tocích může být následující tabulka:

Označ.	Výkaz o peněžních tocích společnosti XY, a. s. (v tis. Kč)	Účetní období 2008
A	Peněžní toky z provozní činnosti	
	Provozní výsledek hospodaření před zdaněním	45284
A.1.	Úpravy	41489
A.1.1.	Odpisy	30046
A.1.2.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	11596
A.1.3.	Zisk (-)/ ztráta (+) prodeje stálých aktiv	-1071
A.1.4.	Ostatní operace	918
A.2.	Peněžní prostředky tvořené z provozních operací	-8844
A.2.1	Změna stavu obchodních a jiných pohledávek	7091
A.2.2	Změna stavu zásob	-4098
A.2.3	Změna stavu závazků	-11837
A.3.	Peněžní prostředky tvořené z finančních a mimořádných operací	-5005
A.3.1.	Zaplacené úroky	-2547
A.3.2	Přijaté úroky	502
A.3.3	Placené daně	-5656
A.3.4.	Ostatní příjmy a výdaje	2696
	Čisté peněžní prostředky z provozních činností	72924
B	Peněžní toky z investiční činnosti	
B.1.1	Nabytí pozemků, budov a zařízení	-34856
B.1.2	Nabytí nehmotného majetku	-61

B.2.	Výtěžek z prodeje pozemků, budov a zařízení	1072
Čisté peněžní prostředky z investiční činnosti		-33845
C	Peněžní prostředky z financování	
C.1.	Změna stavu závazků z finanční oblasti	-32495
Čisté peněžní prostředky z financování		-32495
Čisté zvýšení/snížení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů		-6438
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty na počátku období		16688
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty na konci období		10250

Tab. 28 Rámcová podoba výkazu o peněžních tocích [vlastní zpracování]

5.4.5 Komentář

Komentář je výkazem, který doplňuje a vysvětluje informace z účetních výkazů. Struktura výkazu je obvykle následující:

- prohlášení o shodě s IFRS,
- souhrn použitých podstatných účetních pravidel,
- podpůrné informace o položkách popsanych v účetních výkazech, a to v pořadí, ve kterém jsou ve výkazech jednotlivě uvedeny,
- ostatní zveřejnění, např. podmíněná aktiva, cíle a zásady systému řízení rizik společnosti.

5.5 Vliv přechodu na výsledky finanční analýzy

Předmětem této kapitoly je zobrazení vlivu provedených úprav podle IFRS na výsledky finanční analýzy.

5.5.1 Vliv úprav na vertikální analýzu

Z tabulky Tab. 29 vyplývají následující odlišnosti výsledů vertikální analýzy u položek rozvahy. Celková bilanční suma poklesla, což způsobilo změnu podílů jednotlivých položek na celku. Změnu podílu jednotlivých položek na celku také samozřejmě způsobily změny hodnot u samotných položek.

Na straně aktiv došlo především k poklesu hodnoty dlouhodobého hmotného majetku. Další významné změny na straně aktiv proběhly u položky časového rozlišení a dlouhodobých pohledávek.

Na straně vlastního kapitálu a závazků došlo k nejvýraznějšímu poklesu u položky rezerv, časového rozlišení pasiv a výsledku hospodaření běžného účetního období.

Rozvaha	Česká úč. Legislativa		IFRS		Index změny (IFRS/čes. úč. legislati- va)
	tis. Kč	podíl	tis. Kč	Podíl	
AKTIVA	258222	100%	247971	100%	0,96
Dlouhodobá aktiva	92997	36,01%	80497	32,46%	0,87
Dlouhodobá nehmotná aktiva	1015	0,39%	1015	0,41%	1,00
Dlouhodobá hmotná aktiva	91982	35,62%	79482	32,05%	0,86
Oběžná aktiva	163512	63,32%	165761	66,85%	1,01
Zásoby	61527	23,83%	61527	24,81%	1,00
Dlouhodobé pohledávky	1167	0,45%	3416	1,38%	2,93
Krátkodobé pohledávky	91109	35,28%	91109	36,74%	1,00
Krátkodobý finanční majetek	9709	3,76%	10250	4,13%	1,06
Časové rozlišení	1713	0,66%	1172	0,47%	0,68
PASIVA	258222	100%	247971	100,00%	0,96
Vlastní kapitál	142076	55,02%	149722	60,38%	1,05
Základní kapitál	149294	57,82%	149294	60,21%	1,00
Zákonný rezervní fond	5582	2,16%	5582	2,25%	1,00
Výsledek hospodaření min. období	-43629	-16,90%	-41078	-16,57%	0,94
Výsledek hospodaření běžného účet. období	30829	11,94%	35924	14,49%	1,17
Cizí kapitál	102583	39,73%	98249	39,62%	0,96
Rezervy	7426	2,88%	3092	1,25%	0,42
Dlouhodobé závazky	0	0,00%	0	0,00%	1,00
Krátkodobé závazky	74557	28,87%	74557	30,07%	1,00
Bankovní úvěry a výpomoci	20600	7,98%	20600	8,31%	1,00
Časové rozlišení	13563	5,25%	0	0,00%	0,00

Tab. 29 Vertikální analýza rozvahy po úpravách dle IFRS [vlastní zpracování]

Z tabulky Tab. 30, která popisuje změny ve výsledcích vertikální analýzy po úpravách dle IFRS, lze konstatovat, že došlo k nárůstu přidané hodnoty, díky zařazení výnosů z dodávky pro zahraničního dodavatele. V souvislosti s touto dodávkou byly navýšeny odpisy. Došlo k poklesu nákladů spojených s tvorbou rezerv. Všechny tyto úpravy měly za následek zvýšení provozního výsledku hospodaření o 7 %.

Položka	Česká úč. Legislativa		IFRS		Index změny (IFRS/čes. úč. legislati- va)
	tis. Kč	podíl	tis. Kč	Podíl	
Tržby za prodej zboží	109478	17,92%	109478	17,56%	1,00
Náklady vynaložené na prodané zboží	93937	16,44%	93937	16,17%	1,00
Výkony	473287	77,48%	485767	77,93%	1,03
Výkonová spotřeba	311602	54,54%	310519	53,45%	1,00
Přidaná hodnota	177226		190789		1,08
Osobní náklady	107577	18,83%	107577	18,52%	1,00
Daně a poplatky	130	0,02%	130	0,02%	1,00
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	17546	3,07%	30046	5,17%	1,71
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	5943	0,97%	5943	0,95%	1,00
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1183	0,21%	1183	0,20%	1,00
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexní. nák. pří. ob.	13379	2,34%	11596	2,00%	0,87
Ostatní provozní výnosy	1828	0,30%	1828	0,29%	1,00
Ostatní provozní náklady	2744	0,48%	2744	0,47%	1,00
Provozní výsledek hospodaření	42438		45284		1,07
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0,00%	0	0	1,00
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	3610	0,63%	3610	0,62%	1,00
Změna stavu rezerv a opr. položek ve finanční oblasti	0	0,00%	0	0,00%	1,00
Výnosové úroky	502	0,08%	502	0,08%	1,00
Nákladové úroky	2547	0,45%	2547	0,44%	1,00
Ostatní finanční výnosy	19790	3,24%	19790	3,17%	1,00
Ostatní finanční náklady	17094	2,99%	17094	2,94%	1,00
Finanční výsledek hospodaření	-2959		-2959		1,00
Výsledek hospodaření před zdaněním	39479		42325		1,07
Výsledek hospodaření za účetní období	30829		35924		1,17
Tržby celkem	610828	100,00%	623308	100%	1,02
Náklady celkem	571349	100,00%	580983	100%	1,02

Tab. 30 Vertikální analýza výsledovky po úpravách dle IFRS [vlastní zpracování]

5.5.2 Vliv úprav na výsledky poměrových ukazatelů

Následující tabulka srovnává výsledky finanční analýzy podle české účetní legislativy a IFRS.

Položka	Čes. úč. legislativa	IFRS	Index změny (IFRS/čes. úč. legislativa)
Ukazatele rentability			
Rentabilita aktiv	16,28%	18,10%	1,11
Rentabilita vlastního kapitálu	29,58%	29,97%	1,01
Rentabilita tržeb	7,03%	7,20%	1,02
Ukazatele likvidity			
Běžná likvidita	2,07	2,09	1,01
Pohotová likvidita	1,27	1,28	1,01
Okamžitá likvidita	0,12	0,13	1,06
Ukazatele aktivity			
Obrat aktiv	2,32	2,51	1,09
Doba obratu zásob	37	36	0,96
Doba obratu pohledávek	55	46	0,83
Doba obratu závazků	45	46	1,02
Ukazatele zadluženosti			
Celková zadluženost	39,73%	39,62%	1,00
Úrokové krytí	16,50	17,62	1,07
Krytí dl. majetku dl. zdroji	1,70	2,06	1,21

Tab. 31 Poměrové ukazatele po úpravách dle IFRS [vlastní zpracování]

Výše uvedená tabulka Tab. 31 ukazuje, že ani poměrové ukazatele po zahrnutí úprav podle IFRS nezůstaly bez změny.

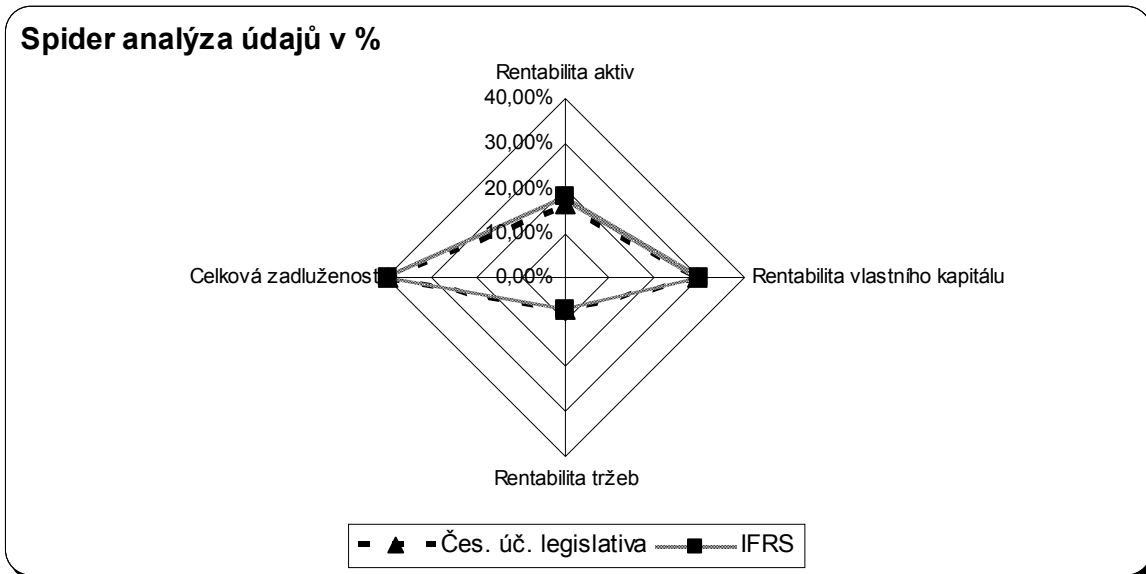
V oblasti rentability došlo k nejvyšší změně u rentability aktiv, která narostla o cca 2 %.

Naproti tomu u ukazatelů likvidity došlo jen k minimálním pohybům ve formě navýšení.

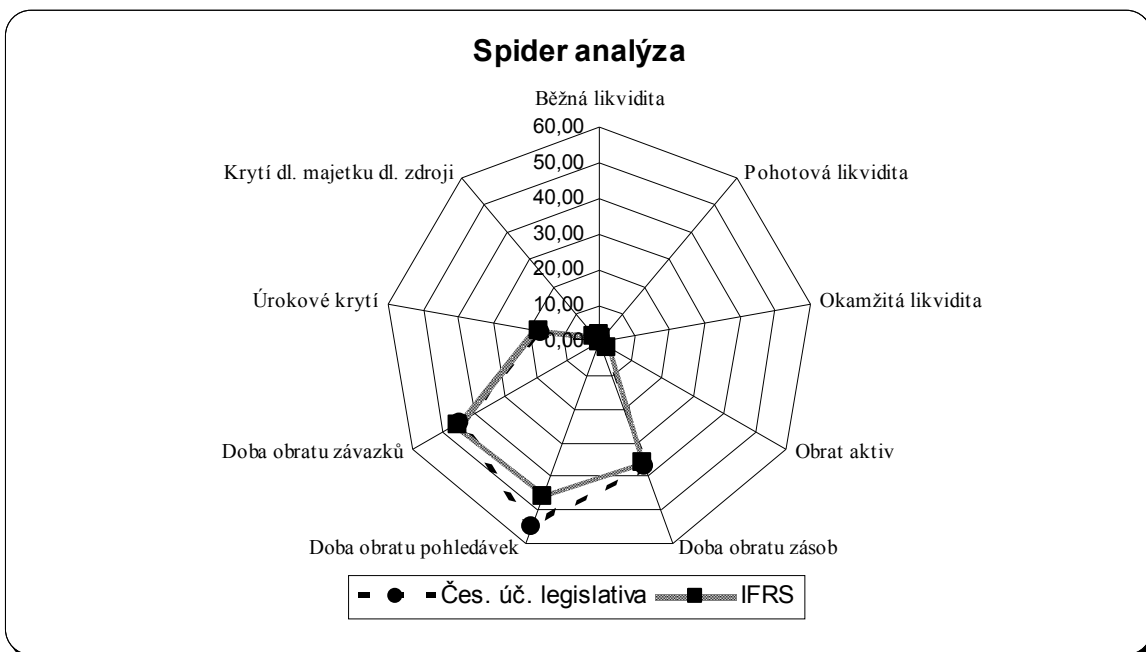
V oblasti ukazatelů aktivity je zajímavé, že došlo k vyrovnání počtu dnů, kdy firma XY, a. s. obdrží peněžní prostředky od odběratelů a zároveň je odvádí svým dodavatelům. Aktiva se během roku obrátí vícekrát o 9 %. Pozitivní je také snížení doby obratu zásob, i když jen o den.

U ukazatelů zadluženosti došlo po zahrnutí úprav k nárůstům, kdy nejvíce narostlo krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji, tzn. že společnost je ještě více překapitalizována.

Porovnání nabízí také „Spider analýza“, která je zachycena na obrázcích Obr. 2, Obr. 3.



Obr. 2 Spider analýza údajů v % - vliv úprav podle IFRS [vlastní zpracování]



Obr. 3 Spider analýza – vliv úprav podle IFRS [vlastní zpracování]

ZÁVĚR

Společnosti na celém světě se dnes snaží přiblížit IFRS či tyto standardy zavádějí do své podnikatelské praxe. Také vlády mnohých zemí (Rusko, Austrálie, Evropská unie, země Blízkého východu a další) přistoupily k povinnému zavádění IFRS u některých typů společností.

Přechod na vykazování podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví neznamená pouhé „překlopení“ číselný údajů či formální operaci, kterou provedou pracovníci finančního oddělení, jak by se mohlo na první pohled zdát. Je to náročný proces, kdy při jeho podcenění či nedostatečném provedení může dojít k závažným důsledkům pro společnost.

Výhody zavedení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví jsou přitom zjevné. Jedná se především o srozumitelnost zveřejňovaných informací pro uživatele kdekoli na světě, možnost stát se plnohodnotným účastníkem mezinárodního trhu, zvýšení důvěryhodnosti při získávání nových investorů a snadnější provedení porovnávací analýzy s nejlepšími světovými podniky.

Cílem této práce bylo zjednodušeně zachytit převod nejdůležitějších položek podle pravidel Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Po provedení analýzy, v níž byly tyto položky identifikovány, byl tento převod zachycen. Příliš mnoho změn provedeno nebylo, protože tím, že je společnost zapojena do nadnárodní skupiny, převzala od mateřské společnosti určitá účetní pravidla a postupy, která se shodují s pojetím IFRS. Díky tomu se ani při srovnávací finanční analýze neprojeví výrazné rozdíly v jejich výsledcích. Samozřejmě vliv české účetní legislativy, která je orientována spíše pro daňové účely, je ještě ve vykazování společnosti znát.

Na úplný závěr této práce je snad vhodné či zajímavé poukázat na článek, který vyšel v týdeníku *Týden*¹ v roce 2009, tedy v době, kdy vrcholila ekonomická recese. V článku je poukazováno na vyjádření španělského profesora ekonomie Jusúse Huerta de Soto, který hovoří o úvěrové expanzi jako o zásadní příčině finanční krize, k čemuž

¹ KOVANDA, L. Smrtící účetnictví. *Týden*. 2009, XVI, 9, s. 57.

dodává, že k situaci přispěly i moderní účetní postupy. Tvrdí: „Účetnictví je mluva byznysu. ... vyvíjelo se evolučně – rozvíjely je generace obchodníků či průmyslníků, přičemž stálo na několika zásadách. Z nich byl klíčový princip uvážlivé šetrnosti opírající se o pojem historické ceny. ... V uplynulých letech byla tato evoluce účetnictví zpřetrhána ... Princip šetrnosti byl nahrazen principem fair value. ... Jenže kolísavost trhů je tak značná, že účetní bilance pak pozbývají veškerého smyslu. ... Trh kolísá, a tak jsme jeden den účetně milionáři, druhý den nám hrozí bankrot Nové účetnictví násobí projevy boomů a stejně tak i propadů. Jest-li že je nové účetnictví smrtící pro bankéře, je smrtící i pro ten obchůdek na rohu. Může zničit kapitalismus.“

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ABRAHÁM L. *Právo Evropské unie*. Učební text pro střední školy, 2003
- [2] DVOŘÁKOVÁ, D. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1950-1
- [3] *Kurz účetnictví Cigler Software zdarma* : Výuka Lidé.cz [online]. 2009 [cit. 2010-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://vyuka.lide.cz/kurz-ucetnictvi-zdarma.aspx>>.
- [4] FICBAUER J., FICBAUER D. *Mezinárodní účetní a daňové standardy*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing s. r. o., 2007. ISBN 978-80-87071-41-0
- [5] HINKE, J. *Účetní systém IFRS: charakteristika účetního systému*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 190 s. ISBN 978-80-903962-2-7.
- [6] HINKE, J. *Účetnictví podle IFRS: příklady a případové studie*. 1. vyd. Praha: Alfa Publishing, 2006. ISBN 80-86851-49-4
- [7] IAS PLUS : *News about International Financial Reporting* [online]. Deloitte, 2010 [cit. 2010-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.iasplus.com/index.htm>>.
- [8] *IFRS a české účetní předpisy : Podrobnosti a rozdíly* [online]. Praha : PricewaterhouseCoopers, 2009 [cit. 2010-04-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.pwc.com/cz/cs/ucetnictvi/ifrs-publikace/index.jhtml>>.
- [9] *IFRS do kapsy 2009* [online]. Praha : Deloitte, 2009 [cit. 2010-04-17]. Dostupné z WWW: <www.deloitte.cz>.
- [10] *Jak zvladnout přechod na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví : Jak tato změna ovlivní vaši společnost* [online]. Praha : PricewaterhouseCoopers, 2009 [cit. 2010-04-15]. Dostupné z WWW: <http://www.pwc.com/cz/cs/ucetnictvi/ifrs-publikace/index.jhtml>
- [11] KOVANICVOÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 18. vyd. Praha: Nakladatelství Polygon, 2008. ISBN 978-80-7273-152-7

- [12] KOVANICOVÁ, D. *Finanční účetnictví. Světový koncept*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Polygon, 2005. ISBN 807273-129-7
- [13] KRUPOVÁ, L., VAŠEK, L., ČERNÝ, M. R. *IAS/IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: VOX, 2005. ISBN 80-86324-44-3
- [14] KRUPOVÁ, L. *IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Aplikace v podnikové praxi*. 1. vyd. Praha: VOX, 2009. ISBN 978-80-86324-76-0
- [15] LEDNICKÝ, V. *Strategické řízení*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2006. 154 s. ISBN 80-7329-131-2
- [16] PAVELKOVÁ, D., KNÁPKOVÁ, A. *Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera*. Praha: LINDE nakladatelství, s. r. o., 2005. 302 s. ISBN 80-86131-63-7
- [17] PASEKOVÁ, M. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS. Studijní pomůcka pro distanční studium*. 2. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007. ISBN 978-80-7318-626-5.
- [18] SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6
- [19] STROUHAL, J., ŽIDLICKÁ, R., KNAPOVÁ, B. *Účetnictví 2009. Velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 659 s. ISBN 978-80-251-2425-3
- [20] *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Harmonizace účetnictví* [online]. c2009 [citováno 2. 04. 2010]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Harmonizace_%C3%BA%C4%8Detnictv%C3%AD&oldid=3971039>
- [21] *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Malé a střední podniky* [online]. c2010 [citováno 18. 04. 2010]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Mal%C3%A9_a_st%C5%99edn%C3%AD_podniky&oldid=5129506>
- [22] *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Mezinárodní standardy účetního výkaznictví* [online]. c2010 [citováno 9. 04. 2010]. Dostupný z WWW: <[http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Mezin%C3%A1rodn%C3%AD_standar-](http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Mezin%C3%A1rodn%C3%AD_standard-)

dy_%C3%BA%C4%8Detn%C3%ADho_v%C3%BDkaznictv%C3%AD&oldid
=5077144>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

IAS	International Accounting Standards – Mezinárodní účetní standardy
IASB	International Accounting Standard Board – Rada pro mezinárodní účetní standardy
IASC	International Accounting Standards Committee - Výbor pro tvorbu mezinárodních účetních standardů
IASCF	International Accounting Standard Committee Foundation – Nadace Výboru pro mezinárodní účetní standardy
IFAC	International Federation of Accountants – Mezinárodní federace účetních
IFRIC	International Financial Reporting Interpretations Committee – Výbor pro interpretaci IFRS
IFRS	International Financial Reporting Standards – Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
EBIT	Earnings Before Interest and Taxes – Zisk před úroky a daněmi
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
SAC	Standareds Advisory Council – Poradní sbor
SIC	Standing Interpretations Committee – Stálý interpretační výbor

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Filozofický základ IFRS [4]

Obr. 2 Spider analýza údajů v % - vliv úprav podle IFRS [vlastní zpracování]

Obr. 3 Spider analýza – vliv úprav podle IFRS [vlastní zpracování]

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Členění účetních systémů závislé na makroekonomickém nebo mikroekonomickém přístupu [3]

Tab. 2 Kategorie finančních nástrojů [upraveno podle 12]

Tab. 3 Oceňování finančních nástrojů [19]

Tab. 4 Vykázání hodnoty zásob [19]

Tab. 5 Rozvaha – aktiva společnosti XY, a. s. [zpracováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

Tab. 6 Rozvaha – pasiva společnosti XY, a. s. [zpracováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

Tab. 7 Výkaz zisku a ztráty společnosti XY, a. s. [přepracováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

Tab. 8 Osobní náklady společnosti XY, a. s. [přepracováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

Tab. 9 Vykázané odložené daňové pohledávky a závazky [přepracováno podle údajů v Příloze k účetní závěrce]

Tab. 10 Výkaz o peněžních tocích společnosti XY, a. s. [upraveno podle Přílohy k účetní závěrce]

Tab. 11 Přehled o změnách vlastního kapitálu [zpracováno podle Přílohy k účetní závěrce]

Tab. 12 Vertikální analýza rozvahy [vlastní zpracování]

Tab. 13 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty [vlastní zpracování]

Tab. 14 Poměrové ukazatele [vlastní zpracování]

Tab. 16 Odpisové skupiny a metody společnosti XY, a. s. [přepracováno podle Přílohy k účetní závěrce]

Tab. 17 Operativní leasing společnosti XY, a. s. [zpracováno dle Přílohy k účetní závěrce]

- Tab. 18 Poskytnuté dotace společnosti XY, a. s. [vlastní zpracování]
- Tab. 19 Stanovení odložené daně [vlastní zpracování]
- Tab. 20 Rozvaha – promítnutí změn [vlastní zpracování]
- Tab. 21 Výkaz zisku a ztráty promítnutí změn [vlastní zpracování]
- Tab. 22 Výkaz peněžních toků – promítnutí změn [vlastní zpracování]
- Tab. 23 Přehled o změnách vlastního kapitálu – promítnutí změn [vlastní zpracování]
- Tab. 24 Rámcový formát rozvahy [upraveno podle 19]
- Tab. 25 Rámcová podoba výsledovky v druhovém členění [upraveno podle 19]
- Tab. 26 Rámcová podoba výkazu o úplném výsledku za období [upraveno podle 19]
- Tab. 27 Rámcová podoba výkazu změn vlastního kapitálu [vlastní zpracování]
- Tab. 28 Rámcová podoba výkazu o peněžních tocích [vlastní zpracování]
- Tab. 29 Vertikální analýza rozvahy po úpravách dle IFRS [vlastní zpracování]
- Tab. 30 Vertikální analýza výsledovky po úpravách dle IFRS [vlastní zpracování]
- Tab. 31 Poměrové ukazatele po úpravách dle IFRS [vlastní zpracování]

SEZNAM PŘÍLOH

P I: Seznam platných Mezinárodních standardů účetního výkaznictví [19]

P II: Rámcový formát výsledovky – účelové členění [19]

P IV: Rozhodovací diagram pro zařazení finančního nástroje podle IAS 32 a IAS 39 [2]

P V: Rozhodovací diagram pro tvorbu rezervy či podmíněného závazku [upraveno podle 14]

PŘÍLOHA P I: SEZNAM PLATNÝCH MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ

Označení standardu	Název v češtině
IFRS 1	První aplikace (přijetí) IFRS
IFRS 2	Úhrada akciemi
IFRS 3	Podnikové kombinace
IFRS 4	Pojišťovací smlouvy
IFRS 5	Dlouhodobá aktiva držená za účelem prodeje a ukončované činnosti
IFRS 6	Průzkum a hodnocení minerálních nalezišť
IFRS 7	Finanční nástroje – zveřejňování
IFRS 8	Provozní segmenty
IAS 1	Sestavování a zveřejňování účetní závěrky
IAS 2	Zásoby
IAS 7	Výkazy peněžních toků
IAS 8	Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby
IAS 10	Události po rozvahovém dni
IAS 11	Dlouhodobé zakázky
IAS 12	Daně ze zisku
IAS 16	Pozemky, budovy a zařízení
IAS 17	Leasingy
IAS 18	Výnosy
IAS 19	Zaměstnanecké požitky
IAS 20	Vykazování státních dotací a zveřejňování státní podpory
IAS 21	Dopady změn směnných kurzů cizích měn
IAS 23	Výpůjční náklady
IAS 24	Zveřejňování spřízněných stran
IAS 26	Penzijní plány
IAS 27	Konsolidovaná účetní závěrka a investice do dceřiných podniků
IAS 28	Investice do přidružených podniků
IAS 29	Vykazování v hyperinflačních ekonomikách
IAS 31	Vykazování účasti ve společných podnicích
IAS 32	Finanční nástroje: prezentace
IAS 33	Zisk na akcii
IAS 34	Mezitímní účetní výkaznictví
IAS 36	Snížení hodnoty aktiv
IAS 37	Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky

IAS 38	Nehmotná aktiva
IAS 39	Finanční nástroje: účtování a oceňování
IAS 40	Investice do nemovitostí
IAS 41	Biologická aktiva

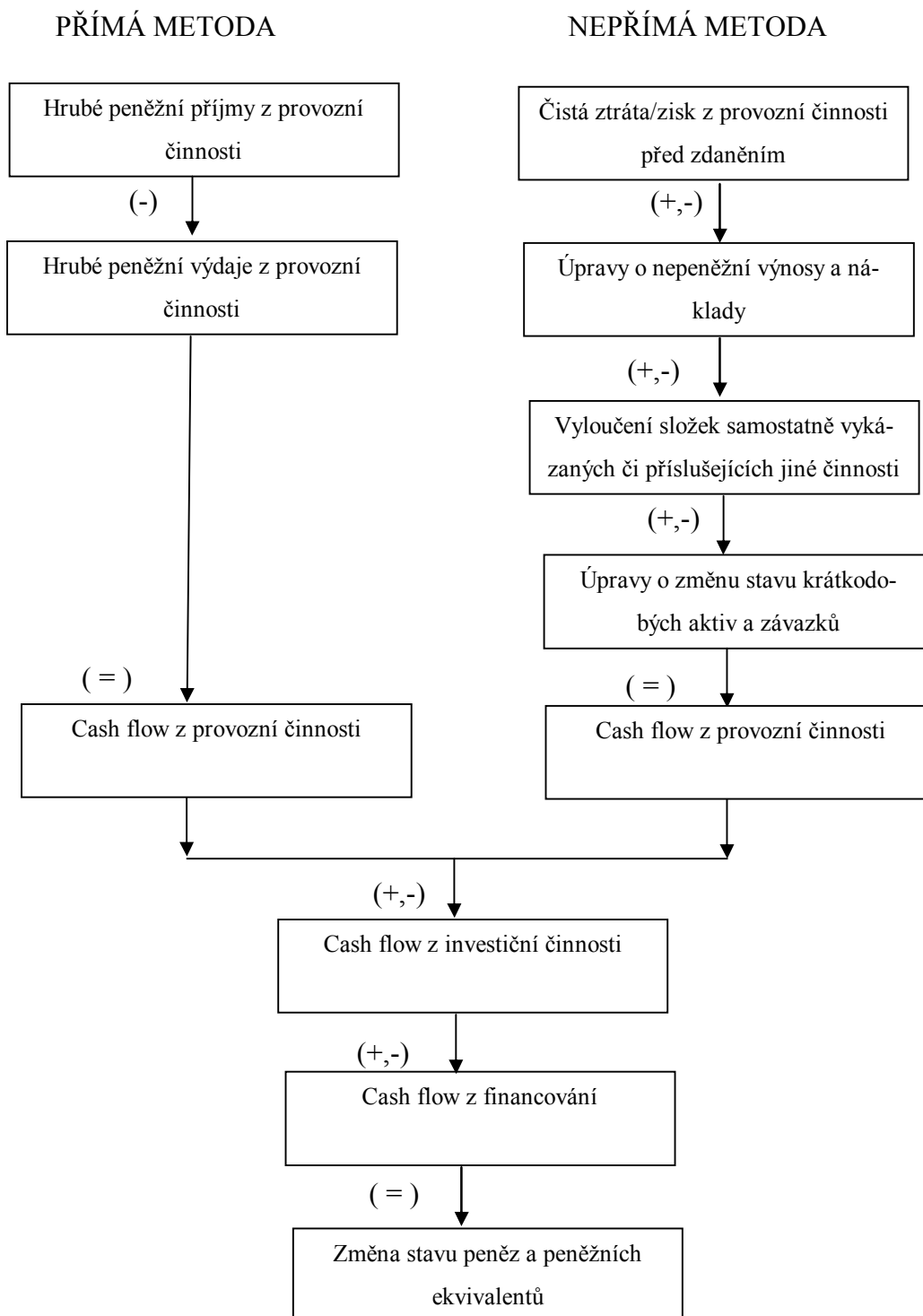
P I: Seznam platných Mezinárodních standardů účetního výkaznictví [19]

**PŘÍLOHA P II: RÁMCOVÝ FORMÁT VÝSLEDOVKY
V ÚČELOVÉM ČLENĚNÍ**

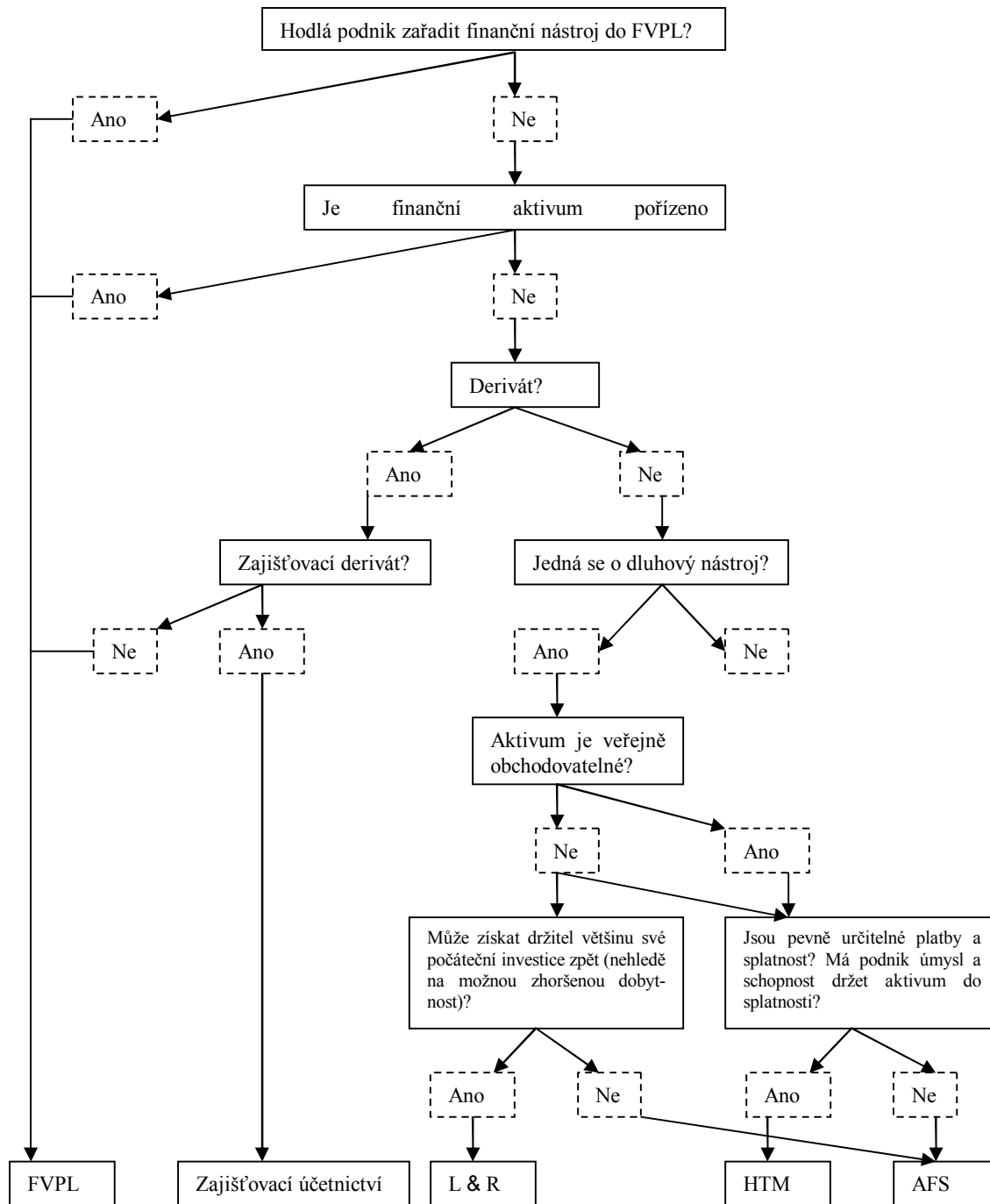
	20X2	20X1
Tržby		
Náklady na prodej (-)		
Hrubá marže		
Ostatní výnosy		
Odbytové náklady (-)		
Administrativní náklady (-)		
Ostatní náklady (-)		
Finanční hospodářský výsledek		
Podíly na ziscích a ztrátách přidružených podniků		
Hospodářský výsledek před zdaněním		
Daň z příjmů		
Čistý hospodářský výsledek z pokračujících činností		
Hospodářský výsledek za období z ukončovaných činností		
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK CELKEM		
Hospodářský výsledek připadající:		
<i>akcionářům mateřského podniku</i>		
<i>menšinovým vlastníkům</i>		
celkem		
Zisk na akcii:		
základní		
zředěný		

P II: Rámcový formát výsledovky – účelové členění [19]

PŘÍLOHA PIII: METODY SESTAVENÍ VÝKAZU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

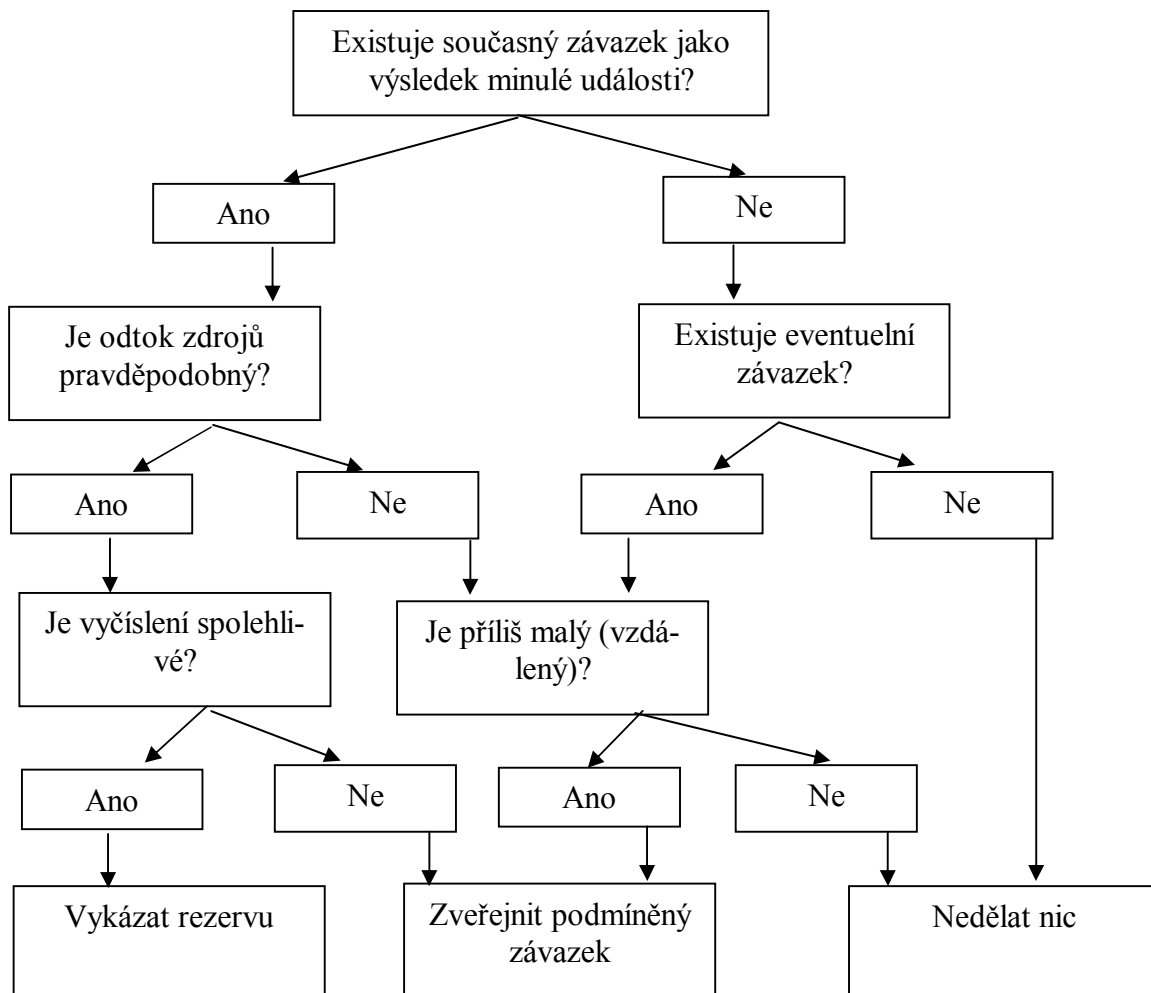


PŘÍLOHA P IV: ROZHODOVACÍ DIAGRAM PRO ZAŘAZENÍ FINANČNÍHO NÁSTROJE PODLE IAS 32 A IAS 39



P IV: Rozhodovací diagram pro zařazení finančního nástroje podle IAS 32 a
IAS 39 [2]

PŘÍLOHA PV: ROZHODOVACÍ DIAGRAM PRO TVORBU REZERVY ČI PODMÍNĚNÉHO ZÁVAZKU



P V: Rozhodovací diagram pro tvorbu rezervy či podmíněného závazku [upraveno podle 14]